

Het evangelie van Markus: les 9

Gebeurtenissen in Jeruzalem (11:1-16:20)

IX Lering “En zij kwamen te Jeruzalem; en Jezus, in de tempel gegaan zijnde” (11:1-13:37)

11:1 En toen zij Jeruzalem naderden, te Beth-Fagé en Bethanië, aan de Olijfberg, zond Hij twee van Zijn discipelen uit,

Van Jericho gekomen, naderen Jezus en Zijn discipelen Jeruzalem. In Jericho had Jezus nog het huis van Zacheus bezocht (Lukas 19:1-10) en de gelijkenis van de ponden uitgesproken (Luk 19:11-27). Jezus kwam 6 dagen voor het Passcha aan in Betanië (Joh 12:1), waar Hij verbleef bij Lazarus, Maria en Martha (Joh 12:2-7). Betfage en Bethanië waren 2 dorpen die op enkele kilometers afstand van Jeruzalem lagen. Vanuit de Betfage (Matt 21:1) zond Hij twee van Zijn discipelen uit met een opdracht.

11:2 En zeide tot hen: Gaat heen in het vlek, dat tegenover u is; en terstond als gij daarin komt, zult gij een veulen gebonden vinden, waarop geen mens gezeten heeft; ontbindt het, en brengt het.

De twee discipelen kregen de opdracht om naar het dorp dat tegenover hen lag, te gaan. Daar zouden zij een veulen gebonden vinden waarop geen mens gezeten heeft, Matteus zegt “Gaat naar het dorp, dat tegenover u ligt, en terstond zult gij een ezelin vastgebonden vinden, en een veulen bij haar. Maakt haar los en brengt haar tot Mij” Matt 21:2. Dat veulen waarop nog niemand had gezeten moesten zij nemen en tot Hem brengen. In het oude testament leren we dat dieren die ongebreekt waren en nog geen arbeid hadden verricht uitgekozen werden voor heilige doeleinden (Deut 21:3; Num 19:2; 1 Sam 6:7). Jezus gebood dit dier te nemen, alle dieren behoren Hem immers toe (Psa 50:10). Deze woorden zijn de vervulling van de profetie in Zacharia “Jubel luide, gij dochter van Sion; juich, gij dochter van Jeruzalem! Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinejong” Zach 9:9. Jezus rijdende op een veulen is een passend voorbeeld van Zijn nederigheid (Fill 2:7-8), maar ook een beeld van Zijn Koninklijke waardigheid (2 Sam 18:9; 1 Kon 1:33-34). In de oudheid reden mannen van waardigheid op ezels (Gen 22:3; Richt 5:10; 10:4), maar sinds de tijd van Salomo werden paarden gebruikt (Jer 17:25).

11:3 En indien iemand tot u zegt: Waarom doet gij dat? zo zegt, dat de Heere het van node heeft; en hij zal het terstond hierheen zenden.

Wanneer men aan de 2 discipelen zou vragen waarom zij het veulen meenamen, moesten zij hen antwoorden dat de Here het nodig heeft en dat Hij het zou teruggeven. Het lijkt er dan ook op dat Jezus de eigenaars kende, hoewel dit niet zo hoeft te zijn. Een feit is dat wanneer de Here iets vraagt, het Hem moet gegeven worden. De term ‘Here’ van het griekse woord kurios vertaald is een term die betekent ‘hij die de meester is en de bevoegdheid heeft om te beslissen over iets of iemand’. Het is een titel die getuigt van respect en eerbied. Het is een term die voor de Vader en de Zoon wordt gebruikt (vgl Hand 2:34; Psalm 110:1). De term Here was gekend onder de Joden als verwijzend naar Jezus (Joh 13:13-14).

11:4 En zij gingen heen, en vonden het veulen gebonden bij de deur, buiten aan de wegscheiding, en zij ontbonden het.

Zoals hun Heer geboden had, gingen zij heen en vonden het veulen. Deze was vastgebonden bij een deur aan een kruising en zij namen het.

11:5 En sommigen van hen, die aldaar stonden, zeiden tot hen: Wat doet gij, dat gij het veulen ontbindt?

Enkele omstaanders die dat zagen vroegen hen waarom zij het veulen meenamen. Lukas leert ons dat het de eigenaars waren “Toen zij het veulen losmaakten, zeiden de eigenaars tot hen: Waarom maakt gij het veulen los?” Luk 19:33.

11:6 Doch zij zeiden tot hen, gelijk Jezus bevolen had; en zij lieten ze gaan.

Maar de discipelen handelden zoals Jezus hen had geboden en de eigenaars lieten hen gaan.

11:7 En zij brachten het veulen tot Jezus, en wierpen hun klederen daarop; en Hij zat er op.

Zij brachten het veulen tot Jezus en wierpen hun klederen daarop. Matteus leert ons “Dit is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen gesproken is door de profeet, toen hij zeide: Zegt der dochter Sions: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en rijdend op een ezel, en op een veulen, het jong van een lastdier. Nadat de discipelen heengegaan waren en gedaan hadden, zoals Jezus hun had opgedragen, brachten zij de ezelin en het veulen en zij legden hun klederen erop,

en Hij ging daarop zitten” Matt 21:4-7. Jezus ging op de ezel zitten naar de voorkennis en raad van God (Hand 2:23).

11:8 En velen spreidden hun klederen op de weg, en anderen hieuwen twijgen van de bomen, en spreidden ze op de weg.

Veel mensen deden hun mantels af om deze op de weg te leggen waar Jezus zou komen. “En het merendeel der schare spreidde hun klederen op de weg, anderen sloegen takken van de bomen en spreidden die op de weg” Mat 21:8. Zij maakten een weg voor de Messias om Jeruzalem, de stad van David binnen te komen. De mensen waren verheugd met de komst van Jezus. “Toen Hij reeds dichterbij kwam, aan de glooiing van de Olijfberg, begon de gehele menigte der discipelen vol blijdschap God te prijzen, met luider stem, om al de krachten, die zij gezien hadden, en zij zeiden: Gezegend Hij, die komt, de Koning, in de naam des Heren; in de hemel vrede en ere in de hoogste hemelen. En enige der Farizeeën uit de schare zeiden tot Hem: Meester, bestraf uw discipelen. En Hij antwoordde en zeide: Ik zeg u, indien dezen zwegen, zouden de stenen roepen. En toen Hij nog dichterbij gekomen was en de stad zag, weende Hij over haar, en zeide: Och, of gij ook op deze dag verstond wat tot uw vrede dient; maar thans is het verborgen voor uw ogen. Want er zullen dagen over u komen, waarin uw vijanden een bolwerk tegen u zullen opwerpen en u omsingelen en u van alle zijden in het nauw brengen, en zij zullen u en uw kinderen in u vertreden en zij zullen in u geen steen op de andere laten, omdat gij de tijd niet hebt opgemerkt, dat God naar u omzag” Luk 19:37-44.

11:9 En die voorgingen en die volgden riepen, zeggende: Hosanna! gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren!

“De volgende dag, toen de grote menigte, die voor het feest gekomen was, hoorde, dat Jezus naar Jeruzalem kwam, namen zij palmtakken, gingen uit Hem tegemoet, en riepen: Hosanna, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren! En: De koning van Israel!” Joh 12:12-13. De menigte ging Jezus tegemoet terwijl hij op de ezel reed. Ze riepen “Hosanna de Zoon van David, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren; Hosanna in de hoogste hemelen!” Matt 21:9. Hosanna, hetgeen betekent ‘wees genadig’. David sprak deze woorden toen hij God om voorspoed en redding bad “Och Here, geef toch heil, och Here, geef toch voorspoed! Gezegend hij, die komt in de naam des Heren; wij zegenen u uit het huis des Heren” Psalm 118:25-26. Hij die hun redding zou brengen was gekomen, de Gezegende die kwam in de Naam van de Here (kurios), de Profeet, de Messias, de Koning, de Immanuel waar ze zolang op gehoopt en gewacht hebben, was er (Jes 9:6-7).

11:10 Gezegend zij het Koninkrijk van onze vader David, hetwelk komt in de Naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen!

Jezus werd geprezen als Diegene die op de troon van David zou gaan zitten om de koning te zijn van een aards koninkrijk. Maar zij hadden een verkeerd beeld van het Rijk waarvan Jezus Koning zou worden, het vreedrijk was geen aards Rijk, maar Christus' vrede die regeert in de harten van de gelovigen terwijl dezen uitzien naar het Nieuwe Jeruzalem in de hemel. In het oude testament wordt voorspeld dat de Messias zou gaan regeren op Davids troon (2 Sam 7:12-16; Psa 89:4-5; 132:11; Ez 37:24).

11:11 En Jezus kwam binnen Jeruzalem, en in de tempel; en toen Hij alles rondom bezien had, en het nu avondstond was, ging Hij uit naar Bethanië met de twaalven.

“En toen Hij Jeruzalem binnenging, kwam de gehele stad in rep en roer en zeide: Wie is dit? En de scharen zeiden: Dit is de profeet, Jezus, van Nazaret in Galilea” Matt 21:10-11. Nadat Jezus Jeruzalem was binnengekomen en er enige tijd was geweest om alles te bezien, vertrok Hij 's avonds meer met de twaalf naar Bethanië.

11:12 En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, hongerde Hem.

Na overnacht te hebben in Betanië, kreeg Jezus 's morgens vroeg honger. “Des morgens vroeg, bij zijn terugkeer naar de stad, werd Hij hongerig” Matteus 21:18.

Merk op dat in Matteus 21:12-22 de reiniging van de tempel op de zelfde dag als de intrede wordt beschreven, terwijl Markus zegt dat de reiniging de dag erna gebeurde. We zien dat Matteus in zijn brief soms een thematische volgorde aanhoudt ipv een strikt chronologische volgorde, dit is een mogelijke verklaring. Ik zal deze tekst dan ook benaderen vanuit het oogpunt dat de reiniging de dag erna gebeurde.

11:13 En van verre een vijgeboom ziende, die bladeren had, ging Hij om te zien, of Hij ook iets daarop zou vinden; en daarbij gekomen zijnde, vond Hij niets dan bladeren; want het was de tijd der vijgen niet.

“En daar Hij een vijgeboom aan de weg zag staan, ging Hij erheen, doch Hij vond niets daaraan, dan alleen bladeren” Matteus 21:19. Op weg van Betanië naar Jeruzalem zag Jezus langs de weg een vijgenboom staan. Een vijgenboom krijgt eerst zijn vrucht vooraleer het bladeren krijgt. Hoewel het nog niet de tijd van het jaar was dat de vruchten reeds rijp zouden zijn, had deze vijgenboom het voorkomen als zouden er veel vruchten te vinden zijn gezien de boom al bladeren had. Maar Jezus, bij de boom gekomen, vond niets dan alleen bladeren. Dus, uitgaande van het voorkomen van de boom, zouden er veel vruchten te vinden zijn, maar het was slechts een uiterlijke schijn. Een link kan worden gemaakt uit Jezus' Woorden met het uiterlijke, hypocriete geloof van de Joden (zie Hosea 9:10;

Nahum 3:12; Zacharia 10:2; Matteus 3:10). Vergelijk dit voorval met de gelijkenis van de onvruchtbare vijgeboom in Lukas 13:6-9 (zie ook Jer 2:21; Hebr 6:7-8).

11:14 En Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Niemand ete enige vrucht meer van u in eeuwigheid! En Zijn discipelen hoorden het.

Jezus richtte Zich tot de boom en sprak “Nooit groeie aan u enige vrucht meer, in eeuwigheid! En terstond verdorde de vijgeboom” Matteus 21:19. Jezus sprak deze woorden met de bedoeling dat Zijn discipelen het zouden horen. De boom verdorde, het zal hen de volgende dag duidelijk worden wat Jezus hiermee wilde leren (zie commentaar op Markus 11:20-22).

11:15 En zij kwamen te Jeruzalem; en Jezus, in de tempel gegaan zijnde, begon hen, die in de tempel verkochten en kochten, uit te drijven; en de tafels der wisselaars, en de zitstoelen van hen, die de duiven verkochten, keerde Hij om;

En zij kwamen te Jeruzalem waar Jezus in de tempel ging. Daar dwong Jezus hen die in de tempel handel aan het drijven waren, uit de tempel te gaan. Deze dingen behoorden niet in de tempel te gebeuren. Israëlieten werden vereist om naar de wet van Mozes een jaarlijks belasting te betalen voor de tempel (Exodus 30:13-16; Matteus 17:24). De Joodse traditie wilde dat deze belasting in Joodse munt (shekel of sikkil) werd betaald, waardoor geldwisselaars zich in de tempel hadden gevestigd. Deze handel in vreemde munten was vaak het voorwerp van oplichterij. Er waren er ook in de tempel die duiven verkochten, gezien de wet van Mozes deze offers aan de arme mensen voorschreef. Twee duiven moesten worden geofferd, de ene moest dienen als zondoffer, de andere als brandoffer (Leviticus 12:8; 14:22; 15:14). Drie jaar eerder had Jezus al eens in het begin van Zijn bediening de handelaren uit de tempel gedreven (Johannes 2:13-25).

11:16 En liet niet toe, dat iemand enig vat door de tempel droeg.

De tempel was een plaats geworden die de Joden gebruikten als een gemakkelijke doorgang om van de ene plaats naar de andere te gaan. Jezus liet niet toe dat men de tempel voor die doeleinden gebruikte en weerhield de mensen ervan. Er was geen vrees en eerbied meer voor God.

“En in de tempel kwamen blinden en lammen tot Hem en Hij genas hen. Toen de overpriesters en de schriftgeleerden de wonderwerken zagen, die Hij deed, en de kinderen, die in de tempel riepen, zeggende: Hosanna de Zoon van David! namen zij dat kwalijk, en zij zeiden tot Hem: Hoort Gij wat dezen zeggen? Jezus zeide tot hen: Ja; hebt gij nooit gelezen: Uit de mond van kleine kinderen en zuigelingen hebt Gij lof bereid?” Matteus 21:14-16.

11:17 En Hij leerde, zeggende tot hen: Is er niet geschreven: Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden voor alle volken? Maar gij hebt dat tot een kuil der moordenaars gemaakt.

En Jezus leerde de Joden waarom Hij deed wat Hij deed. Hij verwijst naar de oudtestamentische profetie die zegt “hen zal Ik brengen naar mijn heilige berg en Ik zal hun vreugde bereiden in mijn bedehuis; hun brandoffers en hun slachtoffers zullen welgevallig zijn op mijn altaar, want mijn huis zal een bedehuis heten voor alle volken” Jesaja 56:7. Deze profetie laat zien dat God zowel Jood als niet Jood zou brengen tot Zijn heilige berg (vgl Ef 2:19-22; 1 Tim 3:15; 1 Petr 2:5). Jezus zei echter tegen de Joden “Mijn huis zal een bedehuis heten maar gij maakt het tot een rovershol” Matteus 21:13 (vgl Jeremia 7:8-11). Door de misleiding van geldzucht en persoonlijk winstbejag hadden zij de tempel ontheiligd (Matteus 13:22). Er zou eerbied moeten zijn voor Gods huis omwille van de Eigenaar die Heilig en Hoogverheven is! Gelijkaardig zie je vandaag de dag mensen die het huis Gods, di de gemeente van de levende God, ontheiligen door er een vleselijke bestemming aan te geven.

11:18 En de Schriftgeleerden en de overpriesters hoorden dat, en zochten, hoe zij Hem doden zouden; want zij vreesden Hem, omdat de ganse schare ontzet was over Zijn leer.

De schriftgeleerden en de overpriesters hoorden de woorden die Jezus sprak en bedachten hoe zij Hem zouden doden. Vrees voor hoe de mensen zouden reageren weerhield hen ervan, omdat ze zagen dat de menigte uitermate verbaasd was over Jezus' leer. Er was niemand die sprak zoals Jezus (Johannes 7:46), want Hij leerde als een gezaghebbend (Matteus 7:29). Lukas zegt “maar zij vonden niets dat zij zouden kunnen doen, want al het volk hing aan zijn lippen” Lukas 18:48.

11:19 En toen het nu laat geworden was, ging Hij uit buiten de stad.

Ook op het einde van deze dag ging Jezus terug naar Betanië om daar te overnachten.

11:20 En des morgens vroeg voorbijgaande, zagen zij, dat de vijgeboom verdord was, van de wortels af.

Hoewel de vijgenboom de dag ervoor reeds verdord was, merkten de discipelen nu op dat de vijgenboom verdord was van de wortel af.

11:21 En Petrus, zulks indachtig geworden zijnde, zeide tot Hem: Rabbi! zie, de vijgeboom, die Gij vervloekt

hebt, is verdord.

“En toen de discipelen dat zagen, verwonderden zij zich en zeiden: Hoe is de vijgeboom zo terstond verdord?” Matteus 21:20. Petrus, denkende aan de woorden die Jezus de dag ervoor had gesproken tegen de vijgenboom, vroeg aan Jezus hoe het kwam dat de boom die Hij had vervloekt, verdord was. Hij was verbaasd door de plotsheid en de volkomenheid van de verdorring.

11:22 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Hebt geloof op God.

Eén van de lessen die Jezus met de vijgenboom wilde leren, was dat zijn discipelen geloof in God moesten hebben. Zij die aan God iets vroegen dat in overeenstemming is, zouden het verkrijgen. Op Zijn tijd en op Zijn wijze wel te verstaan! Dit geloof en vertrouwen in Gods werking en kracht, zal de verloren zondaar in de doop opwekken tot een nieuw leven (Kolossenzen 2:12).

11:23 Want voorwaar zeg Ik u, dat, zo wie tot deze berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen; en niet zal twifelen in zijn hart, maar zal geloven, dat wat hij zegt, geschieden zal, het zal hem geworden, zo wat hij zegt.

“Voorwaar, Ik zeg u, indien gij geloof hebt en niet twijfelt, zult gij niet alleen doen wat met de vijgeboom is gebeurd, maar zelfs indien gij tot deze berg zegt: Hef u op en werp u in de zee, het zal geschieden” Matteus 21:21.

Jezus leert hen dat ze niet verbaasd moesten zijn over de wonderbare gebeurtenis van de vijgenboom. Geloof zonder vrees en twijfel kan meer doen, dan een mens zou verwachten van wat mogelijk is. Het opheffen van bergen om in de zee te werpen is niet Gods Wil, maar Jezus laat door dit voorbeeld zien hoe groot de kracht van het geloof kan zijn. Het geloof namelijk van hen die niet twifelen. “Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Maar hij moet bidden in geloof, in geen enkel opzicht twijfelende, want wie twijfelt, gelijkt op een golf der zee, die door de wind aangedreven en opgejaagd wordt. Want zulk een mens moet niet menen, dat hij iets van de Here zal ontvangen, innerlijk verdeeld als hij is, ongestadig op al zijn wegen” Jakobus 1:5-8.

11:24 Daarom zeg Ik u: Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden.

“En al wat gij in het gebed gelovig vragen zult, zult gij ontvangen” Matteus 21:22.

Wanneer Jezus zegt dat zij alle dingen zouden ontvangen die zij biddend begeren, moeten deze woorden altijd in het Licht van Gods Woord en Wil worden gezien. We zouden namelijk kunnen begeren dat God de aarde nog eens laat overspoelen met een zondvloed, alleen zal God dat niet doen gezien dat tegen zijn Wil ingaat (Genesis 9:11). Petrus begeerde dat de lamme zou kunnen lopen en het geschiedde (Handelingen 3:1-10), maar dat betekent niet dat God nog steeds op deze wijze werkt in onze eeuw (1 Korintiërs 13:8-10). Mirakuleus geloof en krachten waren gaven van de Heilige Geest (1 Korintiërs 12:4-11), die werkzaam waren in de eerste eeuw na Christus om het gesproken woord te bevestigen (Markus 16:17-20; Handelingen 5:12-16; Hebreërs 2:1-4). Ook zien we dat Paulus zijn verlangen om de doorn in het vlees weg te nemen, niet werd ingewilligd door God, gezien Gods genade hem genoeg moest zijn (2 Korintiërs 12:7-10; vgl ook met Matteus 26:36-46). Het is niet dat God niet meer werkt in onze tijd, maar wel dat God niet meer werkt door wonderen en krachten zoals Hij dat deed in de eerste eeuw. Niettemin mogen wij bidden om te ontvangen! Hoe groot en wonderbaarlijk is onze God! Johannes zegt “En dit is de vrijmoedigheid, die wij tegenover Hem hebben, dat Hij, indien wij iets bidden naar zijn wil, ons verhoort. En indien wij weten, dat Hij ons verhoort, wat wij ook bidden, weten wij, dat wij de beden verkregen hebben, die wij van Hem hebben gebeden” 1 Johannes 5:14-15. “Gij begeert, doch gij hebt niet; gij zijt moorddadig en naijverig en gij kunt er niets mede verkrijgen; gij vecht en gij strijdt. Gij hebt niets, omdat gij niet bidt. Of, gij bidt wel, maar gij ontvangt niet, doordat gij verkeerd bidt, om het in uw hartstochten door te brengen” Jakobus 4:2-3 (vgl 1 Johannes 3:21-22).

11:25 En wanneer gij staat om te bidden, vergeeft, indien gij iets hebt tegen iemand; opdat ook uw Vader, Die in de hemelen is, u uw misdaden vergeve.

Wanneer wij willen dat God ons vergeeft, moeten ook wij onze schuldenaren vergeven. Indien wij dit niet doen, zal ook God ons niet vergeven. “Zalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden” Matteus 5:7. Elkaar vergeven is de kracht van elke relatie waardoor deze alleen maar kan groeien en hechter kan worden (vgl Kolossenzen 3:12-13).

11:26 Maar indien gij niet vergeeft, zo zal uw Vader, Die in de hemelen is, ook uw misdaden niet vergeven.

Jezus had hen eerder al geleerd in de bergrede “Want indien gij de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven; maar indien gij de mensen niet vergeeft, zal ook uw Vader uw overtredingen niet vergeven” Matteus 6:14-15. God kan een mens niet vergeven totdat deze zich bekeert van zijn zonden. Het vergeven van zonden betekent om iemand zijn schuld kwijt te schelden en deze niet meer tegen hem te houden. Wij moeten anderen ‘van harte’ vergeven zoals God ons vergeeft (Matteus 18:23-35).

11:27 En zij kwamen weer te Jeruzalem. En toen Hij in de tempel wandelde, kwamen tot Hem de overpriesters, en de Schriftgeleerden, en de ouderlingen.

“En het geschiedde op een der dagen, waarop Hij het volk in de tempel leerde en het evangelie verkondigde, dat de overpriesters en schriftgeleerden met de oudsten daarbij kwamen staan” Lukas 20:1.

Terwijl Jezus aan het leren en het prediken was in de tempel, nadat ze weer in Jeruzalem waren gekomen, kwamen de geestelijke leiders tot Hem. Deze 3 groepen waren vertegenwoordigd in het Sanhedrin, dat het hoogste juridisch en geestelijk gezag in Jeruzalem was. Zij zagen toe op de goede orde en de welvoeglijkheid.

11:28 En zeiden tot Hem: Door wat macht doet Gij deze dingen? En wie heeft U deze macht gegeven, dat Gij deze dingen doen zoudt?

Ze stelden Jezus de vraag door welke macht Hij deze dingen deed. Jezus had de tempel gereinigd van de handelaren, deed wonderen en leerde als een gezaghebbende. Maar niet alleen wilden ze weten wat de oorzaak van Jezus' macht was, ze wilden ook weten wie hem deze macht heeft gegeven. Jezus was geen priester of wereldse leider en noch het Sanhedrin, noch Caesar hadden Hem de macht gegeven om te doen wat Hij deed. Hun doel was ongetwijfeld om misbruik van hun positie te maken om Jezus beschaamd te maken zodat Hij in diskrediet bij de mensen zou komen. Zij waren mensen die gesteld waren op de eer van mensen ipv op de eer van God (Matteus 23:5-7; Johannes 5:24-47). “En toch geloofden zelfs uit de oversten velen in Hem, maar ter wille van de Farizeeën kwamen zij er niet voor uit, om niet uit de synagoge te worden gebannen; want zij waren gesteld op de eer der mensen, meer dan op de eer van God” Johannes 12:42-43 (vgl Jeremia 23:32; Johannes 7:47-49). Een mens moet daarom voorzichtig zijn om zichzelf niet meer eer toe te kennen dan dat hij waard is (Vgl Exodus 2:14; Numeri 16:3,13; Hand 4:5-31). Hoewel hun motivatie om deze vragen te stellen verkeerd was, is het niet verkeerd om deze vragen te stellen (Matteus 15:1-9).

11:29 Maar Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Ik zal u ook een woord vragen; antwoordt Mij ook, en zo zal Ik u zeggen, door wat macht Ik deze dingen doe:

“Jezus antwoordde en zeide tot hen: Ik zal u ook een vraag stellen en indien gij Mij daarop antwoord geeft, zal Ik u ook zeggen, krachtens welke bevoegdheid Ik deze dingen doe” Matteus 21:24. Jezus antwoordt hun vragen met een wedervraag. Het antwoord op die vraag zou tevens het antwoord zijn op hun vragen aan Jezus. Door zo te reageren maakt Jezus duidelijk hoe verhard en oneerlijk hun harten waren.

11:30 De doop van Johannes, was die uit de hemel, of uit de mensen? Antwoordt Mij.

Was Johannes een profeet van God of was hij iemand die zijn eigen ding deed. Johannes was meer dan een profeet, hij was diegene die de weg van de Here bereidde (Matteus 11:7-15; Johannes 1:19-34; 10:40-42). Johannes was Gods boodschapper die Jezus als de Messias van het oude testament aanwees en die van Jezus verkondigde “Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt” Johannes 1:29. Als ze zouden antwoorden dat de doop van Johannes uit de hemel was, dan zou dat tevens verklaren waar Jezus' macht vandaan kwam. Jezus vraagt de geestelijke leiders om Hem te antwoorden op deze vraag.

11:31 En zij overlegden onder zich, zeggende: Indien wij zeggen: Uit de hemel, zo zal Hij zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd?

Hun overleggingen draaiden op niets uit, het niet willen aanvaarden van Gods Woord en Zijn Boodschappers resulteert in bedriegerij. Zij bedachten bij zichzelf wat de gevolgen van hun antwoord zou zijn, maar ipv bezorgd te zijn over wat waarheid was, waren ze meer bezorgd over hun geloofwaardigheid en de eer van mensen. Als zij de waarheid zouden spreken dan zouden zij moeten erkennen dat hetgeen Johannes, als profeet van God, over Jezus zei waar was.

11:32 Maar indien wij zeggen: Uit de mensen; zo vrezen wij het volk; want zij hielden allen Johannes ervoor, dat hij waarlijk een profeet was.

De andere optie was voor hun positie evenmin gunstig. Als ze zouden zeggen dat Johannes uit zichzelf sprak dan vreesden ze de mensen die erkennen dat Johannes waarlijk een profeet was (vgl Matteus 14:5; Markus 6:20). “Doch indien wij zeggen: uit de mensen, dan zal het volk als een man ons stenigen, want het is ervan overtuigd, dat Johannes een profeet was” Lukas 20:6. Dit antwoord, hoewel verkeerd, zou hun dwaling het best hebben gediend, maar hun geloof in hun dwaling was zo zwak dat ze handelden uit vrees voor mensen. De christen daarentegen zal lijden ondergaan indien Gods gerechtigheid dit vraagt “Al moest gij lijden om de gerechtigheid, toch zijt gij zalig. Doch vreest niet voor hun dreiging, en laat u niet verschrikken” 1 Petrus 3:14 .

11:33 En, antwoordende, zeiden zij tot Jezus: Wij weten het niet. En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Zo zeg Ik u ook niet, door wat macht Ik deze dingen doe.

Gezien beide antwoorden negatieve voor gezichtsverlies zorgden, besloten ze te liegen (Hosea 4:6). Ze zeiden tegen Jezus dat ze het niet wisten, terwijl ze het heel goed wisten. Jezus maakte hun hypocrisie openbaar en maakte het tegelijkertijd duidelijk aan de toehoorders vanwaar Hij Zijn macht had. Want het volk erkende dat Johannes' macht van God kwam en daardoor ook Jezus' macht! Hen wiens geloof gebaseerd is op leugens en menselijke overleggingen

zullen geen stand kunnen houden tegenover Gods onfeilbare Woord. Jezus zei het met deze woorden “**Heilig hen in uw waarheid; uw woord is de waarheid**” Johannes 17:17.

12:1 Hij begon door gelijkenissen tot hen te zeggen: Een mens plantte een wijngaard, en zette een heining daarom, en groef een wijnpersbak, en bouwde een toren, en verhuurde die aan de landlieden, en reisde buitenslands.

Jezus begon door gelijkenissen te spreken. Markus geeft enkel de gelijkenis van de onrechtvaardige pachters weer, maar Jezus sprak op deze dag nog andere gelijkenissen (Matteus 21:28-32; 22:1-14; 24:45-25:46).

In het oude testament wordt de wijngaard gebruikt om een beeld van God te geven hoe Hij de natie Israel voedde en koesterde (Psalm 80:8-20; Jesaja 5:1-7; Jeremia 2:21; Deut 28:30,39). Een zekere man die eigenaar was van een wijngaard, bouwde er een muur rond om de wijngaard om zijn vrucht te beschermen tegen het plunderen van mens en dier (Psalm 80:13-14). De eigenaar groef een wijnpers waarin hij de vrucht van de wijnpers zou opvangen. Deze werd meestal uit een rots uitgehouwen. Ook bouwde hij een toren die kon dienen als uitkijktoren, maar ook als schuilplaats tegen slecht weer. Deze toren verhuurde de eigenaar aan landlieden van wie werd verwacht dat zij de wijngaard zouden bewerken en onderhouden. De eigenaar “ging geruime tijd buitenslands” Lukas 20:9 en liet de zorg voor de wijngaard aan de landlieden over.

12:2 En toen het de tijd was, zond hij een dienstknecht tot de landlieden, opdat hij van de landlieden ontving van de vrucht van de wijngaard.

Toen het tijd was voor de eigenaar om de opbrengst van de vrucht in ontvangst te nemen, zond hij een dienaar tot de landlieden. God heeft altijd goed gezorgd voor het Joods natie (vgl Deuteronomium 6:10-12). Tijdens het Joodse tijdperk zond God profeten tot Zijn volk om hen te waarschuwen tegen afval van Zijn Wegen en God verwachtte gehoorzaamheid en aanbidding die Hem toekwam.

12:3 Maar zij namen en sloegen hem, en zonden hem ledig heen.

Maar de landlieden namen de dienstknecht van de eigenaar, sloegen hem en zonden hem zonder vrucht weg. God sprak door de profeet Jeremia tot Israel: “dit gebod heb Ik hun gegeven: Hoort naar mijn stem, dan zal Ik u tot een God en zult gij Mij tot een volk zijn, en wandelt op de ganse weg die Ik u gebied, opdat het u welga. Doch zij hoorden niet, noch neigden hun oor, maar zij wandelden naar de verstokte overleggingen van hun boos hart en keerden zich achterwaarts en niet voorwaarts, van de dag af dat uw vaders uit het land Egypte gingen tot op deze dag. Ook zond Ik tot u al mijn knechten, de profeten, dagelijks, vroeg en laat, doch zij hoorden naar Mij niet noch neigden hun oor, maar betoonden zich hardnekkiger dan hun vaders” Jeremia 7:23-26. Zij die door God werden aangesteld waren om het volk te richten worden doorgaans dienstknechten des Heren genoemd, dit was zo voor Mozes, Jozua, David, de profeten, ... (vgl Jeremia 25:4; Amos 3:7; Jozua 14:7; 24:29; 2 Koningen 3:18; Psalm 105:26; Zacharia 1:6).

12:4 En hij zond weer een andere dienstknecht tot hen, en die stenigden zij, en wonden hem het hoofd, en zonden hem heen, schandelijk behandeld zijnde.

Opnieuw zond de eigenaar een andere dienstknecht tot de landlieden. Maar deze werd nog erger behandeld dan de eerste, ze stenigden hem en verwonden hem aan zijn hoofd. Ze handelden zonder respect voor de dienstknechten, maar meer nog, zonder respect voor de eigenaar. Jezus zegt later tegen de schriftgeleerden en farizeën: “gij zegt: Indien wij geleefd hadden in de dagen onzer vaders, zouden wij met hen geen gemene zaak gemaakt hebben ten opzichte van het bloed der profeten. Gij getuigt dus van uzelf, dat gij zonen zijt van de moordenaars der profeten. Maakt ook gij de maat uwer vaders vol! Slangen, addereengebroid, hoe zult gij ontkomen aan het oordeel der hel? Daarom, zie, Ik zend tot u profeten en wijzen en schriftgeleerden. Van hen zult gij sommigen doden en kruisigen en van hen zult gij anderen geselen in uw synagogen en vervolgen van stad tot stad, opdat over u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten werd op de aarde van het bloed van Abel, de rechtvaardige, tot het bloed van Zacharias, de zoon van Berekja, die gij vermoord hebt tussen het tempelhuis en het altaar. Voorwaar, Ik zeg u: Al deze dingen zullen komen over dit geslacht” Matteus 23:29-36 (vgl Hebreë 11:35-38). Jezus probeert de Joodse leiders die voor hem staan duidelijk te maken, dat Hij deze gelijkenis met het oog op hen geeft.

12:5 En weer zond hij een andere, en die doodden zij; en vele anderen, waarvan zij sommigen sloegen, en sommigen doodden.

Nadat de tweede smadelijk was behandeld, zond de eigenaar nog andere dienstknechten en deze werden gedood door de landlieden. Vele anderen werden eveneens mishandeld en gedood. Jezus zei “Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet gewild. Zie, uw huis wordt aan u overgelaten” Matteus 23:37-38 (vgl Nehemia 9:30).

12:6 Toen hij dan nog een zoon had, die hem lief was, zo heeft hij ook die ten laatste gezonden, zeggende: Zij zullen immers mijn zoon ontzien.

Als laatste zond de eigenaar zijn eigen zoon, denkende dat de landlieden de zoon wel zouden ontzien. Hij dacht dat de landlieden wel respect zouden hebben voor de zoon. De zoon in deze gelijkenis is Christus van wie God getuigenis gaf “Deze is mijn Zoon, de uitverkorene, hoort naar Hem” Lukas 9:35. Jezus kwam in het laatste der dagen zoals er staat geschreven “Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in de Zoon” Hebreë 1:1. Deze tijd wordt door de nieuwtestamentische schrijvers ook de volheid des tijds (Galaten 4:4; Efeziërs 1:10), de laatste dagen (Handelingen 2:16-17) en de voleinding der eeuwen (Hebreë 9:26) genoemd.

12:7 Maar die landlieden zeiden onder elkander: Deze is de erfgenaam; komt, laat ons hem doden, en de erfenis zal onze zijn.

Maar ipv respect te tonen voor de zoon, beraamden ze plannen om hem te doen, opdat de nalatenschap van de zoon de hunne zou worden. Door het goddeloos handelen van de Joodse leiders zagen zij niet dat hetgeen Christus bracht een geestelijk Koninkrijk was. “En op de vraag der Farizeeën, wanneer het Koninkrijk Gods komen zou, antwoordde Hij hun en zeide: Het Koninkrijk Gods komt niet zo, dat het te berekenen is; ook zal men niet zeggen: zie, hier is het of daar! Want zie, het Koninkrijk Gods is bij u” Lukas 17:20-21. Het is de heerschappij van Christus in de harten van hen die wederomgeboren zijn door het waterbad (Efeziërs 5:25-27; Johannes 3:5-7; Filippenzen 3:20). “En de vrede van Christus, tot welke gij immers in een lichaam geroepen zijt, regere in uw harten; en weest dankbaar” Kolossenzen 3:15. Daarom besloten de leiders van Israel Jezus te doden (Johannes 11:45-57; Matteus 26:3)

12:8 En zij namen en doodden hem, en wierpen hem uit, buiten de wijngaard.

“En zij wierpen hem buiten de wijngaard en doodden hem” Lukas 20:15. De landlieden namen de zoon en hem buiten de wijngaard geworpen hebbende, doodden zij hem. Jezus werd buiten de poorten van de stad Jeruzalem gekruisigd (Johannes 19:16-21; Hebreë 13:12-13).

12:9 Wat zal dan de heer van de wijngaard doen? Hij zal komen, en de landlieden verderven, en de wijngaard aan anderen geven.

Jezus stelt zijn toehoorders de vraag als conclusie van de gelijkenis, nl wat zal de eigenaar van de wijngaard doen? Wanneer zij zouden zeggen ‘de eigenaar moet hen zwaar straffen voor hun ongerechtigheid’, dan veroordelen ze daarmee henzelf. Wel, Jezus geeft het antwoord zelf, de eigenaar zal namelijk de landlieden ombrengen en de wijngaard aan anderen geven. Want de wijngaard was niet slecht, maar wel de arbeiders. Matteus voegt hieraan toe “Daarom, Ik zeg u, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden en het zal gegeven worden aan een volk, dat de vruchten daarvan opbrengt” Matteus 21:43. “Maar toen zij dat hoorden, zeiden zij: Dat nooit!” Lukas 20:16. Zowel de Joodse leiders als het volk in het algemeen hebben Gods boodschappers alsook Zijn Zoon verworpen (Spreuken 1:24-31; Handelingen 13:46-48; vgl Joh 15:1-8). Daarom wordt de positie van de natie Israel om het uitverkoren volk van God te zijn, gegeven aan een ander volk dat de vruchten van de wijngaard opbrengt. Niet dat elke Jood de Christus had afgewezen, zoals Paulus zegt in Romeinen 11:1-5. De wijngaard werd gegeven aan hen uit Jood en Griek die zich tot Christus bekeren (Romeinen 1:16-17), dezen zijn in het christelijke tijdperk het ware Israel (Romeinen 2:25-29; Kolossenzen 3:1-12).

12:10 Hebt gij ook deze Schrift niet gelezen: de steen, die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks

“Maar Hij zag hen aan en zeide: Wat betekent dan dit, dat er geschreven is: De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden, deze is tot een hoeksteen geworden? En ieder, die op die steen valt, zal verpletterd worden; en op wie hij valt, die zal hij vermorzelen” Lukas 20:17-18.

Dit is een aanhaling van Psalm 118:22. De apostel Petrus verwijst naar deze tekst om duidelijk te maken dat Christus door God tot het Hoofd van de gemeente is aangesteld en dat de Joden Hem hebben verworpen (Handelingen 4:10-12; 2:25-36; 1 Petrus 2:4-10; vgl ook met Efeziër 2:11-22). Het hele Joodse systeem was waardeloos als men Christus niet erkende, gezien Hij het einde en de vervulling van de wet is (Johannes 1:17; Romeinen 10:4; Matteus 5:17). Daarom staat er ook geschreven “Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet” 1 Johannes 5:12.

12:11 Van de Heere is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen?

God gebruikte de opstandigheid en de verwerping van Christus door de Joden in Zijn voorzienigheid om Zijn Wil uit te voeren. Dit was waar David van profeteerde in Psalm 118:22-23. Zoals Petrus op pinksterdag profeteert: “Mannen van Israel, hoort deze woorden: Jezus, de Nazoreer, een man u van Godswege aangewezen door krachten, wonderen en tekenen, die God door Hem in uw midden verricht heeft, zoals gij zelf weet, deze, naar de bepaalde raad en voorkennis van God uitgeleverd, hebt gij door de handen van wetteloze mensen aan het kruis genageld en gedood” Handelingen 2:22-23.

12:12 En zij zochten Hem te vangen, maar zij vreesden de schare; want zij verstonden, dat Hij die gelijkenis op

hen sprak; en zij verlieten Hem en gingen weg.

De farizeën en schriftgeleerden probeerden Jezus om deze woorden te vangen, maar ze waren bevreesd voor de enthousiaste schare die Jezus als Koning had verwelkomd, ze wisten niet goed hoe de schare zou reageren. De leiders van Israel begrepen maar al te goed dat Jezus deze gelijkenis met het oog op hen had gesproken. Ze verlieten Hem gezien dit geen goed moment was om Hem te doden, ze gingen weg om hun plan om Jezus te doden verder uit te werken.

12:13 En zij zonden tot Hem enigen van de Farizeeën en van de Herodianen, opdat zij Hem in Zijn rede vangen zouden.

“En om Hem na te gaan zonden zij spionnen uit, die zich voordeden als vrome mensen, om Hem op een woord te vatten, ten einde Hem te kunnen overleveren aan het gezag en de beschikking van de stadhouder” Lukas 20:20. “En zij zonden tot Hem hun leerlingen, met de Herodianen” Matteus 22:16a.

De Farizeën, die sterk separatistisch waren en tegen het keizerlijk gezag van Rome waren en de Herodianen, de Joden die door Rome waren aangesteld als uitvoerende macht in Jeruzalem, vonden elkaars gelijken in het kwaad (vgl Markus 3:6). Doordat Jezus hun gemeenschappelijke vijand was, sloegen ze de handen in elkaar. Ze hanteerden het principe: ‘de vijand van mijn vijand is mijn vriend’. De mannen die tot Jezus waren gezonden hadden de opdracht om te bespioneren wat Hij deed en zei. Deze leerlingen waren waarschijnlijk jonge, aan hun meesters onderdanige volgelingen. Hun blind vertrouwen in hun meesters maakte van hen uitvoerders van het kwaad.

12:14 Dezen nu kwamen en zeiden tot Hem: Meester! wij weten, dat Gij waarachtig zijt, en naar niemand vraagt; want Gij ziet de persoon der mensen niet aan, maar Gij leert de weg Gods in waarheid; is het geoorloofd, de keizer schatting te geven, of niet? Zullen wij geven, of niet geven?

Hun methode is zeer verwerpelijk, ze proberen Jezus eerst in Zijn gezicht te vleien om Hem daarna ten val te brengen. Hoewel ze het zelf niet geloofden, spreken ze waarheid wanneer ze in hun hypocrisie tegen Jezus zeggen dat Jezus naar waarheid en recht handelde en niet uit ogendienst, om de ene of de andere te bevoordelen door het recht te buigen. Jezus sprak waarheid ongeacht wat de gevolgen zouden zijn. Jezus liet Zich zelfs niet door de Romeinse keizer beïnvloeden. Jezus was een geloofwaardig en rechtschapen Persoon en leerde de weg Gods en verwachtte dat Zijn toehoorders daarnaar zouden handelen zonder af te wijken. De Joden moesten belastingen betalen aan de Romeinen bezetter als erkenning van hun onderwerping aan de bezetting. Deze onderwerping aan Rome was voor de Joden een aanstoot (vgl Johannes 8:33). Met deze vraag te stellen als ze de keizer belasting moeten betalen of niet, plaatsen ze Jezus tussen hun macht en de macht van Rome. Als Jezus ‘nee’ zou antwoorden dan zouden ze Hem overleveren aan de stadhouder wegens het prediken van opstandigheid (Lukas 20:20). Indien Jezus ‘ja’ zou zeggen dan zouden ze Hem verwijten dat Hij opstandig tegen God was, van wie Hij de Zoon beweerde te zijn, want de wet van Mozes schreef voor “**Wanneer gij gekomen zijt in het land dat de Here, uw God, u geven zal, dit in bezit genomen hebt en daarin woont, en gij dan zoudt zeggen: Ik wil een koning over mij aanstellen, zoals alle volken rondom mij hebben, dan zult gij over u de koning aanstellen, die de Here, uw God, verkiezen zal; uit het midden van uw broeders zult gij een koning over u aanstellen; geen buitenlander, die uw broeder niet is, zult gij over u mogen aanstellen**” Deuteronomium 17:14-15. Hoewel Herodes een Jood was (Lukas 3:1), toch moest hij zich als viervorst (tetrarch) onderwerpen aan het Romeinse gezag en dit was voor de meeste Joden verwerpelijk. ‘Ja’ zou Jezus dus in diskrediet bij het volk brengen gezien de gedachte van bezet te zijn en de daaraan verbonden belasting zeer onpopulair was.

12:15 En Hij, wetende hun geveinsdheid, zeide tot hen: Wat verzoekt gij Mij? Brengt Mij een penning, dat Ik hem zie.

Jezus, die Alwetend is, kende hun schijnheiligheid. Ze waren goede acteurs die zich vroom konden voordoen door hun sluwheid en hun schijnbare wijsheid. ‘Waarom probeert ge Mij tot zonde te verleiden?’ vraagt Jezus hen. Hoewel anderen werden misleidt door het gedrag van de leerlingen en de Herodianen, doorzag Jezus hun. “**Toont Mij het geldstuk voor de belasting. Zij brachten Hem een schelling. En Hij zeide tot hen: Wiens beeldenaar en opschrift is dit?**” Matteus 22:19-20. Het belastinggeld voor de tempel werd betaald in shekel, het belastinggeld voor de Romeinse overheid werd betaald in de Joodse munt (zie commentaar Markus 11:15). Jezus wilde de Romeinse munt zien opdat ook allen met Hem kon zien wat er op de munt stond.

12:16 En zij brachten er een. En Hij zeide tot hen: Van wie is dit beeld, en het opschrift? en zij zeiden tot Hem: Van de keizer.

Jezus maakt hen beschaamd dmv hun eigen val. Nadat ze een munt tot Jezus hadden gebracht en Hij hen had gevraagd wiens beeld en opschrift erop stond, antwoordden zij hem “**van de keizer**”. Zowel de munt, alsook hun antwoord maakten duidelijk dat zij zich aan het Romeinse gezag onderwierpen.

12:17 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Geeft dan de keizer, wat des keizers is, en Gode, wat Gods is. En zij verwonderden zich over Hem.

Verdergaand op hun antwoord zegt Jezus om de keizer te geven wat de keizer toekomt. Als je onder zijn gezag leeft, dan

moet je hem geven wat hem toekomt. Het feit dat de keizers' beeld en opschrift op de munt stonden en de munt in hun land circuleerde, betekent dat ze het hem schuldig waren (vgl Matteus 17:24-27; Romeinen 13:7). Deze onderwerping aan de keizer of welke overheid dan ook is van toepassing zolang Gods Wil niet wordt overtreden (vgl Handelingen 5:29; 1 Petrus 2:13-17). Anderzijds zegt Jezus verder om Gode te geven wat God toekomt. "Als gij God een gelofte gedaan hebt, talm er dan niet mee die in te lossen, want Hij heeft geen welgevallen aan de dwazen; wat gij beloofd hebt, moet gij inlossen. Het is beter, dat gij niet belooft dan dat gij belooft en niet inlost" Prediker 5:4-5 (vgl Maleachi 3:6-8). De mens Gods is God onderwerping schuldig. Paulus zegt "Want gij zijt gekocht en betaald. Verheerlijkt dan God met uw lichaam" 1 Korintiërs 6:20.

Jezus' antwoord had hen beschaamd achtergelaten, gezien Zijn antwoord rechtvaardig was en beide partijen, dat is de Farizeën en de Herodianen, ermee gediend waren. "En zij konden tegenover het volk op geen woord van Hem vat krijgen. En zij verwonderden zich over zijn antwoord en hielden zich stil." Lukas 20:26. "Toen zij dit hoorden, verwonderden zij zich en zij lieten Hem verder ongemoeid en gingen weg" Matteus 22:22.

12:18 En de Sadduceëen kwamen tot Hem, die zeggen, dat er geen opstanding is, en vroegen Hem, zeggende:

"En tot Hem kwamen enige der Sadduceëen, die ontkennen, dat er een opstanding is, en zij ondervroegen Hem" Lukas 20:27. De Sadduceëen ontkenden niet alleen dat er een opstanding was, ze geloofden ook niet in het bestaan van engelen of dat de geest van een mens voort bestaat na de dood, ze geloofden dat de ziel sterft met het lichaam (vgl Handelingen 23:8; Johannes 11:24-27; 5:28-29; 1 Korintiërs 15:13-22; Openbaring 6:9-11). Zij geloofden in het zichtbare en het tastbare en wilden niet aanvaarden hetgeen Gods Woord leerde. In hun ongeloof en dwaling proberen ze Jezus aan te tonen dat het niet kan zijn dat er een opstanding van doden bestaat. Mensen met verkeerde gedachten zijn zeer gevaarlijk voor iemands geloof, zoals ook Paulus zegt "Maar vermijd de onheilige, holle klanken; want zij zullen de goddeloosheid nog verder drijven, en hun woord zal voortwoekeren als de kanker. Tot hen behoren Hymeneus en Filetus, die uit het spoor der waarheid geraakt zijn met hun bewering, dat de opstanding reeds heeft plaatsgehad, waardoor zij het geloof van sommigen afbreken" 2 Timoteus 2:16-18. Deze groep ongelovigen die van zichzelf dachten dat ze Gods Woord kenden, ondervragen Jezus over deze dingen.

12:19 Meester! Mozes heeft ons geschreven: Indien iemands broeder sterft, en een vrouw achterlaat, en geen kinderen nalaat, dat zijn broeder zijn vrouw nemen zal en zijn broeder zaad verwekken.

Ze halen een hypothetisch voorbeeld aan gebaseerd op een gebod uit de wet van Mozes. Hun voorbeeld, zo dachten ze, zou het geschil en hun gelijk wel duidelijk maken. "Wanneer broeders tezamen wonen, en een van hen sterft zonder een zoon na te laten, dan zal de vrouw van de gestorvene niet buiten de familie de vrouw van een vreemde man mogen worden; haar zwager zal gemeenschap met haar hebben, haar tot vrouw nemen en zo het zwagerhuwelijk met haar sluiten" Deuteronomium 25:5. Deze wet was gegeven zodat dat levende broer de naam van zijn overleden broer zou voortzetten opdat diens naam niet uit het volk zou verdwijnen (vgl Ruth 1:11-12; 4:5). De familie van Jakob hanteerde dit principe al lang voor de wet werd gegeven zodat de familienaam behouden bleef (Genesis 38:6-11). Door de Schrift aan te halen willen ze zich voordoen alsof ze weten waarover ze praten, alsof hun geloof gerechtvaardigd is.

12:20 Er waren nu zeven broeders, en de eerste nam een vrouw, en stervende liet geen zaad na.

"Nu waren er bij ons zeven broeders. En de eerste huwde en stierf daarop, en daar hij geen nakomelingschap had, liet hij zijn vrouw na aan zijn broeder" Matteus 22:25. "Nu waren er zeven broeders. En de eerste nam een vrouw en stierf kinderloos" Lukas 20:29. Gebaseerd op Deuteronomium 25:5 beginnen ze nu met hun voorbeeld. Nu, er waren 7 broers waarvan de eerste een vrouw huwde, maar die kinderloos stierf. Hij liet dus geen nakomelingschap achter. Dit voorbeeld is waar het gebod in Mozes' wet op sloeg.

12:21 De tweede nam haar ook, en is gestorven, en ook deze liet geen zaad na; en de derde evenzo.

Maar, zo gaan ze verder, ook de tweede broer huwde de vrouw maar stierf ook zonder nakomelingschap achter te laten. Bij de derde was het evenzo.

12:22 En al de zeven namen haar, en lieten geen zaad na; als laatste van allen is ook de vrouw gestorven.

Uiteindelijk stierven ook de andere broers nadat zij de vrouw waren gehuwd zonder nakomelingschap achter te laten en op het laatste stierf ook de vrouw.

12:23 In de opstanding dan, wanneer zij zullen opgestaan zijn, wiens vrouw van dezen zal zij zijn? Want die zeven hebben haar tot een vrouw gehad.

Hun vraag aan Jezus is dan ook deze "Die vrouw dan, van wie van hen zal zij in de opstanding de vrouw zijn? Want alle zeven hebben haar tot vrouw gehad" Lukas 20:33. Dit voorbeeld was waarschijnlijk al vaak door hen aangehaald als argument om niet in een opstanding te geloven omdat niemand hen antwoord kon geven. Onder de veronderstelling dat het huwelijk blijft voortbestaan in de opstanding, leek het maar dwaas in hun ogen om in een opstanding te geloven.

12:24 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Dwaalt gij niet, daarom, dat gij de Schriften niet weet, noch de

kracht Gods?

Jezus antwoordt hen wel, Hij zegt “Gij dwaalt, want gij kent de Schriften niet noch de kracht Gods” Matteus 22:29. Jezus zegt dat ze dwalen, dit betekent dat ze van de rechte weg afgedwaald zijn waardoor ze zondigen. Ze dwaalden in het feit dat ze de Schriften niet kenden hoewel ze deze aanhaalden. Ook dwaalden ze in het feit dat ze de kracht van God niet kenden, want hoe zou het voor een Almachtige God niet mogelijk zijn om doden op te wekken. Zo zie je dat wanneer er verkeerde overwegingen worden gebruikt als basis om de Schrift uit te leggen, men kan worden misleid om leugens te geloven. Slechte mensen denken vaak dat de moeilijkheden die ze naar voren brengen hen het recht geeft om Gods openbaringen te verwerpen. Daarom moeten wij ijverig zijn om het Woord Gods altijd te onderzoeken met een open en eerlijk hart zonder vooringenomen standpunten. Spijtig genoeg zijn er maar weinigen die zo de bijbel lezen (vgl Handelingen 17:11).

12:25 Want als zij uit de doden zullen opgestaan zijn, zo trouwen zij niet, noch worden ten huwelijk gegeven; maar zij zijn gelijk engelen, die in de hemelen zijn.

Jezus zegt hen wat waarheid is over de opstanding, nl dat er een opstanding is waarin men niet meer huwt of ten huwelijk wordt genomen, maar zij zijn daar als engelen in de hemel. Er is dus een bestaan van de ziel na het bestaan hier op aarde. Het huwelijk is vanaf het begin van de schepping door God ingesteld om man en vrouw tot één vlees te maken, om eenzaamheid weg te nemen, om compleet te zijn en om de seksuele begeerten te bevredigen (Genesis 1:28; 2:18-25; 1 Korintiërs 7:1-5). Deze éénwording tussen man en vrouw is enkel hier op aarde. De mormonen dwalen hierin ook wanneer zij leren dat het huwelijk in de hemel zal blijven bestaan. In de opstanding zal de mens zijn als de engelen, waarmee Jezus duidelijk maakt dat engelen bestaan en dat engelen schepselen van God zijn die geen huwelijk hebben. Paulus spreekt over het opstandingslichaam in 1 Korintiërs 15:35-57 (vgl 1 Johannes 3:2).

Lukas vult deze woorden aan met “De kinderen dezer eeuw huwen en worden ten huwelijk genomen, maar die waardig gekeurd zijn deel te verkrijgen aan die eeuw en aan de opstanding uit de doden, huwen niet en worden niet ten huwelijk genomen. Want zij kunnen niet meer sterven; immers, zij zijn aan de engelen gelijk en zij zijn kinderen Gods, omdat zij kinderen der opstanding zijn. Maar dat de doden opgewekt worden, heeft ook Mozes bij de braamstruik aangeduid, waar hij de Here noemt de God van Abraham en de God van Isaak en de God van Jakob. Hij is niet een God van doden, maar van levenden, want voor Hem leven zij allen” Lukas 20:34-38 (1. Waardig gekeurd zijn: vgl 2 Tessaloniënsen 1:5; Openbaring 3:4; Lukas 21:36 – 2. Opstanding: Handelingen 24:15; Hebreëen 11:35).

12:26 Doch aangaande de doden, dat zij opgewekt zullen worden, hebt gij niet gelezen in het boek van Mozes, hoe God in het doornenbos tot hem gesproken heeft, zeggende: Ik ben de God van Abraham, en de God van Izak, en de God van Jakob?

Maar om verder te gaan over de opstanding van doden haalt Jezus nog een tekst aan waaruit zij hadden kunnen opmaken dat er een opstanding is. Verwijzende naar Mozes en de brandende braamstruik (Exodus 3:2, 6-15) vraagt Jezus hen: “hebt gij niet gelezen in het boek van Mozes, bij de braamstruik, hoe God tot hem sprak, zeggende: Ik ben de God van Abraham en de God van Isaak en de God van Jakob?” Matteus 22:26. Zelfs Mozes’ voorbeeld, die de Saduceëen hadden aangehaald om hun dwaalleer te verdedigen, getuigde ervan dat er een opstanding is. Want God had Mozes gezegd dat Hij de God van Abraham, Isaak en Jakob is. God was nog steeds hun God, daarom moesten zij ergens levend zijn hoewel ze gestorven waren. Hoe kan God immers de God zijn van mensen die niet meer bestaan?

12:27 God is niet een God der doden, maar een God der levenden. Gij dwaalt dan zeer.

Want gaat Jezus verder, God is geen God van doden maar van levenden. De Saduceëen ontkenden dat wat de bijbel leerde en daarom dwaalden zij zeer. Hun eigen gedachten stond de waarheid van God in de weg, hun hoogmoed weerhield hen ervan om de waarheid te kennen! Het lichaam zonder de geest is dood (Jakobus 2:26), de geest leeft bewust verder na de fysieke dood van het lichaam (vgl Lukas 16:19-31). “En de scharen, die dat hoorden, stonden versteld over zijn leer” Matteus 22:33. “Enige van de schriftgeleerden antwoordden en zeiden: Meester, Gij hebt goed gesproken. Want zij durfden Hem niets meer vragen” Lukas 20:39-40. Door niet te aanvaarden wat de Schrift leerde en door andere leringen en gedachten te verkondigen dwaalden zij en haalden een oordeel over zichzelf (vgl 2 Petrus 2:1-2, 15, 20-21; Matteus 7:14-23; 2 Korintiërs 11:13-15; 1 Timoteus 4:1-3; 2 Timoteus 4:1-4).

12:28 En een van de Schriftgeleerden horende, dat zij te zamen in woorden waren, en wetende, dat Hij hun goed geantwoord had, kwam tot Hem, en vroeg Hem: Welk is het eerste gebod van alle?

“Toen de Farizeëen gehoord hadden, dat Hij de Sadduceëen tot zwijgen had gebracht, kwamen zij bijeen, en een van hen, een wetgeleerde, vroeg, om Hem te verzoeken” Matteus 22:34-35. Hoewel Matteus zegt dat deze wetgeleerde tot Jezus kwam om Hem te verzoeken, lijkt het erop dat deze uitlegger van de Schrift een oprechter hart had dan de anderen, gezien de reactie van Jezus op zijn vraag. Deze wetgeleerde had gezien dat Jezus de Saduceëen goed had geantwoord en onder de indruk zijnde, vraagt hij welk gebod het gewichtigste, het belangrijkste is van alle geboden. Blijkbaar was dit een vraag die hemzelf, maar ook de andere wetgeleerden bezig hield. Dit laat ook zien dat hij iemand was die God echt liefhad en daardoor ook ontvankelijk is voor wat Jezus had te zeggen. Hij had een geest in zich dat hij wilde weten wat juist en rechtvaardig is, in tegenstelling tot velen van zijn lotgenoten. Deze waren met elkaar aan het

redetwisten omdat Jezus hen op zo een wijze had geantwoord dat ze er niets tegen konden inbrengen.

12:29 En Jezus antwoordde hem: Het eerste van al de geboden is: Hoor, Israël! de Heere, onze God, is een enig Heere.

Jezus quoteert Deuteronomium waar staat “Hoor, Israel: de Here is onze God; de Here is een!” 6:4. Deze woorden maken duidelijk dat er maar één God is en ze waren heel belangrijk voor de Israëlieten gezien ze deze woorden dagelijks herhaalden. In de grondtekst staat er ‘YHWH is onze God, YHWH is één YHWH’. De naam YHWH die sommigen uitspreken als Jehova en anderen als Yahweh, geeft weer dat YHWH de enige God is die Souverein is. Zoals er staat geschreven “Daarop zeide Mozes tot God: Maar wanneer ik tot de Israëlieten kom en hun zeg: De God uwer vaders heeft mij tot u gezonden, en zij mij vragen: hoe is zijn naam? wat moet ik hun dan antwoorden? Toen zeide God tot Mozes: Ik ben, die Ik ben. En Hij zeide: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: Ik ben heeft mij tot u gezonden. Voorts zeide God tot Mozes: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: De Here, de God uwer vaders, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob, heeft mij tot u gezonden; dit is mijn naam voor eeuwig en zo wil Ik aangeropen worden van geslacht tot geslacht” Exodus 3:14-16. Het mag duidelijk zijn dat God wilde dat Israel weten dat Hij alleen God was, en dat er buiten Hem geen God is (vgl Jesaja 45:21-23; Hosea 13:4). Omdat er maar één God is, zijn alle andere goden afgoden en hen die deze goden nalopen zijn zonder God en zonder hoop in deze wereld (Handelingen 19:26; 1 Korintiërs 12:2; 2 Korintiërs 6:16; 1 Tessaloniënsen 1:9; Kolossenzen 3:5). Gelovigen moeten zich dus niet schamen om te verkondigen dat zij de ware God dienen. Zo zijn er ook velen die in een andere Jezus geloven dan de Jezus van de Schrift (vgl 2 Korintiërs 12:4). Jezus zei “Geen slaaf kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon” Lukas 16:13. “Gij kunt niet de beker des Heren drinken en de beker der boze geesten, gij kunt niet aan de tafel des Heren deel hebben en aan de tafel der boze geesten” 1 Corinthe 10:21.

12:30 En gij zult de Heere, uw God, liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw verstand, en uit geheel uw kracht. Dit is het eerste gebod.

Dit is het tweede gedeelte van Mozes' woorden “Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht” Deuteronomium 6:5. En deze Here, die de enige God is, zult gij liefhebben met heel uw wezen. Dit laat zien hoe God wil dat 's mensen houding en hartsgesteldheid behoren te zijn tov Hem. Dit is het gewichtigste gebod volgens Jezus. Het liefhebben van God betekent het niet liefhebben van zichzelf of zijn eigen leven. “En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad, tot in de dood” Openbaring 12:11. Jezus zei eerder al met deze woorden “Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig; en wie zijn kruis niet opneemt en achter Mij gaat, is Mij niet waardig” Matteus 10:37-38.

12:31 En het tweede aan dit gelijk, is dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod, groter dan deze.

Het tweede gebod, gelijk aan het eerste is om de naaste liefhebben als zichzelf (Leviticus 19:18). De liefde die een mens voor God heeft wordt zichtbaar door de liefde deze persoon heeft voor zijn medemens. Matteus vult aan “Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten” Matteus 22:40. “Alles nu wat gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun ook aldus: want dit is de wet en de profeten” Mattheus 7:12. Je gaat je naaste niet slecht behandelen omdat je zelf ook niet slecht wil behandeld worden. Er is geen groter gebod dan deze. De naaste is geschapen naar het beeld en de gelijkenis van God (Genesis 1:26; Jakobus 3:8-9). “Indien gij echter de koninklijke wet vervult naar het schriftwoord: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf, dan doet gij wel. Doch indien gij met aanzien des persoons handelt, doet gij zonde en wordt gij door de wet overtuigd van overtreding” Jakobus 2:8-9 (vgl Romeinen 13:8-10). Dit betekent dat mensen elkaar moeten dienen, christenen onder elkaar in het bijzonder (Galaten 6:10; 5:13-14), zelfs indien dit betekent dat we lijden en kwaad moeten verduren omdat we met God rekening houden (1 Petrus 2:10), “Indien gij echter elkander bijt en vereet, ziet dan toe, dat gij niet door elkander verslonden wordt” Galaten 5:15. “Indien iemand zegt: Ik heb God lief, doch zijn broeder haat, dan is hij een leugenaar; want wie zijn broeder, die hij gezien heeft, niet liefheeft, kan ook God, die hij niet gezien heeft, niet liefhebben. En dit gebod hebben wij van Hem: Wie God liefheeft, moet ook zijn broeder liefhebben” 1 Johannes 4:20-21 (vgl 1 Johannes 3:17-19; 4:7-8).

12:32 En de Schriftgeleerde zeide tot Hem: Meester! Gij hebt wel in waarheid gezegd, dat er een enig God is, en er is geen ander dan Hij;

De Schriftgeleerde erkende dat Jezus in waarheid sprak dat er maar één God is en dat er geen andere God is dan Hij (vgl Jesaja 43:10-11; 45:5-6). Geen enkele Jood kon deze woorden ontkennen zonder daarbij de wortel van het Joodse geloof te ontcrachten, daarom ook dat deze Schriftgeleerde erkende dat Jezus waarheid sprak.

12:33 En Hem lief te hebben uit geheel het hart, en uit geheel het verstand, en uit geheel de ziel, en uit geheel de kracht, en de naaste lief te hebben als zichzelf, is meer dan al de brandoffers en de slachtoffers.

Vgl Amos 5:21-24; Micha 6:6-8; 1 Korintiërs 13:1-3. “Gerechtigheid en recht doen, is de Here welgevalliger dan

offers” Spreuken 21:3. Het was hierin waar de Joden in Jezus’ tijd in faalden, ze brachten offers maar waren niet barmhartig, ze gaven tienden maar waren niet trouw (Matteus 23:23; Lukas 11:42). Daaruit bleek ook dat de liefde Gods niet in hen was. Deze Schriftgeleerde was anders, hij begreep wat het gewichtigste was en zo moeten ook wij zijn voorbeeld daarin volgen.

12:34 En Jezus ziende, dat hij verstandig geantwoord had, zeide tot hem: Gij zijt niet ver van het Koninkrijk Gods. En niemand durfde Hem meer vragen.

Jezus zag dat deze Schriftgeleerde verstandig had geantwoord. Daarom zegt Hij hem ook dat hij niet ver van het Koninkrijk Gods is (vgl Lukas 17:21; Markus 9:1), gezien Jezus wist wat er in de mens omging (Johannes 2:25). Omdat zijn hart erop was gesteld om God in waarheid te dienen, zou hij het evangelie ter behoudenis aanvaarden van zodra het werd gepredikt vanaf de pinksterdag (vgl Handelingen 2:36-47). De anderen durfden Jezus niets meer te vragen, “En niemand kon Hem daarop iets antwoorden en evenmin durfde iemand van die dag af Hem meer iets vragen” Matteus 22:46.

12:35 En Jezus antwoordde en zeide, lerende in de tempel: Hoe zeggen de Schriftgeleerden, dat de Christus een Zoon van David is?

“Toen de Farizeeën bijeen waren, vroeg Jezus hun, zeggende: Wat dunkt u van de Christus? Wiens zoon is Hij? Zij zeiden tot Hem: Davids Zoon” Matt 22:41-42. “Hoe kan men zeggen, dat de Christus een zoon van David is?” Lukas 20:41. Tot nu toe had Jezus zichzelf verdedigt tegenover de listen van de Joodse schriftgeleerden, maar nu gaat Jezus hen een vraag stellen waardoor hun onkunde openbaar wordt. Jezus stelt hen de vraag wiens zoon de Christus is. Terecht zeggen ze dat de Schrift leert dat Hij Davids Zoon is (2 Samuel 7:12-13; Psalm 89:3-4; 132:11; Lukas 1:32; Johannes 7:41; Matteus 21:9). Maar Jezus’ punt zal hun denken prikkelen om zich niet vast te pinnen op enkel dat feit, maar zal hen doen inzien dat de Christus meer is dan alleen Davids Zoon. Jezus maakt het volk duidelijk hoe zwak en onvolkomen de prediking was van hen die zich de uitleggers van Gods Woord lieten noemen. Wanneer ze Gods Woord respecteerden dan zouden ze geconcludeerd hebben dat Christus meer is dan Davids Zoon.

12:36 David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd: De Heere heeft gezegd tot Mijn Heere: Zit aan Mijn rechter hand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank van Uw voeten.

David zei onder inspiratie van de Geest Gods “Aldus luidt het woord des Heren tot mijn Here: Zet u aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor uw voeten” Psalm 110:1 (zie ook Psalm 110:2-3). Jehova God maakte met deze woorden bekend dat de Messias niet slechts Davids Zoon was. Petrus zegt dat David niet diegene was die naar de hemel is opgevaren maar Christus (Handelingen 3:34-36), waar de Hebreëen-schrijver duidelijk maakt dat Christus meer dan de engelen is “En tot wie der engelen heeft Hij ooit gezegd: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten?” Hebreëen 1:13. Het maken van vijanden tot de voetbank van de voeten is een oud symbolisch gebruik van koningen om hun overwinning weer te geven (vgl Jozua 10:24; Psalm 47:3-4). De heerschappij van Christus aan de rechterhand Gods zal duren totdat de laatste vijand is ontroond, nl de dood (vgl 1 Korintiërs 15:24-26; Hebreëen 10:13).

12:37 David dan zelf noemt Hem zijn Heere, en hoe is Hij zijn Zoon? En de menigte der schare hoorde Hem gaarne.

De vraag die Jezus de Schriftgeleerden stelt is dus deze: “hoe kan Christus Davids Zoon zijn, terwijl David hem zijn Here noemt?”. Als David hem erkende als zijn meerdere, nl zijn Adonai (hetgeen gelijk is aan God), hoe kan David dan zeggen dat de Christus zijn zoon is en dus zijn mindere. Deze vraag kan alleen maar worden beantwoord door te erkennen dat Christus zowel mens als God is (Romeinen 1:3-4). De Joden, in hun verwachting van een aardse koning, hadden door zich vast te pinnen op één feit, het zicht verloren op de Goddelijkheid van de Messias. Ze hadden moeten weten dat als mens, Jezus Davids Zoon was, maar als God, Jezus Davids Heer was. In tegenstelling tot de Schriftgeleerden, hoorden de mensen Jezus graag spreken. “En niemand kon Hem daarop iets antwoorden en evenmin durfde iemand van die dag af Hem meer iets vragen” Matteus 22:46.

12:38 En Hij zeide tot hen in Zijn leer: Wacht u voor de Schriftgeleerden, die daar gaarne willen wandelen in lange klederen, en gegroet zijn op de markten;

Jezus waarschuwde het volk over het horen en volgen van deze zogenaamde geleerde mannen. De wijze waarop zij zich kleedden en gedroegen in het publiek was om eer van mensen te ontvangen. “Al hun werken doen zij om in het oog te lopen bij de mensen, want zij maken hun gebedsriemen breed en hun kwasten groot, zij houden van de eerste plaats bij de maaltijden en van de erezetels in de synagogen, en van de begroetingen op de markten en om door de mensen rabbi genoemd te worden” Matteus 23: 5-7 (vgl Lukas 11:43; 20:46). De woorden die Jezus sprak worden ‘Zijn leer’ genoemd (vgl Markus 4:2), waarvan staat geschreven “Een ieder, die verder gaat en niet blijft in de leer van Christus, heeft God niet; wie in die leer blijft, deze heeft zowel de Vader als de Zoon” 2 Johannes 9. Terecht mogen wij ons de vraag stellen waarom vandaag de dag velen tegen Jezus’ leer in handelen zoals de Joodse leiders dat deden. Paulus zegt hierover “Indien iemand een andere leer verkondigt en zich niet voegt naar de gezonde woorden van onze Here Jezus

Christus en de leer der godsvrucht, dan is hij opgeblazen, hoewel hij niets weet” 1 Timoteus 6:3-4. Niet alleen het offer van Jezus is bepalend voor onze behoudenis maar ook de leer die we navolgen! (vgl 1 Timoteus 4:16; Efeziërs 4:14-15)

12:39 En de voorgestoelten hebben in de synagogen, en de vooraan-zittingen in de maaltijden;

De Joodse leiders begeerden de beste plaatsen in de synagogen en bij de maaltijden zodat iedereen hen kon zien (vgl Jakobus 2:2-3).

12:40 Die de huizen der weduwen opeten, en dat onder de schijn van lang te bidden. Dezen zullen zwaarder oordeel ontvangen.

Jezus maakte de overleggingen van hun harten bekend. Door hun vooraanstaande positie in de maatschappij hadden zij veel invloed. Maar zij gebruikten hun invloed niet om God te dienen, maar om zichzelf te dienen. Je kan het vergelijken met de schandalen in de Roomse afvallige kerk van wie vele priesters kleine kinderen misbruiken. De leiders van Israel maakten misbruik van de zwakke van de weduwen om zichzelf te verrijken. Dit deden ze onder het voorwendsel van barmhartigheid en ontferming. Paulus waarschuwt ons voor mensen “die met een schijn van godsvrucht de kracht daarvan verloochend hebben; houd ook dezen op een afstand. Want tot hen behoren zij, die zich in de huizen indringen en vrouwtjes weten in te palmen, die met zonden beladen zijn en gedreven worden door velerlei begeerten” 2 Timoteus 3:5-6. Over zulke mensen zegt hij verder “men moet hun de mond snoeren, daar zij gehele gezinnen ondersteboven keren en, om oneerlijke winst te maken, onbehoorlijke dingen leren” Titus 1:11. Zulke mensen zijn gelijk parasieten, ze teren op anderen. De Joodse leiders spraken voor de schijn lange gebeden uit waardoor zij een zwaarder oordeel zullen ontvangen. Jezus bad ook lange gebeden (Lukas 6:12), maar Hij deed het met een rein hart dat verlangde om door gebed in gemeenschap te zijn met Zijn Vader.

12:41 En Jezus, gezeten zijnde tegenover de schatkist, zag, hoe de schare geld wierp in de schatkist; en vele rijken wierpen veel daarin.

Vgl 2 Koningen 12:9-18; Deuteronomium 16:16-17; Johannes 8:20. Jezus zat tegenover de schatkist en zag hoe de mensen daar geld in wierpen ter ondersteuning van de tempeldienst. Jezus beoordeelde hun gedrag. Hij zag dat vele rijken veel geld in de kist wierpen, maar Jezus zag niet alleen de hoeveelheid geld dat ze erin wierpen, Hij kon ook zien met welke motivatie ze dat deden. Voor God is de motivatie even belangrijk, of zelfs nog belangrijker dan het uitvoeren van een gebod (vgl Handelingen 10:1-4; 1 Korintiërs 16:1-2; 2 Korintiërs 8:1-3).

12:42 En er kwam een arme weduwe, die twee kleine penningen daarin wierp, hetwelk is een oort.

“Hij zag ook een behoeftige weduwe twee koperstukjes daarin werpen” Lukas 21:2. In tegenstelling tot de vele rijken die veel geld gaven, kwam er ook een arme weduwe die daarin 2 penningen wierp. Een penning was de kleinste munt van de Joden. Het was dus van zeer weinig waarde wat zij in de kist wierp. Markus verklaart de waarde van de 2 penningen aan de Romeinse lezers van zijn evangelie, nl het had de waarde van een oort/duit.

12:43 En Jezus, Zijn discipelen tot Zich geroepen hebbende, zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat deze arme weduwe meer ingeworpen heeft, dan allen, die in de schatkist geworpen hebben.

Jezus riep Zijn discipelen tot Zich om hen een belangrijke les te leren. “Waarlijk, Ik zeg u, deze arme weduwe heeft meer dan allen daarin geworpen” Lukas 21:3. Deze weduwe had meer eerbied voor de tempeldienst dan alle anderen. Ze ontkende zichzelf en gaf met een oprecht hart. Dit is de regel naar dewelke God ons beoordeelt “Want als de bereidvaardigheid aanwezig is, is zij welkom naar hetgeen zij heeft, niet naar hetgeen zij niet heeft” 2 Korintiërs 8:9. Deze houding staat in schril contrast met het gedrag van de Joodse leiders die zichzelf veel onrechtmatig voordeel gaven, laat staan dat ze ware offers brachten.

12:44 Want zij allen hebben van hun overvloed daarin geworpen; maar deze heeft van haar gebrek, al wat zij had, daarin geworpen, haar ganse leeftocht.

“Want deze allen hebben van hun overvloed iets bij de gaven geworpen, maar zij heeft van haar armoede haar ganse levensonderhoud erin geworpen” Lukas 21:4. De meerderheid gaf uit een klein deel van hun overvloed, terwijl deze weduwe een groot deel gaf uit haar armoede. Ze vertrouwde erop dat God zou voorzien, wat laat zien dat deze vrouw een groot geloof had. “Wie nu in de wereld een bestaan heeft en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn binnenste voor hem toesluit, hoe blijft de liefde Gods in hem?” 1 Johannes 3:17 (vgl Filippenzen 4:10-17).

13:1 En toen Hij uit de tempel ging, zeide een van Zijn discipelen tot Hem: Meester! zie, hoedanige stenen, en hoedanige gebouwen!

“En toen sommigen van de tempel zeiden, dat hij met schone stenen en wijgeschenken versierd was, sprak Hij” Lukas 21:5. “En Jezus ging de tempel uit en vertrok. En zijn discipelen kwamen tot Hem om Hem op de gebouwen van de tempel te wijzen” Matteus 24:1. Eerde die week had Jezus de tempel gereinigd van hen die Gods huis ontheiligden. En eerder die dag had Jezus een oordeel uitgesproken over de Joods leiders, Jeruzalem en de natie Israel (Matteus 23, in het bijzonder vers 31-39). Jeruzalem verlatende en kijkende op de berg Sion waarop Jeruzalem was gelegen, sloegen de

eenvoudige Galilese vissers met ontzag. Zij waren de wondere pracht en de grootsheid van de gebouwen van de tempel niet gewoon. Sommige stenen waren volgens Tacitus een 15-tal meter lang, 7-tal meter breed en 5-tal meter hoog. Een discipel wijst Jezus op de pracht en praal van de gebouwen.

13:2 En Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Ziet gij deze grote gebouwen? Er zal niet een steen op de andere steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden.

‘Zijt gij in verwondering over deze gebouwen?’ vraagt Jezus hem: “Wat gij daar aanschouwt, er zullen dagen komen, waarin geen steen op de andere zal gelaten worden, die niet zal worden weggebroken” Lukas 21:6. Er zullen dagen komen profeteert Jezus dat er geen steen op de andere zal gelaten worden die niet zal worden afgebroken. De grootsheid van de gebouwen gaven niet de geestelijke armoede en zondige harten weer van het Joodse volk. Zij erkenden de Messias niet en zouden het voorwerp worden van Gods wraak (vgl Lukas 19:37-44).

13:3 En toen Hij gezeten was op de Olijfberg, tegenover de tempel, vroegen Hem Petrus, en Jakobus, en Johannes, en Andréas, alleen:

Zo groot als hun verwondering eerst was over de gebouwen van de tempel, nog groter is nu hun verwondering over hetgeen Jezus daarover zei. En toen Jezus op de Olijfberg zat vroegen de 4 discipelen Hem daarover. De Olijfberg ligt ten oosten van Jeruzalem en geeft een mooi uitzicht op de stad.

13:4 Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn? En welk is het teken, wanneer deze dingen alle voleindigd zullen worden?

“En zij vroegen Hem en zeiden: Meester, wanneer zal dit dan geschieden? En wat is het teken, dat deze dingen zullen gebeuren?” Lukas 21:7. De discipelen wilden weten ‘wanneer’ dit zou geschieden en wat ‘het teken’ zou zijn van die tijd dat de tempel zou worden verwoest. “Toen Hij op de Olijfberg gezeten was, kwamen zijn discipelen alleen tot Hem en zeiden: Zeg ons wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding der wereld?” Matteus 24:3. Volgens Matteus, die ons meer informatie geeft, associeerden de discipelen de vernietiging van de tempel en Jeruzalem met de voleinding van de wereld. In Matteus kan dan ook een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen hetgeen Jezus zegt over de vernietiging van de tempel (Matteus 24:4-31) en over de wederkomst van Christus op de oordeelsdag (Matteus 24:36-25:46). De verzen 32-35 van Matteus 24 leren ons dat hetgeen ervoor staat beschreven in die generatie Joden in vervulling zou gaan, want Jezus zegt “Voorwaar, Ik zeg u, dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, voordat dit alles geschiedt” Matteus 24:34. Hoewel de woorden in Matteus 24, Lukas 21 en Markus 13 moeilijk te begrijpen zijn, zal de ernstige bijbel lezer geen eigenmachtige uitlegging geven en duidelijk het onderscheid kunnen maken tussen hetgeen voor en na vers 34 staat. Merk de volgende verschillen op:

-“Die generatie” Matt 23:36	-“Al de volken” Matt 25:32
-“Abnormale tijden gaan vooraf” Matt 24:4-13	-“Normale tijden” Matt 24:37-42
-“In die dagen” Matt 24:19,22,29	-“Op die dag” Matt 24:36,42,44,50; 25:13
-“Zij zullen het weten” Matt 24:15,33	-“Zij zullen het niet weten” Matt 24:36,42,44,50; 25:13
-“Tijd om te vluchten naar de bergen” Matt 24:16	-“Geen tijd om te vluchten” Matt 24:39
-“Beperkt, plaatselijk oordeel over het volk Israel” Matt 24:15-22	-“Universeel oordeel over alle volken der aarde” Matt 25:31-46
-“Op voorhand waarschuwingen” Matt 24:32-33	-“Geen waarschuwing” Matt 24:43-44
-“Spoedig te komen oordeel” Matt 24:15-16	-“Uitgesteld oordeel” Matt 24:48-50; 25:5,19
-“Oordeel op aarde” Matt 24:15-18	-“Oordeel in de hemel” Matt 25:31

13:5 En Jezus, hun antwoordende, begon te zeggen: Ziet toe, dat u niemand verleide.

Jezus begint hun vragen te beantwoorden met een waarschuwing dat ze zich door niemand zouden laten verleiden, di dat ze zich niet van de waarheid zouden laten afleiden, zich zouden laten bedriegen, afvallig worden.

13:6 Want velen zullen komen onder Mijn Naam, zeggende: Ik ben de Christus; en zullen velen verleiden.

Het woord Christus komt in de meeste grondteksten niet voor. “Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben het, en: De tijd is nabij. Gaat hen niet achterna” Lukas 21:8. Want er zouden er velen komen onder Jezus’ Naam zeggende dat zij de Messias zijn en dat de tijd nabij van de verwoesting van Jeruzalem nabij is. Het nieuwe testament geeft ons een inzicht dat er in die tijden vele bedriegers waren die de mensen misleidden (Handelingen 5:34-37; 8:9-10; 21:38). Paulus waarschuwt de christenen voor het ontvangen van een ander evangelie en voor het verdragen dat er een andere Jezus wordt gepredikt (Galaten 1:6-9; 2 Korintiërs 11:4).

13:7 En wanneer gij zult horen van oorlogen, en geruchten van oorlogen, zo wordt niet verschrikt; want dit moet geschieden; maar nog is het einde niet.

Ze zouden horen van oorlogen en van geruchten van oorlogen, maar dat moest hen niet beangstigen, want dat moest

geschieden maar het was het einde nog niet van de tempel en het Joodse tijdperk. Hoewel Jezus de wet van Mozes aan het kruis heeft genageld (Efeziërs 2:13-15; Kolossenzen 2:13-15; Galaten 3:23-25; Hebreëen 10:9-10), ging de tempeldienst door na Jezus' dood tot op de verwoesting van Jeruzalem. Romeinse geschiedenis leert ons dat de tijden die aan de verwoesting vooraf gingen zeer woelig waren. De keizers Caligula, Claudius I en Nero dreigden met oorlog met de Joden omdat het Joodse monotheïsme een keizercultus in de weg stond. Met de dood van Nero in 68 na Christus die het Romeinse Rijk bankroet en in totale chaos achterliet, braken er met de keizers Galba, Otho en Vitellius woelige tijden aan (bron wikipedia [http://nl.wikipedia.org/wiki/Nero_\(keizer\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Nero_(keizer))).

13:8 Want het ene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen aardbevingen zijn in verscheidene plaatsen, en er zullen hongersnoden wezen, en beroeringen. Deze dingen zijn maar beginselen der smarten.

Volken en koninkrijken zouden tegen elkaar opstaan. De Romeinen voerden onderling oorlog, maar ook met andere volken en koninkrijken. Ook de Joden kenden verschillende geweldadige conflicten met oa de Samaritanen en de Syriërs, met als hoogtepunt de oorlog met Rome die duurde van 66 tot 70 na Christus. Maar Jezus zegt dat er ook aardbevingen zouden zijn op verschillende plaatsen. Kreta kende in 46 nCh een grote aardbeving, Rome in 51 nCh, Laodicea in 60 nCh, Pompeï in 63 nCh, volgens Josephus kende Judea er één die gepaard ging met beangstigende stormen en nog vele anderen. Over de hongersnoden lezen we in het nieuwe testament “**Agabus, stond op en gaf door de Geest te kennen, dat een grote hongersnood zou komen over het gehele rijk, die dan ook gekomen is onder Claudius**” Handelingen 11:28. Het is ook niet onlogisch te denken dat oorlogen en aardbevingen hongersnood, ziekten en beroering veroorzaken. Maar al deze dingen waren nog niet het einde, maar het begin van de weeën. “**Want volk zal opstaan tegen volk, en koninkrijk tegen koninkrijk, en er zullen nu hier, dan daar, hongersnoden en aardbevingen zijn. Doch dat alles is het begin der weeën**” Matteus 24:7-8.

13:9 Maar ziet gij voor uzelf toe; want zij zullen u overleveren in de raadsvergaderingen, en in de synagogen; gij zult geslagen worden, en voor stadhouders en koningen zult gij gesteld worden, om Mijnentwil, hun tot een getuigenis.

Nu Jezus hen gewaarschuwd heeft voor wat er rondom hen zou gaan gebeuren, richt hij zich tot zijn discipelen. Zij moesten toezien op zichzelf, want zij zouden worden overgeleverd aan de gerechtshoven en zij zouden gezeseld worden in de synagogen. De apostelen zouden voor stadhouders en koningen worden gesteld om Jezus' Naam om een getuige te zijn (vgl 2 Korintiërs 11:22-27). Jezus had over Paulus gezegd “**deze is Mij een uitverkoren werktuig om mijn naam te brengen voor heidenen en koningen en de kinderen Israëls; want Ik zal hem tonen, hoeveel hij lijden moet ter wille van mijn naam**” Handelingen 9:15-16 (vgl Lukas 21:12; Handelingen 23; 25:11-12; 26:32). De apostelen werden niet berecht omdat zij verkeerd deden, maar omdat zij het getuigenis van Jezus verkondigden. “**Het zal voor u hierop uitlopen, dat gij zult getuigen**” Lukas 21:13. Petrus en Johannes werden voor het Sanhedrin gebracht (Handelingen 5:27-30), Stefanus voor de Raad (Handelingen 6:12-15), Jacobus en Petrus voor Herodes (Handelingen 12:2-3), Paulus voor de keizer Nero (Handelingen 25:12; 27:24; 2 Timoteus 4:16), alsook voor de Romeinse gouverneurs Gallio, Felix en Festus (Handelingen 18:12; 24; 25; 28), alsook voor koning Agrippa (Handelingen 26:1). Zij die gelovig werden, ontvingen het evangelie onder zware druk zoals 1 Tessaloniëzen 1:6-7 ons leert.

13:10 En het Evangelie moet eerst gepredikt worden onder al de volken.

Hetgeen hen zou overkomen moest hen niet verontrusten of verontmoedigen, zij moesten het evangelie prediken onder al de volken voordat het einde van Jeruzalem zou zijn gekomen. Paulus zegt in 63 nCh tegen de Kolossenzen dat het evangelie wereldwijd was gepredikt: “**de prediking der waarheid, het evangelie, dat tot u gekomen is. Immers, in de gehele wereld draagt het vrucht en wast het op, zoals ook bij u, sedert de dag, dat gij het gehoord hebt en de genade Gods in waarheid hebt leren kennen, ... het evangelie, dat gij gehoord hebt en dat verkondigd is in de ganse schepping onder de hemel, en waarvan ik, Paulus, een dienaar geworden ben**” Kolossenzen 1:5b-6, 23b. Over het geloof van de Romeinen werd in de gehele wereld gesproken (Romeinen 1:8), Paulus predikte in Arabië (Galaten 1:17), van Jeruzalem tot Illyrië toe (Romeinen 15:19), hij reisde door Klein Azië, Griekenland, Kreta, Italië, “**En dit evangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde gekomen zijn**” Matteus 24:14.

13:11 Doch wanneer zij u wegleiden zullen, om u over te leveren, zo weest te voren niet bezorgd, wat gij spreken zult, en bedenkt het niet; maar zo wat u in die ure gegeven zal worden, spreekt dat; want gij zijt het niet, die spreekt, maar de Heilige Geest.

Wanneer zij zouden worden weggeleid om overgeleverd te worden moesten zij niet bezorgd zijn wat zij zouden gaan spreken. Ze moesten het niet op voorhand gaan overdenken, noch zich zorgen gaan maken over vragen die zouden worden gesteld, want het zou hen ingegeven worden door de Heilige Geest. Ze moesten spreken wat God in hun mond legde. De Geest gaf hun in de mond wat ze moesten spreken, ze werden door God geleerd, geleid en gesterkt, zoals Jezus hen eerder ook had gezegd “**de Trooster, de Heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb**” Johannes 14:26 en “**doch wanneer Hij komt, de Geest der**

waarheid, zal Hij u de weg wijzen tot de volle waarheid; want Hij zal niet uit Zichzelf spreken, maar al wat Hij hoort, zal Hij spreken en de toekomst zal Hij u verkondigen” Johannes 16:13(vgl 2 Petrus 1:20-21; Efeziërs 3:3-5; 1 Korintiërs 2:6-13; 2 Timoteus 3:16) .

13:12 En de ene broeder zal de andere broeder overleveren tot de dood, en de vader het kind; en de kinderen zullen opstaan tegen de ouders, en zullen hen doden.

De vervolging zou zich niet enkel tot de apostelen beperken, de ene broeder zou de andere overleveren tot de dood, maar ook een vader zijn kind en kinderen zouden opstaan tegen hun ouders om hen te doden. Deze haat was er omwille van het geloof in Christus. Haat gedreven door godsdienstwaanzin heeft in de geschiedenis van de mensheid geleid tot de gruwelijkste vervolgingen en oorlogen. Tacitus schrijft dat tijdens de vervolging van de christenen onder Nero, christenen elkaar hebben verraden (di afvallige christenen). Jezus had eerder gezegd “Meent niet, dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Want Ik ben gekomen om tweedracht te brengen tussen een man en zijn vader en tussen een dochter en haar moeder en tussen een schoondochter en haar schoonmoeder; en iemands huisgenoten zullen zijn vijanden zijn” Matteus 10:34-36. De haat tegen Christus is vaak sterker dan de liefde voor het familielid dat gelooft.

13:13 En gij zult gehaat worden door allen, om Mijns Naams wil; maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.

Allen zouden de apostelen en hen die in het woord van de apostelen geloofden (Johannes 17:20), haten (vgl Handelingen 28:22; Jacobus 4:4; 1 Petrus 2:12; 3:16; 4:14-16). In de bergrede zei Jezus “Zalig de vervolgd om der gerechtigheid wil, want hunner is het Koninkrijk der hemelen. Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnen wil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want also hebben zij de profeten voor u vervolgd” Matteus 5:10-12. De tegenstand moest hen duidelijk maken dat zij leden om de Naam van Christus en dat zij daardoor zalig waren. Ze moesten volharden tot het einde om zalig te worden en niet opgeven. “Doch geen haar van uw hoofd zal teloor gaan; door uw volharding zult gij uw leven verkrijgen” Lukas 21:18-19. Dit betekende niet dat ze niet zouden lijden, maar dat hun hemelse Vader hen behouden uit de verwoesting van Jeruzalem zou brengen.

13:14 Wanneer gij dan zult zien de gruwel der verwoesting, waarvan door de profeet Daniël gesproken is, staande waar het niet behoort, (die het leest, die merke daarop!) alsdan, die in Judéa zijn, dat zij vluchten op de bergen.

“Zodra gij nu Jeruzalem door legerkampen omsingeld ziet, weet dan, dat zijn verwoesting nabij is. Laten dan die in Judea zijn, vluchten naar de bergen, en die binnen de stad zijn, de wijk nemen, en die op het land zijn, er niet binnengaan, want dit zijn de dagen van vergelding, waarin alles wat geschreven is, in vervulling gaat” Lukas 21:20-22. Daniël had geprofeteerd over een gruwel der verwoesting en over de tijd slachtoffer en spijsoffer zouden ophouden (Daniël 9:24-27). Jezus zegt dat de omsingeling van Jeruzalem door legerkampen de vervulling is van die profetie. Zij zouden deze “op de heilige plaats zien staan” Matteus 24:15. Nadat door hongersnood de Joodse verdediging ernstig was verzwakt, begon Titus in 70 na Christus met de laatste belegering van Jeruzalem om een einde te brengen aan de Joodse opstand die al 4 jaar duurde. Jeruzalem viel en de tempel werd verwoest (bron: wikipedia http://nl.wikipedia.org/wiki/Joodse_oorlog). Jezus waarschuwde de apostelen en hen die in hun woord geloofden om te vluchten wanneer zij Jeruzalem omsingeld zagen. Zij die in de stad waren moesten eruit wegvluchten naar de bergen en zij die op land waren moesten niet in de stad gaan, want de verwoesting zou dan nabij zijn, dit waren de dagen van de vergelding (Matteus 23:34-39 !!!). Het feit dat Jeruzalem in 70 nCh is verwoest laat zien dat Jezus' Woorden zegt “Voorwaar, Ik zeg u, dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, voordat dit alles geschiedt” Matteus 24:34 een kleine 40 jaar later daadwerkelijk in vervulling zijn gegaan. De vernietiging van Jeruzalem en haar heiligdommen is de verwoesting waarvan Daniël zei dat ze op het einde van de 70 weken zou komen. Dit was het oordeel van God over Israel en het absolute einde van het Joodse tijdperk.

13:15 En die op het dak is, kome niet af in het huis, en ga niet in, om iets uit zijn huis weg te nemen.

Zij die op de daken van hun huizen waren moesten niet eerst nog wat bezittingen proberen mee te nemen, want de Romeinse troepen zouden Jeruzalem volledig gaan omsingelen.

13:16 En die op de akker is, kere niet weer terug, om zijn kleed te nemen.

Zij die op de akkers waren, moesten niet terugkeren naar de stad om wat klederen mee te nemen.

13:17 Maar wee de bevruchte en de zogende vrouwen in die dagen!

Jezus uit zijn bezorgdheid over zwangere en zogende vrouwen in die dagen. Een snelle en voorspoedige vlucht lag niet voor de hand omdat de zwangerschap en het zogende kind de vlucht bemoeilijkten. De wraak die over Jeruzalem zou komen was groot en wee diegene die achterbleef! De Romeinen slachtten hele families af en overlevenden werden als slaven verkocht. “Want er zal grote nood zijn over het land en toorn over dit volk, en zij zullen vallen door de scherpte

des zwaards en als gevangenen weggevoerd worden onder alle heidenen, en Jeruzalem zal door heidenen vertrapt worden, totdat de tijden der heidenen zullen vervuld zijn” Lukas 21:23-24.

13:18 Doch bidt, dat uw vlucht niet geschiede des winters.

Ze moesten bidden dat hun vlucht niet in de winter zou vallen, omdat ook de winter hun vlucht uit Jeruzalem zou bemoeilijken. Hoewel de toorn niet was te vermijden, konden ze wel bidden dat hun vlucht voorspoedig mocht zijn. “Bid, dat uw vlucht niet in de winter valle en niet op een sabbat” Matteus 24:20. Men zegt dat op de sabbat de poorten van de stad werden gesloten waardoor vluchten onmogelijk was, daarom moesten zij ook bidden de omsingeling niet op een sabbat zou zijn.

13:19 Want die dagen zullen zulke verdrukking zijn, welker gelijke niet geweest is van het begin der schepselen, die God geschapen heeft, tot nu toe, en ook niet zijn zal.

De intensiteit Jeruzalems belegering, de gevolgen van haar verwoesting, de verwerping van Israel en Gods wraak over het Joodse volk kent zijn gelijke niet in de geschiedenis van de mensheid. Israel had al moeilijke tijden van oorlog en onderdrukking meegemaakt en was al 2-maal in ballingschap gevoerd, maar deze belegering zou dat allemaal overtreffen. Josephus schrijft in zijn boek ‘De Joodse Oorlog’ over de belegering en zegt dat hij van geen enkele stad weet die zulk een ellende heeft meegemaakt sinds het begin van de wereld. Hij zei ‘*Als echter iemand mij onterecht kwalijk neemt, dat ik zo emotioneel ben als ik het heb over die tirannen of terroristen, of als ik het rampzalige lot van mijn stad zo diep betreur, moet hij mij daarin maar laten begaan, hoewel ik weet dat het in strijd is met een onbevooroordeelde geschiedschrijving. Ons Jeruzalem had onder het bewind van de Romeinen een grotere voorspoed en geluk bereikt dan welke andere stad dan ook, maar viel daarna terug in de meeste barre ellende. Ik denk dat alle rampspoed van alle mensen, vanaf het begin van de wereld, in het niet valt vergeleken met de ellende van de Joden. En dan te bedenken dat zij dat allemaal aan zichzelf te wijten hebben*’. Verder zegt Josephus ‘*Roman soldiers went in numbers into the lanes of the city, with their swords drawn, they slew those whom they overtook, without mercy, and set fire to the houses wither the Jews were fled, and burnt every soul in them, and laid waste a great many of the rest; and when they were come to the houses to plunder them, they found in them entire families of dead men, and the upper rooms full of dead corpses, that is of such as died by the famine; they then stood in horror at this sight, and went out without touching anything. But although they had this commiseration for such as were destroyed in that manner, yet had they not the same for those that were still alive, but they ran every one through whom they met with, and obstructed the very lanes with their dead bodies, and made the whole city run down with blood, to such a degree indeed that the fire of many houses was quenched with these men's blood*’ (The Wars Of The Jews, 6:8:5).

13:20 En indien de Heere de dagen niet verkort had, geen vlees zou behouden worden; maar om de uitverkorenen, die Hij heeft uitverkoren, heeft Hij de dagen verkort.

Josephus zegt dat Titus eerst de inwoners van Jeruzalem wilde uithongeren (Joodse Oorlogen, boek I. 12,1). Daarom bouwde hij een muur en een gracht om de stad waardoor geen voedsel, noch mensen de stad binnen of buiten konden. Maar omdat zijn aanwezigheid door omstandigheden in Rome nodig was, zag hij af van een lange belegering en drong de stad binnen en veroverde haar. De dagen van de belegering werden daarom ingekort. Door de tijd heen heeft God mensen uitverkoren. In het nieuwe testament zijn de uitverkorenen de christenen (1 Petrus 1,1-2), nl de geroepen heiligen (Romeinen 1:7), die God Zich heeft uitverkoren toen Hij hen riep door het evangelie ter behoudenis (2 Tessalonissenzen 2:13-15; 1 Tessalonissenzen 1:4-7; vgl Efeziërs 1:3-6). De christenen zijn Gods uitverkoren volk geworden doordat het verkoren volk Israel Christus heeft verworpen. God had ervoor gekozen om de Christus te laten voortkomen uit het volk Israel, toen hij aan Abraham de belofte deed dat door hem alle geslachten op aarde zouden gezegend worden (Genesis 12:1-3). Maar toen Israel de beloofde Christus en Zijn evangelie verwierpen, verwierpen zij God en daardoor werden zij Zijn vijanden. In Romeinen 11 legt Paulus uit dat het vleselijke Israel slechts ten dele is verworpen, gezien hijzelf als Jood christen is geworden (11:1-2). Zij die zich uit de Joden bekeren tot Christus worden terug bij Gods volk gevoegd (11:13-24; vgl Matteus 21:33-43).

Uitverkoren kan dus in Markus 13:20 verwijzen naar de christenen die in Jeruzalem zijn gebleven tijdens de belegering ondanks Jezus’ waarschuwingen om te vluchten, of het kan verwijzen naar hen die zich uit de Joden tot Christus zouden bekeren in deze tijden van grote duisternis, gezien de belegering het hele Joodse volk zou kunnen hebben uitgeroeid. Daarom heeft God deze dagen verkort, Hij bepaalde hoelang de verdrukking duurde.

13:21 En alsdan, zo iemand tot u zal zeggen: Ziet, hier is de Christus; of ziet, Hij is daar; geloof het niet.

Jezus waarschuwt Zijn discipelen nogmaals voor de verleidingen in die dagen. De Joden verwachtten nog steeds de Messias die zij in Christus niet hebben erkend, deze zogezegde messias zou Jeruzalem dan komen verlossen van de verdrukking van Rome. De satan, die zich voordoet als een engel des lichts (2 Korintiërs 11:14), zal in deze tijden gebruik maken om de uitverkorenen te verleiden tot afval en wetteloosheid (2 Tessalonissenzen 2:8-12). Wanneer er mensen kwamen die zeiden dat de Christus hier of daar was, dan moesten zij het niet geloven. Psalm 110:1-2,5-6 leert ons dat Christus regeert aan Gods rechterhand en dat Hij natiën gebruikt als instrumenten van Zijn wraak (vgl 1 Korintiërs 15:23-27; Handelingen 2:30-36). Zo leert het oude testament ons dat God Israel strafte dmv Assyrië en Juda

dmv Babylon (Jesaja 5:5-7; Habakuk 1:6-11). Het volgen van deze valse messiassen zou hen in strijd met God brengen omdat Christus Rome gebruikte om Israel te straffen.

13:22 Want er zullen valse christussen, en valse profeten opstaan, en zullen tekenen en wonderen doen, om te verleiden, indien het mogelijk ware, ook de uitverkorenen.

Er zouden in deze verwarde tijden valse Christussen en valse profeten opstaan, die tekenen en wonderen doen om mensen te verleiden (vgl Deuteronomium 13:1-3; 18:15). Josephus schrijft in zijn boek de Joodse oorlogen in hoofdstukken 4, 5 en 6 over de leugenachtige profeten die er waren voor en tijdens de belegering van Jeruzalem. De uitverkorenen in Christus mochten zich niet laten verleiden door hen en hun bedrieglijke krachten.

13:23 Maar gij ziet toe; ziet, Ik heb u alles voorzegt!

Jezus waarschuwt Zijn discipelen dat ze waakzaam moesten zijn omdat Hij hen alles had voorzegt. Wanneer deze dingen begonnen te gebeuren moesten ze denken aan wat Jezus hen had gezegd. Het spreekwoord zegt *‘een verwittigd man is er 2 waard’*.

13:24 Maar in die dagen, na die verdrukking, zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven.

In die dagen, na de verdrukking van de verwoesting van Jeruzalem zal de zon verduisterd worden en de maan zal haat licht niet meer geven. Jezus, een bekwaam leraar van de oudtestamentische geschriften (Lukas 2:46-47), gebruikt hier dezelfde profetische taal. Jesaja profeteerde tegen Babel (Jesaja 13:1,10,17) dat God de Meden tegen hen zou opwekken om weer te geven dat hun heerschappij tot een einde zou komen (Jesaja 13:19). In Ezechiël 32:7-8 worden deze profetische woorden gebruikt om het einde van de macht van de Egyptische farao aan te geven. In Jesaja 34:4-5 wordt de val van Edom aangegeven door gelijkaardige taal. Evenzo profeteert Jezus hier in Marcus 13:24 tegen Jeruzalem dat haar einde is gekomen en gebruikt Hij dezelfde elementen die de ondergang van een volk of een grootse gebeurtenis weergeven. In Joel 2:1,10, 28-32 spreekt de profeet met gelijkaardige profetische woorden over de grote, geduchte dag des Heren die zou komen. In Handelingen 2:14-36 leert de apostel Petrus ons dat deze profetie gaat over de uitstorting van de Heilige Geest op de pinksterdag en het begin van de verkondiging van het evangelie hoewel het taalgebruik de onkundige bijbellezer ertoe zou kunnen aanzetten om te denken dat Jezus spreekt over de dag dat de wereld geoordeeld zal worden, nl over de wederkomst.

13:25 En de sterren des hemels zullen daaruit vallen, en de krachten die in de hemelen zijn, zullen bewogen worden.

“En er zullen tekenen zijn aan zon en maan en sterren, en op de aarde radeloze angst onder de volken vanwege het bulderen van zee en branding, terwijl de mensen bezwijmen van vrees en angst voor de dingen, die over de wereld komen. Want de machten der hemelen zullen wankelen” Lukas 21:25-26. Babylon (Jesaja 13:10) was net als Jeruzalem verheven boven andere volken zoals de sterren verheven staan in de hemel, maar door hun slechtheid greep God in zoals er staat geschreven “Gerechtigheid verhoogt een volk, maar zonde is een schandvlek der natien” Spreuken 14:34 (vgl Jesaja 10:5-8).

13:26 En alsdan zullen zij de Zoon des mensen zien, komende in de wolken, met grote kracht en heerlijkheid.

“En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen aan de hemel en dan zullen alle stammen der aarde zich op de borst slaan en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken des hemels, met grote macht en heerlijkheid” Matteus 24:30.

Rekening houdend met het feit dat Jezus zegt dat al deze dingen over dit geslacht zouden komen (Markus 13:30; Matteus 24:34), moeten deze woorden evenmin letterlijk worden genomen als de zon die verduisterd zal worden, de maan die haar glans niet meer geeft, de sterren die uit de hemel vallen en de krachten die in de hemel wankelen. We mogen deze woorden daarom niet uitleggen alsof het hier gaat over de wederkomst op de oordeelsdag (vgl 2 Petrus 3:7-13). Over het oordeel dat over Egypte zou komen in oudtestamentische tijden, profeteert Jesaja “De Godsspraak over Egypte. Zie, de Here rijdt op een snelle wolk en komt naar Egypte; dan beven de afgoden van Egypte voor Hem en het hart van Egypte versmelt in zijn binnenste” Jesaja 19:1. Wanneer Jeruzalem viel, zoals voorspeld door Jezus, kon een ieder in haar verwoesting zien dat Jezus kwam in de wolken met grote kracht en heerlijkheid, rijdende op een wolk. De psalmist zegt in Psalm 104:1-3 dat de Here de wolken tot Zijn wagen maakt wanneer Hij Zijn macht uitoefent. Gelijkaardig zegt Jezus tegen de hogepriester “van nu aan zult gij de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende op de wolken des hemels” Matteus 26:64. Jezus is gezeten aan de rechterhand Gods (Handelingen 2:33; Daniël 7:13-14), waar Hem alle macht is gegeven in de hemel en op de aarde (Matteus 28:18). Wanneer Jezus Zijn macht uitoefent en een oordeel brengt over Jeruzalem dan ziet men Hem figuurlijk komen op de wolken net zoals Egypte de Here op een wolk zag komen.

13:27 En alsdan zal Hij Zijn engelen uitzenden, en zal Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het uiterste der aarde, tot het uiterste des hemels.

Dan zal God zijn engelen (boodschappers) uitzenden om de uitverkorenen bijeen te vergaderen. **“Daartoe heeft Hij u ook door ons evangelie geroepen tot het verkrijgen van de heerlijkheid van onze Here Jezus Christus”** 2 Tessalonissenzen 2:14. Jeruzalem kon de christenen niet meer vervolgen zoals ze dat tot nu toe hadden gedaan (vgl Handelingen 8:1-3). Jeruzalem verhinderde de mensen om tot Christus te komen, eerst de gelovige Joden en daarna ook de heidenen (Lukas 11:52; 1 Tessalonissenzen 2:14-16). Deze tegenstand werd door God de kop ingedrukt en de boodschappers van het evangelie konden nu het evangelie verkondigen in de vier hoeken van de aarde (Romeinen 10:12-18). Hoewel deze woorden ook gebruikt worden om te verwijzen naar Jezus' wederkomst (1 Tessalonissenzen 4:17), laten de volgende verzen zien dat ze hier niet in die context worden gebruikt.

13:28 En leert van de vijgeboom deze gelijkenis; wanneer nu zijn tak teder wordt, en de bladeren uitspruiten, zo weet gij, dat de zomer nabij is.

Jezus zegt hen dat ze van de gelijkenis van de vijgeboom het volgende moesten leren: wanneer men ziet dat de tak van de vijgeboom week wordt en bladeren geeft dan weet men dat de zomer nabij is. Zo konden ze aan de symptomen herkennen wat en wanneer deze dingen zouden plaatsvinden.

13:29 Alzo ook gij, wanneer gij deze dingen zult zien geschieden, zo weet, dat het nabij, voor de deur is.

Op dezelfde wijze moesten zij het onderscheid maken dat wanneer ze zagen gebeuren wat Jezus voorspelde, dat het nabij was, dat het voor de deur stond.

13:30 Voorwaar, Ik zeg u, dat dit geslacht niet zal voorbij gaan, totdat al deze dingen zullen geschied zijn.

Dat wat Jezus heeft voorspeld in de voorgaande verzen zou zijn vervulling kennen in dit geslacht, nl de Joden tot wie hij deze woorden spreekt. Die generatie zou niet voorbijgaan totdat alles wat Jezus tot nu toe heeft voorspeld zou zijn geschied. Dit laat ook zien dat de voorgaande woorden niet gesproken zijn in relatie tot de wederkomst van Christus, maar in relatie tot de verwoesting van Jeruzalem, de tempel en het einde van de Joods natie als Gods volk. Vergeet niet dat Jezus voor deze profetie over de val van Jeruzalem tegen de Joden had gezegd **“opdat over u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten werd op de aarde van het bloed van Abel, de rechtvaardige, tot het bloed van Zacharias, de zoon van Berekja, die gij vermoord hebt tussen het tempelhuis en het altaar. Voorwaar, Ik zeg u: Al deze dingen zullen komen over dit geslacht”** Matteus 23:35-36.

Gelijkaardig had Jezus eerder gezegd **“Ik zeg u in waarheid, er zijn sommigen onder degenen die hier staan, welke voorzeker de dood niet zullen smaken, voordat zij het Koninkrijk Gods gezien hebben”** Lukas 9:27. In de eerste eeuw na Christus zegt Paulus dat de christenen overgebracht waren van het Koninkrijk van de Zoon (Kolossenzen 1:13-14). Dus als Jezus zegt dat die dingen in die generatie in vervulling zouden gaan, dan zou dat ook zo zijn (vgl Jesaja 40:8; 55:11; 1 Petrus 1:24-25). Zij die anders zeggen, noemen God een leugenaar (Titus 1:2).

13:31 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan; maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.

In 2 Petrus 3:10-13 zegt Petrus dat de huidige hemel en aarde zullen verdwijnen en vervangen worden door een nieuwe hemel en aarde (Hebreëen 1:10-12). Jezus zegt dit ook, nl dat de hemel en aarde voorbij zullen gaan, maar in tegenstelling tot datgene wat zal voorbijgaan zegt Jezus dat Zijn Woorden niet zullen voorbijgaan.

13:32 Maar van die dag en die ure weet niemand, noch de engelen, die in de hemel zijn, noch de Zoon, dan de Vader.

Waar Jezus tot nu toe gesproken heeft over die dagen en de tekenen waaraan die dagen konden worden herkend (Markus 13:17, 19, 24), spreekt hij nu over één specifieke dag en een uur waarvan niemand weet. Hoewel Jezus Gode gelijk was (Filippenzen 2:6), moest ook Jezus groeien in kennis en wijsheid (Lukas 2:52). Niet de engelen in de hemel, noch de Zoon, maar alleen de Vader weet van die dag. Jezus sprak wat Hij van de Vader had gehoord (Johannes 8:26, 38; 12:49; 14:10). Dit waren dingen waarover de Vader de beschikking aan Zichzelf heeft gehouden (Handelingen 1:7). Dus alleen de Vader weet van de dag en de ure dat de hemel en aarde zullen verdwijnen, nl de dag dat Jezus wederkomt. Deze dag komt als een dief in de nacht (1 Tessalonissenzen 5:2). Jezus gaat nu van het tijdelijk, plaatselijk oordeel van Jeruzalem over naar het eeuwige universele oordeel van de mensheid (vgl Matteus 24:37-42). Zie nogmaals de vergelijking:

-“Die generatie” Matt 23:36	-“Al de volken” Matt 25:32
-“Abnormale tijden gaan vooraf” Matt 24:4-13	-“Normale tijden” Matt 24:37-42
-“In die dagen” Matt 24:19,22,29	-“Op die dag” Matt 24:36,42,44,50; 25:13
-“Zij zullen het weten” Matt 24:15,33	-“Zij zullen het niet weten” Matt 24:36,42,44,50; 25:13
-“Tijd om te vluchten naar de bergen” Matt 24:16	-“Geen tijd om te vluchten” Matt 24:39
-“Beperkt, plaatselijk oordeel over het volk Israel” Matt 24:15-22	-“Universeel oordeel over alle volken der aarde” Matt 25:31-46
-“Op voorhand waarschuwingen” Matt 24:32-33	-“Geen waarschuwing” Matt 24:43-44
-“Spoedig te komen oordeel” Matt 24:15-16	-“Uitgesteld oordeel” Matt 24:48-50; 25:5,19

13:33 Ziet toe, waakt en bidt; want gij weet niet, wanneer de tijd is.

“Waakt dan, want gij weet niet, op welke dag uw Here komt” Matteus 24:42. “Ziet toe op uzelf, dat uw hart nimmer bezwaard worde door roes en dronkenschap en zorgen voor levensonderhoud, en die dag niet plotseling over u kome, als een strik. Want hij zal komen over allen, die gezeten zijn op het oppervlak der ganse aarde. Waakt te allen tijde, biddende, dat gij in staat moogt wezen te ontkomen aan alles wat geschieden zal, en gesteld te worden voor het aangezicht van de Zoon des mensen” Lukas 21:34-36. Omdat ze niet wisten van die dag en van die ure, moesten de discipelen toezien op hun wandel (Efeziërs 5:15-17), ze moesten waken en bidden dat ze altijd klaar zouden zijn om God te ontmoeten.

13:34 Gelijk een mens, buitenslands reizende, zijn huis verliet, en zijn dienstknechten macht gaf, en elk zijn werk, en de deurwachter gebod, dat hij zou waken;

Ook om dit punt te maken spreekt Jezus in een gelijkenis. Een mens gaat naar het buitenland op reis en liet zijn huis over aan zijn slaven. Dezen kregen een volmacht om te handelen en elk kreeg zijn werk. De deurwachter kreeg de opdracht om te waken. In Matteus 24:36-25:30 geeft Jezus nog verschillende gelijkenissen die het volgende moet leren “Daarom, weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen. Wie is dan de trouwe en verstandige slaaf, die de heer over zijn dienstvolk gesteld heeft om hun op tijd hun voedsel te geven? Zalig die slaaf, die zijn heer bij zijn komst zo bezig zal vinden” Matteus 24:44-46.

Het Woord van God is een betrouwbare gids om de mens Gods volkomen te maken, tot alle goed werk volkomen toe te rusten (2 Timoteus 3:14-16). Wanneer we de leer van Jezus en zijn apostelen navolgen dan weten we hoe we ons moeten gedragen “Mocht ik nog uitblijven, dan weet gij, hoe men zich behoort te gedragen in het huis Gods, dat is de gemeente van de levende God, een pijler en fundament der waarheid” 1 Timotheus 3:15 (vgl 1 Petrus 4:15). Zij die in de leer van Christus blijven hebben zowel de Vader als de Zoon (2 Johannes 9), zij die overtreden hebben de Zoon niet. “Daarom, mijn geliefde broeders, weest standvastig, onwankelbaar, te allen tijde overvloedig in het werk des Heren, wetende, dat uw arbeid niet vergeefs is in de Here” 1 Korintiërs 15:58.

13:35 Zo waakt dan (want gij weet niet, wanneer de heer des huizes komen zal, des avonds laat, of te middernacht, of met het hanengekraai, of in de morgenstond);

“Maar als die slaaf slecht was, en in zijn hart zou zeggen: Mijn heer blijft uit, en hij zou beginnen zijn medeslaven te slaan en met de dronkaards zou eten en drinken, dan zal de heer van die slaaf komen op een dag, dat hij het niet verwacht, en op een uur, dat hij het niet weet, en hij zal hem folteren en hem in het lot der huichelaars doen delen. Daar zal het geweest zijn en het tandengeknars” Matteus 24:48-51. Christenen moeten steeds toezien op hun leven, dat ze in het licht wandelen gelijk Gij in het licht is (1 Johannes 1:7), om heilig te zijn gelijk Hij heilig is (1 Petrus 1:15-16) en om niet nalatig te zijn want in zo iemand heeft God geen behagen (Hebreë 10:37-39).

13:36 Opdat hij niet onvoorziens komt, en u slapende vindt.

Gods kinderen worden gekenmerkt door geloof dat door liefde werkt (Galaten 5:6). Zij die niet bezig zijn met Gods Wil zullen slapende gevonden worden “hij zal hem folteren en hem in het lot der huichelaars doen delen. Daar zal het geweest zijn en het tandengeknars” Matteus 24:51.

13:37 En wat Ik u zeg, dat zeg Ik allen: Waakt.

Daarom dat Jezus hen waarschuwt om te waken, alert te zijn. We zijn gewaarschuwd!

14:1 En het pascha, en het feest der ongezuurde broden was na twee dagen. En de overpriesters en de Schriftgeleerden zochten, hoe zij Hem met listigheid vangen en doden zouden.

“En het geschiedde, toen Jezus al deze woorden geeindigd had, dat Hij tot zijn discipelen zeide: Gij weet, dat het over twee dagen Paasfeest is, en alsdan wordt de Zoon des mensen overgeleverd om gekruisigd te worden” Matteus 26:1-2. (vgl Johannes 11:55; 13:1). Het Passcha was een jaarlijks feest ter gedachtenis dat de engel des doods het volk Israel was voorbijgegaan in de nacht dat de eerstgeborenen van de Egyptenaren werden gedood (Exodus 12:1-14). Gedurende het feest van de ongezuurde broden mochten de Joden vanaf de 14de dag van de maand tot de avond van de 21ste dag van de maand niets gezuurd eten, noch in huis hebben (Exodus 12:15-20, zie ook Leviticus 23:5-6; Numeri 28:16-17). “Het feest nu der ongezuurde broden, dat Pascha genoemd wordt, naderde” Lukas 22:1.

De Joodse leiders konden niets inbrengen tegen Jezus' Woorden en daarom waren ze op zoek hoe ze Jezus door een list konden vangen en doden. “Toen kwamen de overpriesters en de oudsten des volks bijeen in het paleis van de hogepriester, genaamd Kajafas, en zij beraamden een plan om Jezus door list in handen te krijgen en te doden” Matteus 26:3-4, “want zij waren bang voor het volk” Lukas 22:2.

14:2 Maar zij zeiden: Niet in het feest, opdat niet misschien oproer onder het volk worde.

De Joden kwamen van heinde en ver om het feest van de ongezuurde broden te gedenken. Jezus was zeer geliefd door het volk (Markus 11:1-10) en de mensen hoorden hem graag spreken (Markus 12:37). De Joodse leiders wilden Hem daarom niet gedurende het feest gevangennemen gezien zij vreesden voor een opstand van het volk.

14:3 En toen Hij te Bethanië was, in het huis van Simon, de melaatse, waar Hij aan tafel zat, kwam een vrouw, hebbende een albasten fles met zalf van onvervalste nardus, van grote prijs; en de albasten fles gebroken hebbende, goot die op Zijn hoofd.

Toen Jezus aantafel zat in Bethanië, in het huis van een zekere Simon die melaats was geweest, kwam een vrouw Hem zalven. Johannes leert ons dat deze vrouw Maria was “Jezus dan kwam zes dagen voor het Pascha te Betanie, waar Lazarus was, die Jezus uit de doden had opgewekt. Zij richtten daar dan een maaltijd voor Hem aan en Marta bediende, en Lazarus was een van hen, die met Hem aan tafel waren. Maria dan nam een pond echte, kostbare nardusmirre, en zij zalfde de voeten van Jezus en droogde zijn voeten af met haar haren; en de geur der mirre verspreidde zich door het gehele huis” Johannes 12:1-3. Zij zalfde zowel Jezus’ voeten die ze met haar haren afdroogde, als Jezus’ hoofd als blijk van eerbied en erkenning (vgl Lukas 7:37-38). De olie die zij daarvoor gebruikte was zeer waardevol. Nardus was een plant uit Oost-Azië waarvan uit de wortel olie werd bereid.

14:4 En er waren sommigen, die dat zeer kwalijk namen bij zichzelf, en zeiden: Waartoe is dit verlies van de zalf geschied?

Sommigen, met Judas als woordvoerder (Johannes 12:4), namen het Maria zeer kwalijk dat zij dit deed. “Toen de discipelen dit zagen, waren zij verontwaardigd en zeiden: Waartoe die verkwisting?” Matteus 26:8.

14:5 Want deze had boven de driehonderd penningen verkocht, en die de armen gegeven kunnen worden; en zij vergrimden tegen haar.

“Maar Judas Iskariot, een van zijn discipelen, die Hem verraden zou, zeide: Waarom is deze mirre niet voor driehonderd schellingen verkocht en aan de armen gegeven? Maar dit zeide hij niet, omdat hij zich om de armen bekommerde, maar omdat hij een dief was en als beheerder der kas de inkomsten wegnam” Johannes 12:4-6. Deze olie werd volgens hem geschat op meer dan 300 penningen, wat gelijkstond aan een jaarloon van een dagloner (vgl Matteus 20:1-2). Judas de dief, gedreven door geldzucht, zorgde ervoor dat ook de andere discipelen tegen Maria tekeer gingen over deze in hun ogen grote verspilling. Judas had dus een dubbele agenda, hij deed alsof hij rechtvaardig was, maar misbruikte iets goed voor zijn eigen zelfzuchtige doeleinden. Wee de mens, die godsdienstig handelt uit eigenbelang! Wee de mens die het Woord van God misbruikt om zonden te verbergen of goed te praten! “En toch staat ongeschokt het hechte fundament Gods met dit merk: De Here kent de zijnen, en: Een ieder, die de naam des Heren noemt, breke met de ongerechtigheid” 2 Timotheus 2:19.

14:6 Maar Jezus zeide: Laat af van haar; wat doet gij haar moeite aan? Zij heeft een goed werk aan Mij gedaan.

Jezus reageert op het felle gedrag van de discipelen en zegt hen dat ze haar met rust moeten laten. De reactie van de discipelen had Maria duidelijk verontrust. Jezus bevestigt dat wat Maria had gedaan een goed werk aan Hem was (vgl Kolossenzen 1:10; Efeziërs 2:8-10; Titus 2:11-14).

14:7 Want de armen hebt gij altijd met u, en wanneer gij wilt, kunt gij hun weldoen; maar Mij hebt gij niet altijd.

(vgl Deuteronomium 15:11). Jezus zegt hen ook waarom Maria een goed werk had gedaan. Hij zou namelijk niet altijd fysiek bij hen blijven gezien hij binnen enkele dagen zou worden gekruisigd, de armen daarentegen zouden er wel altijd zijn. Het is de plicht en een goed werk van de christen om aan Christus te geven wat Hem toekomt, maar ook om aan de armen te geven als dienst aan Christus (Matteus 25:35-45; 1 Johannes 3:16-19).

14:8 Zij heeft gedaan, wat zij kon; zij is van tevoren gekomen, om Mijn lichaam te zalven, tot een voorbereiding ter begrafenis.

Maria wilde haar liefde voor Christus tonen en ze heeft het gedaan zoals het in haar mogelijkheid was. Ze liet haar toewijding en geloof in Hem zien door het beste van haarzelf te geven. “Jezus dan zeide: Laat haar begaan en het bewaren voor de dag mijner begrafenis” Johannes 12:7, “Want toen zij deze mirre over mijn lichaam uitgoot, heeft zij dat gedaan om mijn begrafenis voor te bereiden” Matteus 26:12.

14:9 Voorwaar zeg Ik u: Alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden in de gehele wereld, daar zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden, van wat zij gedaan heeft.

Jezus voorspelt dat de daad van Maria in het evangelie zal worden opgenomen. Dat evangelie waarvan Hij eerder had voorspeld dat het in de hele wereld zou worden gepredikt voordat Jeruzalem ten val zou komen, zoals gebeurd is in 70 na Christus (Markus 13:10; 16:15-16; Kolossenzen 1:23).

14:10 En Judas Iskariot, een van de twaalfen, ging heen tot de overpriesters, opdat hij Hem hun zou overleveren.

“En de satan voer in Judas, genaamd Iskariot, die tot het getal der twaalfen behoorde. En hij ging heen en besprak met de overpriesters en hoofdlieden, hoe hij Hem aan hen zou overleveren” Lukas 22:3-4. “Toen ging een van de twaalfen, genaamd Judas Iskariot, naar de overpriesters, en hij zeide: Wat wilt gij mij geven? Dan zal ik Hem u overleveren” Matteus 26:14-15.

Het plan om Jezus te doden tijdens het Passcha, waarvan de Joodse leiders hadden afgezien omdat ze de reactie van de mensen vreesden, kreeg een nieuwe wending. Judas, gedreven door zondige begeerten, was naar hen toegegaan en vroeg hen hoeveel ze bereid waren hem te betalen als hij Jezus aan hun zou overleveren. Judas begeerde de zonde en opende daardoor de deur voor de satan om binnen te komen.

14:11 En zij, dat horende, waren verblijd, en beloofden hem geld te geven; en hij zocht, hoe hij Hem op een geschikte wijze overleveren zou.

De goddeloze leiders van Israel waren verblijd toen zij een partner in hun zonden vonden. Ze konden hun plan om Jezus zo vlug mogelijk te doden toch uitvoeren. Judas was gelijk hun, zij waren gelijk Judas. “En zij verblijdden zich en kwamen overeen hem geld te geven. En hij stemde daarmede in en zocht een goede gelegenheid om Hem, buiten de schare om, aan hen over te leveren” Lukas 22:5-6. “En zij stelden hem dertig zilverlingen ter hand. En van toen af zocht hij een goede gelegenheid om Hem over te leveren” Matteus 26:15b-16.

14:12 En op de eerste dag van de ongezuurde broden, wanneer zij het pascha slachtten, zeiden Zijn discipelen tot Hem: Waar wilt Gij, dat wij heengaan, en bereiden, dat Gij het pascha eet?

Het was de eerste dag van de ongezuurde broden, wanneer het Pascha werd geslacht (voor Pascha zie commentaar op 14:1). De discipelen waren net als vele andere Joden speciaal naar Jeruzalem gekomen om dit feest te vieren. Ze vragen aan Jezus waar Hij wilde dat ze de voorbereidselen voor het feest zouden treffen (vgl Exodus 12:6-8). Want er moest een lam bekomen, geslacht en klaargemaakt worden. De Joden rekenden hun dagen van zonsondergang tot zonsondergang. Dus in de avondschemering van 14 Nisan, in het begin 15 Nisan werd het paaslam geslacht ter gedachtenis van de bevrijding van de Egyptische slavernij.

14:13 En Hij zond twee van Zijn discipelen uit, en zeide tot hen: Gaat heen in de stad, en u zal een mens ontmoeten, dragende een kruik water, volgt die;

“En Hij zond Petrus en Johannes uit, zeggende: Gaat heen, maakt het Pascha voor ons gereed, opdat wij het kunnen eten. En zij zeiden tot Hem: Waar wilt Gij, dat wij het gereed maken?” Lukas 22:8-9. Petrus en Johannes krijgen de opdracht van Jezus om naar een stad te gaan, waar ze iemand die een waterkruik draagt zullen tegenkomen. Deze moesten zij volgen. Jezus was Alwetend (vgl Markus 11:2-3; Hebreë 4:13).

14:14 En zo waar hij ingaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is de eetzaal, waar Ik het pascha met Mijn discipelen eten zal?

In het huis waar de kruikdrager binnenging, moesten ze de heer des huizes vragen naar de eetzaal waar Jezus het Pascha met de discipelen zou kunnen eten.

14:15 En hij zal u wijzen een grote opperzaal, toegerust en gereed; bereidt het ons aldaar.

Jezus zei hen dat de heer des huizes hen zou wijzen naar een grote opperzaal die volledig klaar is. “En hij zal u een grote bovenzaal wijzen, van alles voorzien: maakt het daar gereed” Lukas 22:12. Deze kamer was een aparte kamer, meestal op het dak van het huis, waar ze voldoende plaats hadden om de voorbereidingen van het Pascha te treffen en om er samen te eten.

14:16 En Zijn discipelen gingen uit, en kwamen in de stad, en vonden het, gelijk Hij hun gezegd had, en bereidden het pascha.

“En de discipelen deden, zoals Jezus hun had opgedragen, en zij maakten het Pascha gereed” Matteus 26:19. De discipelen vonden de woorden van Jezus zoals Hij ze had voorspeld en ze bereidden het Pascha. Dit gebeurde allemaal voor donderdagavond (op 14 Nisan).

14:17 En toen het avond geworden was, kwam Hij met de twaalfen.

En toen het avond geworden was, dus op 15 Nisan, kwam Jezus met de twaalf naar de opperzaal. “En toen het uur aangebroken was, ging Hij aanliggen en de apostelen met Hem” Lukas 22:14. Johannes leert ons dat voor de maaltijd de voeten van de discipelen waste (Johannes 13:1-20).

14:18 En toen zij aanzaten en aten, zeide Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u, die met Mij eet, Mij zal verraden.

Tijdens het eten van het Pascha zei Jezus “Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij verraden zal” Matteus 26:21. “Doch

zie, de hand van hem, die Mij verraadt, is met Mij aan de tafel” Lukas 22:21. Zie ook Johannes 13:21-30. De voorkennis dat Judas Hem zou verraden, maakte het verraad niet minder zwaar of pijnlijk. “Na deze woorden werd Jezus ontroerd in de geest en Hij getuigde en zeide: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: een van u zal Mij verraden” Johannes 13:21.

14:19 En zij begonnen bedroefd te worden, en de een na de ander tot Hem te zeggen: Ben ik het? en een ander: Ben ik het?

De discipelen waren gekwetst en verontrust over Jezus' woorden en begonnen allemaal aan Hem te vragen “Ben ik het?”. “De discipelen zagen elkander aan, in het onzekere, van wie Hij sprak. Een van de discipelen, dien Jezus liefhad, lag aan de boezem van Jezus; hem dan gaf Simon Petrus een wenk en zeide tot hem: Zeg, wie het is, van wie Hij spreekt. Deze, aanstonds zich aan de borst van Jezus werpende, zeide tot Hem: Here, wie is het?” Johannes 13:22-25. “En zij begonnen er onder elkander over te twisten, wie van hen het wel zijn kon, die dat zou doen” Lukas 22:23.

14:20 Maar Hij antwoordde en zeide tot hen: Het is een uit de twaalven, die met Mij in de schotel indoopt.

Jezus zei dat de verrader één van de twaalven was, één die met Hem van dezelfde schotel at. Jezus zei “Die is het, voor wie Ik het stuk brood indoopt en wie Ik het geef. Hij doopte dan het stuk brood in en nam het en gaf het aan Judas, de zoon van Simon Iskariot. En na dit stuk brood, toen voer de satan in hem. Jezus dan zeide tot hem: Wat gij doen wilt, doe het met spoed. Maar niemand van de aanliggenden begreep, waartoe Hij hem dit zeide; want sommigen meenden, dat Jezus, omdat Judas de kas hield, tot hem zeide: Koop wat wij nodig hebben voor het feest, of dat hij iets aan de armen moest geven. Hij nam dan het stuk brood en vertrok terstond. En het was nacht.” Johannes 13:26-30.

14:21 De Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk van Hem geschreven is; maar wee die mens, door wie de Zoon des mensen verraden wordt! Het ware hem goed, zo die mens niet geboren ware geweest.

“De Zoon des mensen gaat wel heen gelijk van Hem geschreven staat, doch wee die mens, door wie de Zoon des mensen verraden wordt. Het ware voor die mens goed geweest, als hij niet geboren was. Judas, zijn verrader, antwoordde en zeide: Ik ben het toch niet, Rabbi? Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd” Matteus 26:24-25. De Zoon des mensen zou heengaan zoals de profeten hadden voorspeld (Jesaja 53; Psalm 16:10; 22:1; Lukas 24:44-46), maar wee die mens door wie dit verraad is gekomen. De zondige begeerten van Judas hadden van zijn leven een werktuig van satan gemaakt. God gebruikte Judas' boos hart om Zijn Wil te volbrengen. God gebruikt de zonde van Judas ten goede voor de mensheid. Maar voor de mens die zich zoals Judas laat leiden door zondige begeerten, is het beter dat hij niet was geboren geweest (Matteus 18:6-7). Het lot van Judas laat zien dat zulke mensen een droevig einde tegemoet gaan, hier in dit leven, maar ook in het hiernamaals (Matteus 27:3-5; Handelingen 1:16-20, 25; Psalm 109:6-20).

14:22 En toen zij aten, nam Jezus brood, en toen Hij gezegend had, brak Hij het, en gaf het hun, en zeide: Neemt, eet, dat is Mijn lichaam.

“En Hij nam een brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het hun, zeggende: Dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt; doet dit tot mijn gedachtenis” Lukas 22:19. En terwijl zij aten nam Jezus een stuk ongezuurd brood, sprak een dankzegging uit, brak het en gaf het aan Zijn discipelen en zei “Neemt, eet, dit is mijn lichaam” Matteus 26:26. Dit betekent niet dat het brood letterlijk het lichaam van Christus is, evenmin als Jezus letterlijk een deur is, wanneer Hij zegt “Ik ben de deur” Johannes 10:9. Het betekent dat het brood symbool staat voor het lichaam van Jezus dat voor de mensheid gegeven wordt als offer voor de zonden. Petrus zegt “die zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gebracht heeft, opdat wij, aan de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zouden leven; en door zijn striemen zijt gij genezen” 1 Petrus 2:24 (vgl 1 Korintiërs 11:23-24; 5:7-8; Handelingen 2:41-42; Johannes 1:19).

Het gedachtenismaal is enkel voor hen die leden zijn van het lichaam van Christus om samen als gemeente te eten (1 Korintiërs 10:14-21; 11:20). Het gedachtenismaal is niet het eten een ordinaire maaltijd, want zij die dat doen minachten Gods gemeente (1 Korintiërs 11:22,33). Paulus kwam met de christenen samen op de eerste dag van de week om het brood te breken (Handelingen 20:7).

14:23 En Hij nam de drinkbeker, en gedankt hebbende, gaf hun die; en zij dronken allen daaruit.

“En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide: Drinkt allen daaruit. Want dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden.” Matteus 26:27-28. Paulus zegt “Evenzo ook de beker, nadat de maaltijd afgelopen was, en Hij zeide: Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, doet dit, zo dikwijls gij die drinkt, tot mijn gedachtenis” 1 Korintiërs 11:25. De drinkbeker bevatte de vrucht van de wijnstok. De wijn stond symbool voor het bloed van Christus' verbond, het nieuwe testament, dat voor velen vergoten wordt. Ook deze moesten zij tot Zijn gedachtenis drinken. De Hebreëen-schrijver leert ons dat dit nieuwe verbond in werking is getreden na Jezus' dood (Hebreëen 9:11-18). Elk christen behoort zichzelf te beproeven vooraleer hij/zij deelneemt, want wie op een onwaardige wijze deelneemt zal zich bezondigen aan het lichaam van Christus en brengt daardoor een oordeel over zichzelf (1 Korintiërs 11:27-32).

14:24 En Hij zeide tot hen: Dat is Mijn bloed, het bloed van het Nieuwe Testament, dat voor velen vergoten

wordt.

Merk op dat Jezus' bloed werd vergoten doordat men daardoor vergeving van zonden kan ontvangen. Gelijkerwijs leert Handelingen 2:38 ons dat de mens zich moet bekeren en laten dopen om daardoor de vergeving van zonden te ontvangen. Het oude testament was bezegeld met het bloed van dieren maar dit bloed kon de zonden niet wegnemen (Exodus 24:8; Hebreë 9:19-22; 10:1-4). Jezus' bloed daarentegen kan de zonden wegnemen (Hebreë 10:15-18; Openbaring 1:5; 1 Johannes 2:2,12; 3:5; 1 Petrus 1:18-21). De mens die in geloof tot Christus komt en in Hem en in Zijn dood wordt gedoopt, wordt gereinigd door Zijn bloed en kan zichzelf een kind van God noemen (vgl Galaten 3:26-27; Romeinen 6:3-4; Hebreë 10:22; Openbaring 5:8-10). Christus is een oorzaak van eeuwig heil voor allen die Hem gehoorzamen (Hebreë 5:9).

14:25 Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik niet meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok, tot op die dag, wanneer Ik deze nieuw zal drinken in het Koninkrijk Gods.

“Doch Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, dat Ik haar met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk mijns Vaders” Matteus 26:29. Vgl Kolossenzen 3:1-2; Efeziërs 2:6.

14:26 En toen zij de lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar de Olijfberg.

Jezus zong met Zijn discipelen geestelijke liederen. Daarna gingen ze naar de Olijfberg.

14:27 En Jezus zeide tot hen: Gij zult in deze nacht allen aan Mij geërgerd worden; want er is geschreven: Ik zal de Herder slaan, en de schapen zullen verstrooid worden.

Jezus bereidt Zijn discipelen verder voor op Zijn dood en hetgeen ze zouden meemaken. Hij zegt hen dat ze in deze nacht allen aan Hem aanstoot nemen. Dit Griekse woord voor ‘aanstoot’ betekent dat ‘iemand een persoon begint te wantrouwen en te verlaten die hij behoort te vertrouwen en te gehoorzamen’. Deze ergernissen zijn de vervulling van de profetie gegeven in Zacharia 13:7 waar staat geschreven “**sla de herder, de schapen worden verstrooid**” (P. Canisius - vertaling). (Vgl Romeinen 8:32; 2 Timoteus 4:16). Christus is de herder van de kudde Gods, Hij zorgt voor de kudde door hen naar grazige weiden te leiden, te voorzien van eten en drinken en hen daar te beschermen, en net zoals een schaapsherder een afgedwaald schaap gaar zoeken en terugbrengt, doet ook Christus (Psalm 23; 1 Samuel 17:34; Ezechiël 34:11-12, 16; Jesaja 40:11 Hebreë 13:20; 1 Petrus 2:25;5:4). Deze profetie laat ook zien dat het lijden en sterven van Christus in overeenstemming was met Gods eeuwige voornemen. Jezus had eerder al gezegd: “**Ik ben de goede herder. De goede herder zet zijn leven in voor zijn schapen**” Johannes 10:11 (vgl Psalm 100:3; Johannes 10:16, 16:1,32). Nu het moment is gekomen dat Hij Zijn leven zou inzetten voor Zijn schapen, zouden de schapen verward en verstrooid worden. Ze zouden beschaamd worden om Jezus als leraar te hebben en om zichzelf als Zijn discipelen te erkennen. Gebrek aan geloof en geleid door angst zouden ze Christus in de steek laten.

14:28 Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galiléa.

In deze moeilijke tijden dat Jezus zou sterven en Zijn discipelen Hem in de steek zouden laten, geeft Hij hen een belofte. Eerder had Jezus al gezegd dat Hij op de derde dag zou opstaan (Markus 8:31; 9:31; 10:34). Nu spreekt Jezus wat er zal gebeuren nadat Hij is opgestaan uit de dood, nl “**Ik zal u voorgaan naar Galiléa**”. De discipelen zouden dus na Zijn dood terugkeren naar Galilea, naar hun thuis.

14:29 En Petrus zeide tot Hem: Of zij ook allen geërgerd werden, zo zal ik toch niet geërgerd worden.

Petrus was vlug om grote woorden te spreken, hij gedroeg zich impulsief, nog niet zolang geleden vroeg hij aan Jezus of hij diegene was die Hem zou verraden wat blijk gaf van twijfel in zijn eigen persoon (Markus 14:18-19). Petrus sprak met een zekere hoogmoed dat hij nooit zou geërgerd worden aan Hem. De anderen, ja die misschien wel, maar hij nooit. Jezus' gevangenne en dood zou geen struikelblok voor hem zijn. Petrus' reactie gaf blijk van een sterke liefde voor Jezus, maar ook van teveel vertrouwen in zijn eigen kunnen. “**Wie op eigen hart vertrouwt, is een dwaas**” Spreuken 28:26a (vgl 1 Korintiërs 10:12). Petrus

14:30 En Jezus zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, dat heden in deze nacht, eer de haan tweemaal gekraaid zal hebben, gij Mij driemaal zult verloochenen.

Jezus voorspelt dat Petrus Hem in diezelfde nacht driemaal zou gaan verloochenen, hij zou gaan ontkennen dat hij Jezus kende. Dit zou gebeuren voordat de haan tweemaal had gekraaid. Matteus en Lukas verwijzen naar het kraaien van de haan als het moment voor Petrus dat hij zich zou herinneren wat Jezus had gezegd, terwijl Markus meer specifiek zegt dat de haan niet tweemaal zou hebben gekraaid, voordat Petrus Jezus zou hebben verloochend. In Marcus 13:35 maakt Jezus het onderscheid tussen het kraaien van de haan te middernacht en 's morgens vroeg (vgl Markus 13:35).

14:31 Maar hij zeide nog des te meer: Al moest ik met U sterven, zo zal ik U geenszins verloochenen. En eveneens zeiden zij ook allen.

Maar doordat Jezus hem zei dat hij Hem zou gaan verloochenen, zei Petrus met meer inspanning en grotere kracht dat

dat nooit zou gebeuren. “Hij zeide tot Hem: Here, met U ben ik bereid ook gevangenis en dood in te gaan!” Lukas 22:33 (zie ook 22:31-32). Hij had de wil en het zelfvertrouwen om met Jezus te lijden en te sterven, maar hij hield niet genoeg rekening met de kracht van de tegenstander en zijn eigen zwakte. Deze blindheid zorgde ervoor dat hij Jezus’ waarschuwing niet in acht nam. Hij had goede voornemens, maar berustte teveel op zijn eigen kracht! (vgl Jakobus 4:13-15) De andere apostelen volgden Petrus in dit gedrag.

14:32 En zij kwamen in een plaats, welker naam was Gethsémané, en Hij zeide tot Zijn discipelen: Zit hier neer, totdat Ik gebeden zal hebben.

“Na dit gezegd te hebben, ging Jezus met zijn discipelen naar de overzijde van de beek Kidron, waar een hof was, die Hij met zijn discipelen binnenging. En ook Judas, zijn verrader, wist die plaats, omdat Jezus daar dikwijls was samengekomen met zijn discipelen” Johannes 18:1-2. “En Hij verliet de stad en ging, zoals Hij gewoon was, naar de Olijfberg. En ook zijn discipelen volgden Hem. En toen Hij aan die plaats gekomen was, zeide Hij tot hen: Bidt, dat gij niet in verzoeking komt. En Hij zonderde Zich van hen af, ongeveer een steenworp ver, knielde neder en bad ...” Lukas 22:39-41. Jezus zei tegen Zijn discipelen om zich neer te zetten “terwijl Ik heenga om daar te bidden” Matteus 26:36.

14:33 En Hij nam met Zich Petrus, en Jakobus, en Johannes, en begon verbaasd en zeer beangst te worden;

Na de 8 discipelen gezegd te hebben om zich neer te zetten, neemt Jezus Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Naarmate Zijn verraad dichterbij komt, wordt Jezus zeer verschrikt en beangstigd, Hij worstelde in zijn mens-zijn met deze gevoelens, maar liet het ondanks deze zware strijd niet na om Zich te keren in gebed tot Zijn Vader. Jezus leerde van wat Hem overkwam (Hebreë 5:7-10). Het is de derde gelegenheid die we terugvinden waarbij Jezus deze 3 discipelen apart neemt. De genezing van Jairus’ dochter (Markus 5:37) en de gedaanteverandering (Markus 9:2) zijn de andere twee gelegenheden.

14:34 En zeide tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe; blijft hier, en waakt.

Zich richtende tot de Petrus, Jakobus en Johannes zegt Jezus “Mijn ziel is zeer bedroefd, tot stervens toe; blijft hier en waakt met Mij” Matteus 26:38. Jezus’ ziel werd overspoeld met angst dat Hij dacht dat Hij eraan zou sterven. Hij vraagt hen om daar te blijven en samen met Hem te waken. Jezus had nood aan de nabijheid van Zijn discipelen, opdat dezen met Hem zouden kunnen waken (vgl Efeziërs 6:18-19). Het is niet dat de discipelen het lijden zouden kunnen wegnemen, noch wordt dat van hen verwacht, maar hun nabijheid zou het wel draaglijker maken.

14:35 En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op de aarde, en bad, zo het mogelijk ware, dat die ure van Hem voorbijging.

“En Hij ging een weinig verder en Hij wierp Zich met het aangezicht ter aarde en bad” Matteus 26:39. Jezus vroeg aan Zijn Vader om, zo het mogelijk was, de ure van beproeving aan Hem te laten voorbijgaan. Matteus en Lukas spreken over het laten voorbijgaan van de beker, dat is de beker van het lijden. “Vader, indien Gij wilt, neem deze beker van Mij weg; doch niet mijn wil, maar de uwe geschiede!” Lukas 22:42.

14:36 En Hij zeide: Abba, Vader! alle dingen zijn U mogelijk; neem deze drinkbeker van Mij weg, doch niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt.

Jezus’ verlangen is om binnen de wil van Zijn Vader te handelen. De woorden ‘Abba Vader’ geven een vertrouwen weer dat een kind heeft in zijn vader die hij liefheeft. God kan alles, maar niet alles is naar Zijn Wil. Jezus erkent de Vader als Diegene die de macht heeft om daarover te beslissen (vgl Filippenzen 2:5-11; Romeinen 8:15; Galaten 4:6). Hoewel Jezus Rechtvaardig was, en God Zijn gebeden aanhoorde, werd Jezus’ gebed om het lijden weg te nemen niet verhoord omdat dit niet Gods Wil was. Wat God wel deed was Hem helpen in Zijn grote angst “En Hem verscheen een engel uit de hemel om Hem kracht te geven. En Hij werd dodelijk beangst en bad des te vuriger. En zijn zweet werd als bloeddruuppels, die op de aarde vielen” Lukas 22:43-44. Jezus erkende dat de Wil van de Vader moest worden volbracht, ook al was deze niet altijd even gemakkelijk. Welk een waardevolle les is hier niet in weggelegd voor hen die in Zijn voetstappen wandelen! Het gaat er in ons leven als christen niet meer om wat ik denk, ik voel en ik wil, het gaat er om wat God wil! Jezus had eerder al gezegd “Want Ik ben van de hemel nedergedaald, niet om mijn wil te doen, maar de wil van Hem, die Mij gezonden heeft” Johannes 6:38 en bij de intocht in Jeruzalem “Nu is mijn ziel ontroerd, en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! Maar hiertoe ben Ik in deze ure gekomen” Johannes 12:27.

14:37 En Hij kwam, en vond hen slapende, en zeide tot Petrus: Simon! slaapt gij? Kunt gij niet één uur waken?

“En toen Hij terugkwam, vond Hij hen slapende, want hun ogen waren bezwaard” Matteus 26:43. “En Hij stond op van het gebed en ging tot zijn discipelen en Hij vond hen slapende van droefheid” Lukas 22:45. Jezus gaat terug naar de drie en vindt hen slapende en zei tot Petrus die nog maar pas zijn onvoorwaardelijke trouw naar Hem had geuit “Waart gijlieden zo weinig bij machte een uur met Mij te waken?” Matteus 26:40. Jezus vraagt Petrus waarom Hij niet in staat was om één uur te waken. Petrus zou zelfs met Jezus sterven als dat nodig was, en kijk wat hij nu doet? Hij slaapt. Het was een zeer emotionele en geestelijk vermoeiende dag geweest en hun neergeslagen geest veroorzaakte vermoeidheid. Maar waar was Petrus nu, nu Jezus zijn hulp vroeg en kon gebruiken?

14:38 Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.

Jezus zegt Petrus en de andere twee om te waken en te bidden dat ze niet in verzoeking zouden komen door gebrek aan waakzaamheid en gebed. De geest van de mens is vaak wel gewillig, maar het lichaam van de mens werkt daarin vaak tegen. Petrus wilde wel waken en bidden, maar zijn zelfvertrouwen was een zwakheid die hem daarin deed falen. De mens die op zijn eigen kunnen vertrouwt, komt ten val. “Want het begeren van het vlees gaat in tegen de Geest en dat van de Geest tegen het vlees (want deze staan tegenover elkander) zodat gij niet doet wat gij maar wenst. Indien gij u echter door de Geest laat leiden, dan zijt gij niet onder de wet” Galaten 5:17-18 (vgl Romeinen 7:14-8:8; Filippienzen 2:12; 1 Petrus 5:8; Openbaring 3:2).

14:39 En weer heengegaan zijnde, bad Hij, sprekende dezelfde woorden.

“Wederom, ten tweeden male, ging Hij heen en bad, zeggende: Mijn Vader, indien deze beker niet kan voorbijgaan, tenzij dan dat Ik die drinke, uw wil geschiede!” Matteus 26:42. En opnieuw wierp Jezus Zijn bekommernissen en smeebeden op Zijn Vader om de beker van het lijden weg te nemen (vgl Lukas 18:1-8; 1 Petrus 5:7; 2 Korintiërs 12:8).

14:40 En weergekeerd zijnde, vond Hij hen weer slapende, want hun ogen waren bezwaard; en zij wisten niet, wat zij Hem antwoorden zouden.

En teruggekomen bij Zijn discipelen, vond Hij hen weer slapende omdat hun ogen bezwaard waren. Beschaamd omdat ze niet in staat waren te waken en bidden, wisten ze niet wat ze Jezus zouden antwoorden.

14:41 En Hij kwam ten derden male, en zeide tot hen: Slaapt nu voort, en rust; het is genoeg, de ure is gekomen; ziet, de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.

En voor een derde keer kwam Jezus terug bij Zijn discipelen, alleen zei Hij nu om verder te slapen en te rusten omdat de tijd om te waken voorbij was. Tenminste, als ze dat zouden kunnen, want nu het moment is gekomen dat de Zoon des mensen zou worden overgeleverd in de handen van zondaren, zal een vermoeide geest niet tot hun grootste problemen behoren. Lukas 22:47 leert ons dat terwijl Jezus nog sprak er een grote schare in aantocht was.

14:42 Staat op, laat ons gaan; ziet, die Mij verraadt, is nabij.

Het ondraaglijke lijden was voorbij, de Vader had Hem kracht en vertroosting gegeven. Nu kon Jezus Zijn lot tegemoet gaan, Hij kon de wil van de Vader volbrengen. Het gebed om een last weg te nemen wordt door God beantwoord door ofwel de last weg te nemen, ofwel de kracht te geven om de last te dragen.

14:43 En terstond, toen Hij nog sprak, kwam Judas aan, die een was van de twaalven, en met hem een grote schare, met zwaarden en stokken, gezonden door de overpriesters, en de Schriftgeleerden, en de ouderlingen.

“Judas dan kwam daar, die een afdeling soldaten tot zijn beschikking had gekregen en dienaars van de overpriesters en de Farizeeën, voorzien van lantaarns, fakkels en wapenen” Johannes 18:3. Judas kwam tot Jezus met een afdeling soldaten, hetgeen neerkomt op ongeveer 500 manschappen. Het laat zien welk een bedreiging Jezus was voor de overpriesters en ouderlingen (vgl Psalm 2:2; Handelingen 4:23-31). Judas kwam met de grote schare in de nacht gezien de meeste sympatisanten van Jezus dan aan het slapen waren. Na Jezus' zelfontkenning komt het verraad. Het is vaak zo dat wanneer de christen zichzelf in harmonie met Gods Wil vindt, de grootste beproevingen komen. Het is in deze momenten dat de echtheid en de beproefdheid van iemands geloof zichtbaar wordt.

14:44 En die Hem verried, had hun een overeengekomen teken gegeven, zeggende: Die ik kussen zal, Die is het, grijpt Hem, en leidt Hem voorzeker heen.

Judas was overeengekomen om een teken te geven om Jezus aan te duiden. De kus zou aangeven wie gegrepen en weggevoerd moest worden. Judas kende Jezus' kracht en wijst erop dat ze Hem welverzekerd moeten wegvoeren, waarmee bedoeld wordt dat ze een ontsnapping moesten voorkomen. De vraag kan worden gesteld waarom Judas ervoor koos om een kus te geven. Een kus was een teken van begroeting. Wilde Judas zijn verraad verbergen voor de andere discipelen, wilde hij voor onschuldig doorgaan (Spreuken 27:6)?

14:45 En toen hij gekomen was, ging hij terstond tot Hem, en zeide: Rabbi, Rabbi, en kuste Hem.

Judas “naderde Jezus om Hem te kussen. En Jezus zeide tot hem: Judas, verraadt gij de Zoon des mensen met een kus?” Lukas 22:47-48. Judas zei “Wees gegroet, Rabbi, en hij kuste Hem” Matteus 26:49. Judas sprak Jezus aan met Rabbi, alsof hij liefde en respect had voor Zijn meester. Nadat Judas Hem had gekust gebeurde het volgende “Jezus dan, alles wetende, wat over Hem komen zou, kwam naar voren en zeide tot hen: Wie zoekt gij? Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazoreer. Hij zeide tot hen: Ik ben het. En ook Judas, zijn verrader, stond bij hen” Johannes 18:4-5. Jezus vroeg nog een tweede keer wie ze zochten en nadat Hij voor een tweede keer had gezegd dat Hij het was, vraagt Hij om Zijn discipelen te laten gaan (lees Johannes 16:6-9).

14:46 En zij sloegen hun handen aan Hem, en grepen Hem.

En toen arresteerden ze Hem.

14:47 En een van hen, die daarbij stonden, het zwaard trekkende, sloeg de dienstknecht van de hogepriester, en hieuw hem zijn oor af.

“En zie, een van die bij Jezus waren, strekte zijn hand uit, trok zijn zwaard en hij trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het oor af. Toen zeide Jezus tot hem: Breng uw zwaard weder op zijn plaats, want allen, die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen. Of meent gij, dat Ik mijn Vader niet kan aanroepen en Hij zal Mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen? Hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, die zeggen, dat het aldus moet geschieden?” Matteus 26:51-54. Johannes leert ons dat Simon Petrus diegene was die het oor van de slaaf genaamd Malchus, afsloeg met het zwaard. (Johannes 18:10-11; vgl Lukas 22:35-36). Het getuigt toch ook weer van de impulsiviteit, maar ook van de moed van Petrus. Jezus bestraft Hem voor het gebruiken van geweld. Jezus zegt dat zij die naar het zwaard grijpen, door het zwaard zullen omkomen. Laat dit een waarschuwing zijn voor elke ziel die denkt het recht te hebben om het leven van een ander te mogen nemen in oorlogstijd of in zelfverdediging (vgl 2 Korintiërs 10:3-4; Johannes 18:36). “Toen zij, die bij Hem waren, zagen wat er ging gebeuren, zeiden zij, Here, willen wij met het zwaard erop slaan? En iemand van hen trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het rechteroor af. Maar Jezus antwoordde en zeide: Laat het hierbij. En Hij raakte het oor aan en genas hem” Lukas 22:49-51.

14:48 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Zijt gij uitgegaan, met zwaarden en stokken, als tegen een moordenaar, om Mij te vangen?

“Jezus dan zeide tot de overpriesters en hoofdlieden van de tempel en oudsten, die op Hem afgekomen waren: Als tegen een rover zijt gij uitgetrokken met zwaarden en stokken?” Lukas 22:52. Jezus richt zich nu tot de grote schare die Hem was komen gevangen nemen. Hij zegt hen dat ze hem behandelden als een moordenaar die zichzelf verbergt en er niet voor schuwt om geweld te gebruiken.

14:49 Dagelijks was Ik bij u in de tempel, lerende, en gij hebt Mij niet gegrepen; maar dit geschiedt opdat de Schriften vervuld zouden worden.

Jezus wijst hen erop dat Hij dagelijks in de tempel te vinden was en ze hebben Hem niet gegrepen. Het laat zien hoe laf en gewiekst ze waren, zij hadden duistere plannen in hun met zonden beladen harten gesmeed. “Terwijl Ik dagelijks bij u was in de tempel, hebt gij geen hand naar Mij uitgestoken. Maar dit is uw ure en de macht der duisternis” Lukas 22:53. Dit alles is echter geschied opdat de Schriften van de profeten in vervulling zouden gaan (Matteus 26:56; vgl Jesaja 50; Psalm 22; Daniël 9:26; Zacharia 13:7). Hun eigen houding om Jezus niet te arresteren toen Hij in de tempel was, getuigt tegen hen en voor de onschuld van Jezus.

14:50 En zij, Hem verlatende, zijn allen gevlucht.

“Toen lieten al de discipelen Hem alleen en vluchtten” Matteus 26:56b. De druk van beproevingen laten ons ware karakter, onze ware kracht of onze ware zwakheid zien. De discipelen hadden nog niet zolang geleden beloofd om Jezus tot in de dood te volgen en hier vluchtten ze weg (zie commentaar op Markus 14:31).

14:51 En een zeker jongeling volgde Hem, hebbende een lijnwaad omgedaan over het naakte lichaam, en de jongelingen grepen hem.

Een jongeling volgde Jezus. Wie hij is, wordt ons niet verteld. Gezien de discipelen alle waren gevlucht, lijkt het erop iemand te zijn die misschien door het tumult in de tuin wakker was geworden, want hij had een laken om zijn naakte lichaam geslagen. Maar toen sommigen uit de schare hem zegen grepen ze hem.

14:52 En hij, het lijnwaad verlatende, is naakt van hen gevlucht.

Toen ze hem grepen is hij kunnen ontkomen, het laken in hun handen latende.

14:53 En zij leidden Jezus heen tot de hogepriester; en bij hem vergaderden al de overpriesters, en de ouderlingen, en de Schriftgeleerden.

“en brachten Hem eerst voor Annas, want hij was de schoonvader van Kajafas, die dat jaar hogepriester was. Annas dan zond Hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.” Johannes 12:13,24. Wat er bij Annas gebeurde lezen we in Johannes 18:19-23. Nadat Jezus bij Annas was geweest, werd Hij naar Kajafas gebracht (Lukas 22:54). Bij hem waren al de overpriesters, ouderlingen en schriftgeleerden vergaderd, zij vormden samen het Joodse Sanhedrin — het Joodse hooggerecht.

14:54 En Petrus volgde Hem van verre, tot binnen in de zaal van de hogepriester, en hij was mee zittende met de dienaren, en zich warmende bij het vuur.

“En Simon Petrus en een andere discipel volgden Jezus. En die discipel was een bekende van de hogepriester en hij ging met Jezus het paleis van de hogepriester binnen, maar Petrus stond buiten aan de poort. De andere discipel dan, de bekende van de hogepriester, kwam naar buiten, en hij sprak met de portierster en bracht Petrus binnen” Johannes

18:15-16. Het is hier dat Petrus Jezus zal verloochenen. Petrus volgde Jezus tot binnen in de zaal van de hogepriester en zat bij de dienaren aan het vuur om zich te verwarmen. “Toen zij een vuur hadden aangelegd, midden in de hof, en bij elkander zaten ging Petrus tussen hen in zitten” Lukas 22:55. Petrus ging “tussen de dienaars zitten om de afloop te zien” Matteus 26:58. “De slaven en de dienaars stonden zich te warmen bij een kolenvuur, dat zij aangelegd hadden, want het was koud, en ook Petrus stond zich bij hen te warmen” Johannes 18:18. In Lucas lezen we dat Jezus ondertussen bespot en geslagen wordt (Lukas 22:63-65).

14:55 En de overpriesters, en de gehele raad, zochten getuigenis tegen Jezus, om Hem te doden, en vonden niet. En toen het dag geworden was, kwam de Raad van de oudsten van het volk bijeen, overpriesters en schriftgeleerden. en zij leidden Hem voor hun Raad” Lukas 22:66. De gehele raad zocht naar redenen om Jezus te doden maar vonden er geen. Hun voornemen om te wachten na het feest om Jezus door een list in handen te krijgen en te doden, was plotseling verstoord door Judas die hen Jezus wilde overleveren (Markus 14:1-2). Nu moesten ze hals over kop getuigen vinden die tegen Jezus konden getuigen. “De overpriesters en de gehele Raad trachtten een vals getuigenis tegen Jezus te vinden om Hem ter dood te brengen, maar zij vonden er geen, hoewel er vele valse getuigen optraden” Matteus 26:59-60.

14:56 Want velen getuigen vals tegen Hem, en de getuigenissen waren niet eenparig.

De mensen, sterk beïnvloed door de druk en listigheid van de Joodse leiders, legden valse verklaringen af. De wet van Mozes vereiste echter dat een beschuldiging moest worden bevestigd door ten minste 2 getuigen (Numeri 35:30; Deuteronomium 17:6; 19:15).

14:57 En enigen, opstaande, getuigden vals tegen Hem, zeggende:

“Maar ten laatste traden er twee op, die verklaarden: Deze heeft gezegd: Ik kan de tempel Gods afbreken en binnen drie dagen opbouwen” Matteus 26:61. Markus zegt dat ook dit getuigenis vals was gezien hun woorden niet helemaal weergeven wat Jezus had gezegd (vgl Johannes 2:18-21).

14:58 Wij hebben Hem horen zeggen: Ik zal deze tempel, die met handen gemaakt is, afbreken, en in drie dagen een andere, zonder handen gemaakt, bouwen.

Jezus had nooit gezegd dat Hij de tempel in Jeruzalem in 3 dagen zou heropbouwen nadat Hij hem had afgebroken.

14:59 En ook also was hun getuigenis niet eenparig.

En zo legden ook deze twee een getuigenis af over Jezus' Woorden, maar hun verklaringen kwamen niet overeen met elkaar.

14:60 En de hogepriester, in het midden opstaande, vroeg Jezus, zeggende: Antwoordt Gij niets? Wat getuigen dezen tegen U?

Jezus zweeg toen deze beschuldigingen tegen Hem werden geuit. De hogepriester vraagt Jezus waarom Hij geen antwoord geeft op de beschuldigingen aan Zijn adres.

14:61 Maar Hij zweeg stil, en antwoordde niets. Weer vroeg Hem de hogepriester, en zeide tot Hem: Zijt Gij de Christus, de Zoon van de gezegende God?

Maar Jezus bleef zwijgen (Matteus 26:63; Jesaja 53:7), Hij antwoordde niet op de valse beschuldigingen. Het is dan dat de hogepriester zegt “Ik bezweer U bij de levende God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God” Matteus 26:63b. Hij maande Jezus aan om te antwoorden op de vraag of Hij de Christus, de Zoon van God is.

14:62 En Jezus zeide: Ik ben het. En gij zult de Zoon des mensen zien zitten ter rechter hand van de kracht Gods, en komen met de wolken des hemels.

“Hij zeide tot hen: Al zeide Ik het u, gij zoudt het toch niet geloven: en al zou Ik u vragen, gij zoudt toch niet antwoorden. Van nu aan zal de Zoon des mensen zijn gezeten aan de rechterhand Gods. En zij zeiden allen: Zijt Gij dan de Zoon van God? Hij zeide tot hen: Gij zegt zelf dat Ik het ben” Lukas 22:67-70. Al hun bedrog was niet nodig geweest als ze direct aan Jezus deze vraag hadden gesteld. Jezus had eerder al bevestigd dat Hij de Christus, de Zoon van God was (Lukas 4:16-21). Jezus bevestigt nu ten aanhoren van allen met de woorden van Kajafas en met Zijn eigen woorden dat Hij het is. Jezus gaat verder door twee oudtestamentische profetieën op Zichzelf toe te passen. NI dat Hij zou zitten aan de rechterhand Gods om te heersen (Psalm 110:1-2; Handelingen 2:29-36) en dat ze Hem zouden komen zien op de wolken des hemels (Daniël 7:13-14,22). Het komen op de wolken heeft niet alleen betrekking op de wederkomst van Christus op de wolken (Handelingen 1:11; 1 Tessaloniëzen 4:17), maar ook op het voltrekken van een oordeel van God (zie commentaar op Markus 13:26).

14:63 En de hogepriester, verscheurende zijn klederen, zeide: Wat hebben wij nog getuigen van node?

Kajafas begreep ten volle wat Jezus impliceerde met Zijn antwoord en scheurde daarom zijn klederen. Hij was zeer

ontsteld en beledigd over het godslasterende antwoord dat Jezus in zijn ogen had gegeven. Hij stelt zich daarom ook luidop de vraag waarom ze nog getuigen nodig hadden.

14:64 Gij hebt de godslastering gehoord; wat dunkt u? En zij allen veroordeelden Hem, des doods schuldig te zijn.

Op het woord van Kajafas werd Jezus door allen veroordeeld en aan de dood schuldig bevonden. “Wat dunkt u? Zij antwoordden en zeiden: Hij is des doods schuldig” Matteus 26:66. Het valt op dat ze geen getuigen bijeenroepen die kunnen getuigen over de wonderen en tekenen die Jezus heeft gedaan waardoor Zijn verklaring waar zou blijken te zijn. Zij hadden Jezus schuldig gevonden aan godslastering waarop de doodstraf stond volgens de wet van Mozes (Leviticus 24:16).

14:65 En sommigen begonnen Hem te bespuwen, en Zijn aangezicht te bedekken, en met vuisten te slaan, en tot Hem te zeggen: Profeteer! En de dienaars gaven Hem kinnebakslagen.

“Toen spuwden zij Hem in het aangezicht en sloegen Hem met vuisten; anderen sloegen Hem in het gelaat en zeiden: Profeteer ons, Christus, wie is het, die u geslagen heeft?” Matteus 26:67-68. Deze woorden zijn een vervulling van de profetie in Jesaja 50:6 waar staat “Mijn rug heb ik gegeven aan wie sloegen, en mijn wangen aan wie mij de baard uittrokken; mijn gelaat heb ik niet verborgen voor smadelijk speeksel”.

14:66 En toen Petrus beneden in de zaal was, kwam een van de dienstmaagden van de hogepriester;

Toen Petrus zich aan het warmen was bij het vuur (zie 14:54), kwam de dienstmaagd van de hogepriester naderbij.

14:67 En Petrus ziende, die zich warmde, zag zij hem aan, en zeide: Ook gij waart met Jezus de Nazaréner.

Petrus zat buiten in de hof en er kwam een slavin naar hem toe, die zeide: Ook gij waart bij Jezus, de Galileeer” Matteus 26:69. En toen zij Petrus daar bij het vuur zag, keek zij hem aan en zei dat hij ook bij Jezus was. “En bij het licht van het vuur zag een slavin hem zitten en zij keek hem scherp aan en zeide: Ook die was bij Hem!” Lukas 22:56 (vgl Johannes 18:16-17).

14:68 Maar hij heeft het geloochend, zeggende: Ik ken Hem niet, en ik weet niet, wat gij zegt. En hij ging buiten in de voorzaal, en de haan kraaide.

Petrus' eerste reactie was om te ontkennen wat de dienstmaagd zei en om te doen alsof hij van niets wist. “Maar hij loochende het en zeide: Vrouw, ik ken Hem niet!” Lukas 22:57. Na zijn eerste leugen ging Petrus naar de voorzaal en de haan kraaide een eerste maal.

14:69 En de dienstmaagd, hem weer ziende, begon te zeggen tot hen, die daarbij stonden: Deze is een van die.

“Toen hij naar het portaal ging, zag een andere hem en zij zeide tot hen, die daar waren: Die man was bij Jezus, de Nazoreer” Matteus 26:71. “En Simon Petrus stond zich te warmen. Zij zeiden dan tot hem: Gij behoort toch ook niet tot zijn discipelen? Hij ontkende het en zeide: Ik niet!” Johannes 18:25. De dienstmaagd die Petrus eerder had gezien, ziet hem nu weer en zegt tot hen die daarbij stonden dat Petrus één van Jezus' discipelen is.

14:70 Maar hij loochende het weer. En een weinig daarna, die daarbij stonden, zeiden weer tot Petrus: Waarlijk, gij zijt een van die; want gij zijt ook een Galileër, en uw spraak gelijkt.

“En wederom loochende hij het met een eed: Ik ken de mens niet” Matteus 26:72. Maar Petrus loochende voor een tweede keer dat hij Jezus kende. Iets daarna zeiden omstaanders weer tot Petrus dat ze hem herkenden. Ze konden aan zijn spraak herkennen dat hij een Galileër was. “Even later kwamen zij, die daar stonden, naar Petrus toe en zeiden: Waarlijk, ook gij behoort tot hen, want ook uw uitspraak verraadt u” Matteus 26:73. “En ongeveer een uur later verzekerde een ander en zeide: Inderdaad ook die man was bij Hem, want hij is een Galileer!” Lukas 22:59 (vgl Richteren 12:1-6; Matteus 12:34-37). Ook een verwant van de man wiens oor Petrus had afgeslagen herkende hem: “Een der slaven van de hogepriester, een verwant van hem, wiens oor Petrus had afgeslagen, zeide: Zag ik u niet in de hof met Hem?” Johannes 18:26. Petrus zat gevangen in zijn eigen leugens!

14:71 En hij begon zichzelf te vervloeken en te zweren: Ik ken deze Mens niet, Die gij zegt.

Petrus voelde de druk van de beschuldigingen en begint in een wanhoopsdaad zichzelf te vervloeken en voor een derde maal te zweren dat hij Jezus niet kende.

14:72 En de haan kraaide de tweede maal; en Petrus werd indachtig het woord, dat Jezus tot hem gezegd had: Eer de haan tweemaal gekraaid za hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen. En hij, zich van daar makende, weende,

“En terstond kraaide een haan” Matteus 26:75a. “En de Here keerde Zich om en zag Petrus aan. En Petrus herinnerde zich het woord des Keren, hoe Hij tot hem gezegd had: Eer de haan heden kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen. En hij ging naar buiten en weende bitter” Lukas 22:61-62. Overwelmd door het besef wat hij heeft gedaan ging hij weg

vandaar en weende bitter. Toen de haan voor een tweede maal kraaide, herinnerde Petrus zich het gesprek met Jezus waarin Hij hem had gezegd dat hij Hem driemaal zou verloochenen. Jezus' blik bracht diepe schaamte, Petrus had immers gezegd "Al zouden allen aanstoot aan U nemen, ik zeker niet! En Jezus zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, heden, in deze nacht, voordat de haan tweemaal kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen. Hij zeide steeds heftiger: Al moest ik met U sterven, ik zal U voorzeker niet verloochenen. Evenzo spraken zij ook allen" Markus 14:29-31 (vgl Ezekiël 36:31; 2 Korintiërs 7:10; 1 Korintiërs 10:12). Hoewel Petrus zwaar in de fout ging, had hij een hart dat zich kon vernederen en kon toegeven en belijden dat hij gezondigd had (2 Timoteus 2:12-13).

15:1 terstond, des morgens vroeg, hielden de overpriesters te zamen raad, met de ouderlingen en Schriftgeleerden, en de gehele raad, en Jezus gebonden hebbende, brachten zij Hem heen, en gaven Hem aan Pilatus over.

Nadat ze eerder hadden Jezus aan de dood schuldig hadden bevonden (Markus 14:64), hielden ze nu vroeg in de morgen opnieuw raad wat hun volgende stappen zouden zijn. Ze gaven Hem over aan de Romeinse stadhouder genaamd Pilatus (Matteus 27:1; Lukas 3:1; Psalm 2:2; Handelingen 3:13).

15:2 En Pilatus vroeg Hem: Zijt Gij de Koning der Joden? En Hij antwoordende, zeide tot hem: Gij zegt het.

"Zij brachten Jezus dan van Kajafas naar het gerechtsgebouw. En het was vroeg in de morgen; doch zelf gingen zij het gerechtsgebouw niet binnen, om zich niet te verontreinigen, maar het Pascha te kunnen eten. Pilatus dan kwam tot hen naar buiten en zeide: Welke aanklacht brengt gij tegen deze mens in? Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien Hij geen boosdoener was, zouden wij Hem niet aan u overleveren! Pilatus dan zeide tot hen: Neemt gij Hem en oordeelt Hem naar uw wet. De Joden dan zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand ter dood te brengen; opdat het woord van Jezus vervuld werd, dat Hij gezegd had, aanduidende, welke dood Hij sterven zou" Johannes 18:28-32. Het is dan dat Pilatus aan Jezus vraagt of Hij de Koning der Joden is, waarop Jezus bevestigend antwoord, daarom is Hij immers in de wereld gekomen, nl om van de waarheid te getuigen. Zijn Koninkrijk is echter niet van deze wereld want anders zouden Zijn dienaren hebben gestreden (Johannes 18:34-37; vgl Lukas 1:31-33). Jezus en Zijn onderdanen strijden niet met vleselijk wapens voor aardse koninkrijken, maar strijden met geestelijke wapenen voor een hemels Rijk (2 Korintiërs 10:3-6; zie commentaar op Markus 14:47).

15:3 En de overpriesters beschuldigden Hem van vele zaken; maar Hij antwoordde niets.

"En op de beschuldiging, die de overpriesters en oudsten tegen Hem inbrachten, antwoordde Hij niets" Matteus 27:12. Zij hadden immers tegen Pilatus gezegd: "Wij hebben bevonden, dat deze ons volk verleidt, doordat Hij verbiedt de keizer belasting te betalen en van Zichzelf zegt, dat Hij de Christus, de Koning is" Lukas 23:2b. Jezus antwoordde enkel op de vraag of Hij de Koning der Joden was, maar op de andere leugenachtige beschuldigingen van de Joden antwoordde Hij niet.

15:4 En Pilatus vroeg Hem weer, zeggende: Antwoordt Gij niet? Zie, hoe vele zaken zij tegen U getuigen!

Pilatus, verwonderd door Jezus' stilte vraagt Hem opnieuw waarom Hij niet antwoord. Het zou geen probleem zijn geweest voor Jezus om de beschuldigingen te weerleggen, elke eerlijke ziel zou de valsheid van de Joodse Raad hebben kunnen doorzien.

15:5 En Jezus heeft niet meer geantwoord, zodat Pilatus zich verwonderde.

"En Hij antwoordde hem op geen enkele vraag, zodat de stadhouder zich zeer verwonderde" Matteus 27:14 (vgl Jesaja 53:7). "Pilatus zeide tot de overpriesters en de scharen: Ik vind niets strafbaars in deze mens. Maar zij hielden vol, zeggende: Hij maakt het volk oproerig met zijn leren door geheel Judea, reeds van het begin af, van Galilea tot hertoe" Lukas 23:4-5. Toen Pilatus hoorde dat Hij uit Galilea kwam zond hij Jezus naar de Herodes die verantwoordelijk was voor dat gebied, maar deze zond Hem, na Hem gesmaad en bespot te hebben, terug naar Pilatus (Lukas 23:6-12).

15:6 En op het feest liet hij hun een gevangene los, wie zij ook begeerden.

Op het Passcha had Pilatus er een gewoonte van gemaakt om een gevangene vrij te laten ongeacht wat deze ook maar had gedaan. "Pilatus nu riep de overpriesters en de oversten en het volk bijeen en zeide tot hen: Gij hebt deze mens bij mij gebracht als iemand, die het volk afvallig maakt en zie, ik heb Hem in uw tegenwoordigheid verhoord en in deze mens geen enkele grond gevonden voor datgene, waarvan gij Hem beschuldigt. En ook Herodes niet; want hij heeft Hem tot ons teruggezonden. En zie, er is niets door Hem bedreven, dat de dood verdient. Ik zal Hem dus geselen en dan loslaten. Want hij was verplicht hun op het feest iemand los te laten" Lukas 23:13-17.

15:7 En er was een, genaamd Bar-Abbas, gevangen met andere medeoproermakers, die in het oproer een doodslag gedaan had.

Er was een man genaamd Barabbas, die samen met andere oproermakers gevangen zat wegens doodslag. Barabbas was een berucht gevangene (Matteus 27:16) en een dief (Johannes 18:40). Barabbas was schuldig aan de misdaden waarvan Jezus werd beschuldigd.

15:8 En de schare riep uit, en begon te begeren, dat hij deed, gelijk hij hun altijd gedaan had.

Naar aanleiding van de feestelijkheden van het Pascha begeerde het volk dat Pilatus de gewoonte om een misdadiger vrij te laten, zou handhaven.

15:9 En Pilatus antwoordde hun, zeggende: Wilt gij, dat ik u de Koning der Joden loslaat?

“Daar zij nu toch bijeen waren, zeide Pilatus tot hen: Wie wilt gij, dat ik u zal loslaten, Barabbas of Jezus, die Christus genoemd wordt? Want hij wist, dat zij Hem uit nijd hadden overgeleverd. Terwijl hij nu op de rechterstoel zat, zond zijn vrouw hem de boodschap: Bemoei u toch niet met die rechtvaardige, want ik heb heden in een droom veel om Hem geleden” Matteus 27:17-19. Pilatus geloofde ook dat Jezus onschuldig was.

15:10 (Want hij wist, dat de overpriesters Hem door nijd overgeleverd hadden).

Pilatus wist dat zij Jezus door nijd hadden overgeleverd, daarom probeerde hij Jezus op deze wijze alsnog vrij te krijgen. Jezus was door Jeruzalem als een Koning onthaald, ze spreidden hun klederen en palmtakken op de grond en beledend dat Jezus de Messias was (Markus 11:8-10). Dit tot grote ergernis van de Joodse leiders die zich lieten leiden door duivelse begeerten.

15:11 Maar de overpriesters bewogen de schare, dat hij hun liever Bar-Abbas zou loslaten.

Het lijkt erop dat de schare gehoor wilde geven aan Pilatus' verzoek, maar de overpriesters hitsten de schare op dat hij hun beter Barabbas zou loslaten. “Maar de overpriesters en de oudsten overreedden de scharen, dat zij om Barabbas zouden vragen, maar Jezus zouden laten ter dood brengen” Matteus 27:20. Petrus zegt hier later over “Doch gij hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend en begeerd, dat u een man, die een moordenaar was, geschonken zou worden” Handelingen 3:14. Het luisteren naar slechte raadgevers brengt verderf bij wie ernaar luistert (vgl 2 Kronieken 22:4).

15:12 En Pilatus, antwoordende, zeide weer tot hen: Wat wilt gij dan, dat ik met Hem doen zal, Die gij een Koning der Joden noemt?

Pilatus vroeg hen daarop weer wat ze wilden dat hij dan met Jezus zou doen, het waren zijzelf immers die Hem de koning der Joden noemden.

15:13 En zij riepen weer: Kruisig Hem.

En opnieuw begeerden zij dat Jezus zou worden gekruisigd.

15:14 Doch Pilatus zeide tot hen: Wat heeft Hij dan voor kwaad gedaan? En zij riepen te meer: Kruisig Hem!

“Hij zeide voor de derde maal tot hen: Wat heeft deze dan toch voor kwaad gedaan? Ik heb niets in Hem gevonden, waarop de doodstraf staat. Ik zal Hem dus geselen en dan loslaten! Maar zij drongen aan en eisten onder luid geschreeuw, dat Hij gekruisigd zou worden, en hun geschreeuw werd al sterker En Pilatus besliste, dat aan hun eis moest worden voldaan” Lukas 23:22-24. De schare was er meer een meer van overtuigd dat Jezus moest worden gekruisigd.

15:15 Pilatus nu, willende de schare voldoening geven, heeft hun Bar-Abbas losgelaten, en gaf Jezus over, toen hij Hem geselsd had, om gekruisigd te worden.

“Toen Pilatus zag, dat niets baatte, maar dat er veeleer oproer ontstond, nam hij water, wies zich de handen ten aanschouwen van de schare en zeide: Ik ben onschuldig aan zijn bloed; gij moet zelf maar zien, wat ervan komt. En al het volk antwoordde en zeide: Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen!” Matteus 27:24-25. Pilatus wilde het volk tevreden stellen, de eerdere geseling van Jezus was niet genoeg voor het volk, ze wilden Zijn dood. Het is nooit goed om toe te geven aan zonden, Pilatus had zich met alle macht moeten verzetten tegen de druk van het volk. Maar hij was spijtig genoeg iemand die meer bezorgd was om wat mensen over hem zouden denken dan wat God over hem zou denken.

15:16 En de krijgsknechten leidden Hem binnen in de zaal, welke is het rechthuis, en riepen de ganse bende samen;

“Toen namen de soldaten van de stadhouder Jezus mede naar het gerechtsgebouw en riepen de gehele afdeling bij Hem samen” Matteus 27:27. Na de geseling voor het volk namen de soldaten Hem binnen in de zaal van het rechthuis waar de hele afdeling soldaten, ongeveer 500 man, was samengekomen.

15:17 En deden Hem een purperen mantel aan, en een doornenkroon gevlochten hebbende, zetten Hem die op

“En zij trokken Hem zijn klederen uit en deden Hem een scharlaken mantel om; ook vlochten zij van doornen een kroon en zetten die op zijn hoofd en gaven Hem een riet in zijn rechterhand” Matteus 27:28-29. De soldaten trokken Jezus de klederen uit en deden Hem een mantel om. Markus geeft aan dat het een purperen mantel was, waar Matteus spreekt over een scharlaken mantel. Mogelijk bevatte de mantel beide kleuren, die gedragen werden door hooggeplaatste

mensen. Ook deden ze Jezus een zelf gevlochten doornenkroon om en gaven ze Hem een riet in Zijn rechterhand als scepter. Dit allemaal om Hem te vernederen omdat Hij had gezegd dat Hij een Koning was.

15:18 En begonnen Hem te groeten, zeggende: Wees gegroet, Gij Koning der Joden!

Ze begonnen Hem te begroeten met de woorden ‘wees gegroet, Gij Koning der Joden!’ Dit werd normaal gezien gedaan om een koning hulde te brengen. Deze soldaten, ver van huis in bezet gebied, hanteerden een zeer lage moraal. Het was heel sadistisch van hen om Jezus als een groot man voor te stellen wetende aan welke wrede dood ze Hem niet veel later zouden onderwerpen.

15:19 En sloegen Zijn hoofd met een rietstok, en bespuwden Hem, en vallende op de knieën, aanbaden Hem.

De soldaten gebruikten een rietstok om Jezus op Zijn hoofd te slaan. Bedenk daarbij dat er een doornen kroon op Jezus’ hoofd was geplaatst en welke pijnen de slagen van de rietstok veroorzaakten. Hun houding was zo verachtelijk, ze gaven zich over aan minachting en haat door Jezus te bespuwen en zogezegd te aanbidden als Koning. Er was geen greintje respect of menslievendheid bij hun te vinden, zij hadden van hun harten een steen gemaakt.

15:20 En toen zij Hem bespot hadden, deden zij Hem de purperen mantel af, en deden Hem Zijn eigen klederen aan, en leidden Hem uit, om Hem te kruisigen.

Toen ze het moe waren met het spelen van hun mensonterende spelletjes, namen zij de mantel van Jezus en deden Hem terug zijn eigen klederen aan. Daarna brachten ze Hem naar de plaats waar Hij zou worden gekruisigd, nl buiten de stad (vgl Hebreëen 13:12).

15:21 En zij dwongen een voorbijganger, Simon van Cyrene, die van de akker kwam, de vader van Alexander en Rufus, dat hij Zijn kruis droeg.

“Toen gaf hij Hem aan hen over om gekruisigd te worden. Zij dan namen Jezus, en Hij, zelf zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats, in het Hebreeuws genaamd Golgota” Johannes 19:16-17. “Toen zij heengingen, troffen zij iemand uit Cyrene aan, Simon genaamd; die presten zij om zijn kruis te dragen” Matteus 27:32. Op weg naar Golgotha werd een voorbijganger genaamd Simon verplicht om Jezus’ kruis te dragen. Wanneer zij het nodig achtten, had de bezetter het recht om burgers onder dwang opdrachten te geven (vgl Matteus 5:41). Simon kwam van de akker en werd gedwongen om het kruis te dragen, waarschijnlijk omdat de fysieke geseling en de lange verhoren Jezus’ lichaam hadden uitgeput.

15:22 En zij brachten Hem naar de plaats Golgotha, dat is vertaald: Schedelplaats.

Jezus werd naar Golgotha gebracht, hetgeen betekent ‘schedelplaats’ of ‘calvaria’ zoals Jerome in zijn Latijnse Vulgaat het woord heeft vertaald. Er is een overlevering die zegt dat de plaats deze naam heeft omdat de heuvel er zou uitzien als een schedel.

15:23 En zij gaven Hem met mirre gemengde wijn te drinken, maar Hij nam die niet.

“en zij gaven Hem wijn, vermengd met gal, te drinken. En toen Hij die proefde, wilde Hij niet drinken” Matteus 27:34. Er wordt gezegd dat deze mengeling de pijn zou verzachten door de intoxicatie, maar Jezus wilde het niet drinken. Hij koos ervoor om te lijden. Hij koos ervoor om de straf van de zonden der wereld volledig op Zich te nemen.

15:24 En toen zij Hem gekruisigd hadden, verdeelden zij Zijn kleren: door het lot te werpen bepaalden zij wat ieder ervan nemen zou.

“Toen dan de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen zij zijn klederen en maakten daarvan vier delen, voor iedere soldaat een deel, en zijn onderkleed. Dit kleed nu was zonder naad, aan een stuk gewezen. Zij zeiden dan tot elkander: Laten wij dit niet scheuren, maar erom loten, voor wie het zijn zal; zodat het schriftwoord vervuld werd: Zij hebben mijn klederen onder elkander verdeeld en over mijn kleding hebben zij het lot geworpen. Dit hebben dan de soldaten gedaan” Johannes 19:23-24. Deze woorden zijn een vervulling van de profetie “Zij verdelen mijn klederen onder elkander en werpen het lot over mijn gewaad” Psalm 22:18. De soldaten wierpen dobbelstenen om te bepalen wie welk stuk kleed zou krijgen. Dit impliceert ook dat Jezus weinig tot geen klederen droeg aan het kruis.

15:25 En het was het derde uur en zij kruisigden Hem.

Jezus werd gekruisigd op het derde uur (vgl Johannes 19:14). Kruisiging was één van de gruwelijkste martelpraktijken van die tijd. Genageld aan een kruis wachtte je je dood af. Jezus werd bovendien eerst mishandeld, geslagen en bespuwd. De soldaten bleven waken aan het kruis zodat bekenden van de gekruisigde hem niet zouden komen bevrijden.

15:26 En het opschrift met Zijn beschuldiging was boven Hem geschreven: DE KONING VAN DE JODEN.

“En Pilatus liet ook een opschrift schrijven en op het kruis plaatsen; er was geschreven: Jezus, de Nazoreeer, de Koning der Joden. Dit opschrift dan lazen vele der Joden, want de plaats, waar Jezus gekruisigd werd, was dicht bij de stad, en

het was geschreven in het Hebreeuws, in het Latijn en in het Grieks. De overpriesters der Joden dan zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden, maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden. Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven” Johannes 19:20-22. Dit opschrift werd boven Jezus’ hoofd geplaatst (Matteus 27:37).

15:27 En zij kruisigden met Hem twee misdadigers, een aan Zijn rechter- en een aan Zijn linkerkant.

“Toen werden met Hem twee rovers gekruisigd” Matteus 27:38a. Jezus’ kruis stond in het midden waardoor het tafereel liet uitschijnen dat hij de ergste misdadiger was van de drie.

15:28 En het Schriftwoord is in vervulling gegaan dat zegt: En Hij is onder de misdadigers gerekend.

Het Schriftwoord waar hier naar wordt verwezen in Jesaja 53:12. De gedachte is dan ook dat Jezus zijn leven heeft geofferd voor de zonden van de wereld. Zoals Paulus zegt “Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem” 2 Korintiërs 5:21. Jezus “die zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gebracht heeft, opdat wij, aan de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zouden leven; en door zijn striemen zijt gij genezen” 1 Petrus 2:24.

15:29 En de voorbijgangers lasterden Hem en schudden hun hoofd en zeiden: Ha! U die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt,

De voorbijgangers, die in 3 talen het opschrift konden lezen, lasterden Jezus terwijl Hij daar hing. Al schuddende met hun hoofden, verweten ze Hem dat Hij wel de tempel kon afbreken en in drie dagen weer kon opbouwen. Maar Zichzelf redden van het kruis, dat kon Hij blijkbaar niet! Ze maakten Jezus’ Woorden belachelijk en verdraaiden ze (Johannes 2:19-20).

15:30 verlos Uzelf en kom van het kruis af!

“En de voorbijgangers spraken lastertaal tegen Hem, schudden hun hoofd en zeiden: Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, red Uzelf, indien Gij Gods Zoon zijt, en kom af van het kruis!” Matteus 27:39-40. Dit moet een grote beproeving zijn geweest voor Jezus. Hij had de macht om Zichzelf te verlossen van het kruis. Maar Zijn begeerte was niet om Zijn eigen wil te doen, maar de Wil van Zijn Vader (Johannes 5:30). O, hoe hij hen een les had kunnen leren. Maar die gedachte zou aards, ongeestelijk en duivels zijn. Het zou eigen gerechtigheid zijn. Dit was geen optie voor Jezus. Zijn liefde voor God en de mens was groter dan Zijn liefde voor Zichzelf (vgl Psalm 22:7-8).

15:31 En evenzo spotten ook de overpriesters, samen met de schriftgeleerden, onder elkaar en zeiden: Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen.

Met een boosaardige blijdschap spotten de Joodse leiders eveneens onder elkaar: “Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden” Matteus 27:42. Zij hadden Jezus waar ze Hem wilden hebben, ze dachten dat ze van hun probleem waren verlost en verlustigden nu in het onheil dat Hem overkwam.

15:32 Laat de Christus, de Koning van Israël, nu van het kruis afkomen, opdat wij het zien en gaan geloven. Ook zij die met Hem gekruisigd waren, smaadden Hem.

“Hij is Israëls Koning; laat Hij nu van het kruis afkomen en wij zullen aan Hem geloven. Hij heeft zijn vertrouwen op God gesteld; laat die Hem nu verlossen, indien Hij een welgevallen in Hem heeft; want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon. Op dezelfde wijze beschimpten Hem ook de rovers, die met Hem gekruisigd waren” Matteus 27:42-44. Er moet geen twijfel over bestaan, zelfs al zou Jezus van het kruis zou zijn gekomen, dan zouden zij nog niet in Hem hebben geloofd. Ze hadden al genoeg gezien waardoor zij hadden kunnen geloven. Jezus had ook tegen hen gezegd “Wanneer gij de Zoon des mensen verhoogd hebt, zult gij inzien, dat Ik het ben en niets uit Mijzelf doe, doch dat Ik dit spreek, gelijk de Vader Mij geleerd heeft. En die Mij gezonden heeft, is met Mij. Hij heeft Mij niet alleen gelaten, want Ik doe altijd wat Hem behaagt” Johannes 8:28-29 (vgl Johannes 10:24-26).

15:33 En toen het zesde uur gekomen was, werd er duisternis over de gehele aarde, tot het negende uur toe.

“En het was reeds ongeveer het zesde uur en er kwam duisternis over het gehele land tot het negende uur, want de zon werd verduisterd” Lukas 23:44-45. Het gehele land waar deze gebeurtenissen plaatsvonden werd verduisterd. Konden de Joden die tekenen verlangden (1 Korintiërs 1:22), nog meer willen zien dan deze totale zonsverduistering? “Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem” 2 Korintiërs 5:21. Christus, die zonder zonde was, werd tot zonde gemaakt opdat wij kunnen behouden worden. “Daarom zal Ik hem een deel geven onder velen en met machtigen zal hij de buit verdelen, omdat hij zijn leven heeft uitgegeven in de dood, en onder de overtreders werd geteld, terwijl hij toch veler zonden gedragen en voor de overtreders gebeden heeft” Jesaja 53:12. Hij bracht het offer voor de zonde (Hebreeën 10:12) en het gehele land werd met duisternis gevuld tot het negende uur. Het geeft weer hoe ernstig de situatie was!

15:34 En op het negende uur, riep Jezus met grote stem, zeggende: ELOÏ, ELOÏ, LAMMA SABACHTANI,

hetwelk is, overgezet zijnde: Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?

Op het negende uur riep Jezus hardop “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?”. Deze woorden leren ons dat het bijzonder zwaar en moeilijk is geweest voor Jezus om de zonde van de wereld te dragen. Het is een vervulling van de woorden in Psalm 22:2 en geeft weer dat Jezus het lijden op Zich moest nemen zoals de Vader het had beschikt (Handelingen 2:23). “Om de overtreding van mijn volk is de plaag op hem geweest” Jesaja 53:8.

15:35 En sommigen van die daarbij stonden, dit horende, zeiden: Ziet, Hij roept Elia.

Of ze het niet goed hadden gehoord of als ze met Hem aan het spotten waren weten we niet. Maar hoe dan ook, ze zeiden dat Jezus Elia aan het roepen was.

15:36 En er liep een, en vulde een spons met edik, en stak ze op een rietstok, en gaf Hem te drinken, zeggende: Houdt stil, laat ons zien, of Elia komt, om Hem af te nemen.

“En sommige van de omstanders, dit horende, zeiden: Hij roept Elia. En terstond liep een van hen toe en nam een spons, drenkte die met zure wijn, stak ze op een riet en gaf Hem te drinken. Maar de anderen zeiden: Stil, laat ons zien, of Elia komt om Hem te redden” Matteus 27:47-49. Johannes vertelt ons wat er hieraan vooraf ging: “En bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en de zuster zijner moeder, Maria van Klopas en Maria van Magdala. Toen dan Jezus zijn moeder zag en de discipel, die Hij liefhad, bij haar staande, zeide Hij tot zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. Daarna zeide Hij tot de discipel: Zie, uw moeder. En van dat uur af nam de discipel haar bij zich in huis. Hierna zeide Jezus, daar Hij wist, dat alles reeds volbracht was, opdat de Schrift vervuld zou worden: Mij dorst! Er stond een kruik vol zure wijn; zij staken dan een spons, gedrenkt met zure wijn, op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond. Toen Jezus dan de zure wijn genomen had, zeide Hij: Het is volbracht!” Johannes 19:25-30. Eerder had Jezus de wijn gemengd met mirre en gal geweigerd (zie commentaar op Markus 15:23), maar nu drinkt Hij van de zure wijn die zij Hem gaven. Sommige omstanders waren benieuwd of Elia zou komen om Hem van het kruis af te nemen.

15:37 En Jezus, een grote stem van Zich gegeven hebbende, gaf de geest.

“Jezus riep wederom met luider stem en gaf de geest” Matteus 27:50. “En Hij boog het hoofd en gaf de geest” Johannes 19:30b. “En Jezus riep met luider stem: Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest” Lukas 23:46. Het lichaam zonder de geest is dood (Jacobus 2:26) en dan keert de geest terug naar zijn Schepper (Prediker 12:7). Jezus profetie is nu vervuld wanneer Hij zei “Hierom heeft Mij de Vader lief, omdat Ik mijn leven afleg om het weder te nemen. Niemand ontnemt het Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af. Ik heb macht het af te leggen en macht het weder te nemen; dit gebod heb Ik van mijn Vader ontvangen” Johannes 10:17-18.

15:38 En het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën, van boven tot beneden.

Achter het voorhangsel van de tempel bevond zich het heilige der heiligen waar de hogepriester eenmaal per jaar binnen mocht gaan om verzoening te doen voor de zonden (Leviticus 16). Dit voorhangsel scheurde in tweeën van boven naar beneden. De offers die onder het oude verbond werden gebracht waren niet bij machte waren om te volmaken. De oudtestamentische bepalingen waren slechts door God opgelegd tot de tijd van herstel (vgl Hebreëen 10:9-10). Jezus is de middelaar van een nieuw verbond en opende de weg naar de hemelse tabernakel. Zolang de eerste tent nog bestond, lag de weg naar het heiligdom nog niet open (Hebreëen 9:7-8). De dood van Jezus opende de weg naar het hemelse Jeruzalem in Gods aanwezigheid, daarom scheurde het symbool dat scheiding bracht van de aardse tabernakel (lees Hebreëen 8:1-10:18). “En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot beneden in tweeën, en de aarde beefde, en de rotsen scheurden, en de graven gingen open en vele lichamen der ontslapen heiligen werden opgewekt. En zij gingen uit de graven na zijn opstanding en kwamen in de heilige stad waar zij aan velen verschenen” Matteus 27:51-53.

15:39 En de hoofdman over honderd, die daarbij tegenover Hem stond, ziende, dat Hij alzo roepende de geest gegeven had, zeide: Waarlijk, deze Mens was Gods Zoon!

“De hoofdman en zij, die met hem Jezus bewaakten, zagen de aardbeving en wat er plaats had en zij werden zeer bevreesd en zeiden: Waarlijk dit was een Zoon Gods” Matteus 27:54. “Toen de hoofdman zag, wat er geschiedde, verheerlijkte hij God, zeggende: Inderdaad, deze mens was rechtvaardig! En al de scharen, die voor dit schouwspel samengekomen waren, keerden terug toen zij aanschouwd hadden, wat er geschied was, en sloegen zich op de borst” Lukas 23:47-48. Deze wonderbaarlijke gebeurtenissen en onweerlegbare bewijzen brachten de centurion tot de juiste conclusie, n.l. Jezus Christus was waarlijk de Zoon Gods.

15:40 En er waren ook vrouwen, van verre dit aanschouwende, onder wie ook was Maria Magdaléna, en Maria, de moeder van Jakobus, de kleine, en van Joses, en Salóme;

Deze allen waren getuigen van Jezus' dood en opstanding. Markus noemt Maria die uit Magdala kwam, een vissersdorp aan de zee van Galilea (Lukas 8:2-3). Zij was één van de vrouwen die Jezus volgde en Hem diende. Markus vermeldt ook Maria die de moeder was van ene Jakobus de kleine en van Joses en Salome. De Schrift leert ons niet wie deze waren, maar zij behoorden tot de trouwe discipelen van Jezus.

15:41 Die ook, toen Hij in Galiléa was, Hem waren gevolgd, en Hem gediend hadden; en vele andere vrouwen, die met Hem naar Jeruzalem opgekomen waren.

“Al zijn bekenden nu stonden van verre, ook vrouwen, die Hem van Galilea gevolgd waren en dit aanzagen” Lukas 23:49. “En daar waren vele vrouwen, die uit de verte toeschouwden, welke Jezus gevolgd waren uit Galilea, om Hem te dienen. Tot dezen behoorden Maria van Magdala, en Maria, de moeder van Jakobus en Jozef, en de moeder der zonen van Zebedeus” Matteus 27:55-56.

15:42 En toen het al avond geworden was, en omdat het de voorbereiding op het Pascha was, dat is de voorsabbat,

Het was ondertussen al avond geworden en de dag voor sabbat, een dag waarop het verboden was om te werken. Daarom troffen de Israëlieten alle voorbereidingen voor de sabbat op voorhand. Hun huizen en maaltijden werden voorbereid om op de sabbat te kunnen feesten. “De Joden dan, daar het Voorbereiding was en de lichamen niet op sabbat aan het kruis mochten blijven (want de dag van die sabbat was groot) vroegen Pilatus, dat hun benen gebroken en zij weggenomen zouden worden” Johannes 19:31.

15:43 kwam Jozef van Arimathea, een aanzienlijk raadsheer, die zelf ook het Koninkrijk van God verwachtte, en waagde het om bij Pilatus naar binnen te gaan en om het lichaam van Jezus te vragen.

“Toen het nu avond geworden was, kwam een rijk man van Arimatea, genaamd Jozef, die eveneens een discipel van Jezus geworden was” Matteus 27:57. “En zie, een man, genaamd Jozef, die raadsheer was, een goed en rechtvaardig man (deze had niet ingestemd met hun raad en bedrijf), van Arimatea, een stad der Joden, die het Koninkrijk Gods verwachtte” Lukas 23:50-51. “En daarna vroeg Jozef van Arimatea, een discipel van Jezus, maar in het verborgen uit vrees voor de Joden, aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen; en Pilatus stond het toe. Hij kwam dan en nam zijn lichaam weg” Johannes 19:38. Deze Jozef van Arimathea was een raadsheer die niet akkoord was gegaan met de beslissing van de Joodse Raad om Jezus te doden. Hij waagde het om anders te zijn door naar Pilatus te gaan om hem om het lichaam van Jezus te vragen. Dat was zeer moedig van hem, wetende hoe zijn bloeddorstige tijdsgenoten dachten over Jezus. Ook zou dit hem in diskrediet kunnen brengen bij zijn vrienden en kennissen gezien hij aanzien had, maar Jozef geloofde het evangelie van het Koninkrijk dat Jezus predikte en handelde ernaar (Matteus 4:23; Markus 1:14-15; 9:1).

15:44 En Pilatus verwonderde zich erover dat Hij al gestorven was; en nadat hij de hoofdman over honderd bij zich geroepen had, vroeg hij hem of Hij allang gestorven was.

Pilatus was verbaasd dat Jezus al gestorven zou zijn en vroeg aan de hoofdman of Hij al enige tijd was gestorven. Men zegt dat een kruisiging soms wel 2 tot 3 dagen kon duren voordat men stierf. De hoofdman kon Pilatus bevestigen als Jezus inderdaad al dood was.

15:45 En toen hij het van de hoofdman over honderd vernomen had, schonk hij Jozef het lichaam.

Nadat Pilatus de bevestiging had gekregen van de hoofdman dat Jezus inderdaad dood was, gaf hij het lichaam vrij om aan Jozef te geven. De hoofdman was immers verantwoordelijk voor de soldaten die bij het kruis stonden.

15:46 En deze kocht fijn linnen en nadat hij Hem van het kruis afgenomen had, wikkelde hij Hem in dat fijne linnen en legde Hem in een graf dat in een rots uitgehakt was; en hij wentelde een steen voor de ingang van het graf.

“En Jozef nam het lichaam en wikkelde het in zuiver linnen, en hij legde het in zijn nieuw graf, dat hij in de rots had laten uithouwen, en na een grote steen voor de ingang van het graf te hebben gewenteld, ging hij heen” Matteus 27:59-60. “En na het te hebben afgenomen, wikkelde hij het in linnen en legde Hem in een rotsgraf, waarin nog nooit iemand gelegd was” Lukas 23:53. “En ook kwam Nikodemus, die de eerste maal des nachts tot Hem gekomen was, en hij bracht een mengsel mede van mirre en aloe, ongeveer honderd pond. Zij namen dan het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen windsels met de specerijen, zoals het bij de Joden gebruikelijk is te begraven. En er was ter plaatse, waar Hij gekruisigd was, een hof en in die hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand was bijgezet; daar dan legden zij Jezus neder wegens de Voorbereiding der Joden, omdat het graf dichtbij was” Johannes 19:39-42.

Het Joodse gebruik was om het lijk van een gehangene niet gedurende de nacht aan de paal te laten hangen, maar om het dezelfde dag nog te begraven (Deuteronomium 21:22-23). We zien in de Schrift dat doden gelijk werden begraven (Johannes 11:1-39; Handelingen 5:1-11). We zien dat het lichaam soms werd gewassen (Handelingen 9:36-37), en gezalfd (Johannes 12:7). Zo werd Jezus' lichaam dan door Jozef en Nicodemus behandeld met dure specerijen, in linnen gewikkeld en vervolgens in het graf gelegd dat van Jozef was. Een grote steen werd voor het graf gerold.

15:47 En Maria Magdalena en Maria, de moeder van Joses, zagen waar Hij gelegd werd.

“En daar waren Maria van Magdala en de andere Maria, gezeten tegenover het graf” Matteus 27:61. De vrouwen, die ook discipelen van Jezus waren en Hem gevolgd waren, zagen waar Jezus werd begraven. Deze moedige en

diepgelovige vrouwen bleven trouw aan de Here, zelfs in deze moeilijke tijden. Waar waren de andere discipelen op dit moment? “En het was de dag der voorbereiding en de sabbat brak aan. En de vrouwen, die met Hem uit Galilea gekomen waren, volgden en zij bezagen het graf en hoe zijn lichaam gelegd werd; en toen zij teruggekeerd waren, maakten zij specerijen en mirre gereed. En op de sabbat rustten zij naar het gebod” Lukas 23:54-56.

16:1 En toen de sabbat voorbijgegaan was, hadden Maria Magdaléna, en Maria, de moeder van Jakobus, en Salóme specerijen gekocht, opdat zij kwamen en Hem zalfden.

“Laat na de sabbat, tegen het aanbreken van de eerste dag der week, ging Maria van Magdala en de andere Maria het graf bezien” Matteus 28:1. “En op de sabbat rustten zij naar het gebod, maar op de eerste dag der week gingen zij reeds vroeg in de morgenstond met de specerijen, die zij gereedgemaakt hadden, naar het graf” Lukas 23:56-24:21. Jozef en Nikodemus hadden Jezus’ lichaam reeds gewikkeld in linnen en gebalsemd, maar nu keren de vrouwen op de eerste dag van week terug naar het graf met specerijen. Dit doet ons vermoeden dat de balseming op vrijdag eerder haastig is gebeurd en dat de vrouwen het nu wilden afwerken of dat ze misschien een andere reden hadden om Jezus te komen balsemen.

16:2 En zeer vroeg op de eerste dag der week, kwamen zij tot het graf, toen de zon opging

Johannes vertelt ons dat één van de vrouwen Maria van Magdala was die naar het graf ging terwijl het nog donker was (Johannes 20:1). Tegen dat ze bij het graf kwamen, ging de zon op.

16:3 En zeiden tot elkander: Wie zal ons de steen van de deur van het graf afwentelen?

Nog niet gekeken hebbende naar het graf, vroegen ze zich af wie de steen voor het graf zou afwentelen. Pilatus had immers de Joodse leiders de toestemming gegeven om het graf te verzegelen naar hun beste vermogen omdat ze vreesden dat Jezus’ volgelingen het lichaam zouden komen wegnemen (Matteus 27:62-66).

16:4 (En opziende zagen zij, dat de steen afgewenteld was) want hij was zeer groot.

“En zie, er kwam een grote aardbeving, want een engel des Heren daalde uit de hemel neder en kwam nader, en hij wentelde de steen weg en zette zich daarop. Zijn uiterlijk was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw. En de bewakers werden door vrees voor hem bevangen en zij werden als doden” Matteus 28:2-4. Deze aardbeving had plaatsgevonden nog voordat de vrouwen bij het graf waren gekomen. Wanneer ze dan bij het graf kwamen opkeken naar het graf kwamen ze tot de ontdekking dat de steen was weggerold. Zo groot was de steen.

16:5 En in het graf ingegaan zijnde, zagen zij een jongeling, zittende ter rechter zijde, bekleed met een wit lang kleed, en werden verbaasd.

Het lijkt erop dat de andere vrouwen het graf binnengingen en dat Maria naar Petrus en Johannes was gegaan. De andere vrouwen zagen een jonge man zitten met een lang wit kleed en verbaasden zich daarover. “Zij vonden de steen van het graf afgewenteld, en toen zij er ingegaan waren, vonden zij het lichaam van de Here Jezus niet. En het geschiedde, terwijl zij daarvoor in verlegenheid waren, dat, zie, twee mannen in een blinkend gewaad bij haar stonden” Lukas 24:2-4. Markus maakt maar melding van één engel, maar Lukas leert ons dat er twee aanwezig waren.

16:6 Maar hij zeide tot hen: Weest niet verbaasd; gij zoekt Jezus de Nazaréner, Die gekruisigd was; Hij is opgestaan; Hij is hier niet; ziet de plaats, waar zij Hem gelegd hadden.

“En toen zij zeer verschrikt werden en haar aangezicht ter aarde neigden, zeiden dezen tot haar: Wat zoekt gij de levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt. Herinnert u, hoe Hij, toen Hij nog in Galilea was, tot u gesproken heeft, zeggend, dat de Zoon des mensen moest overgeleverd worden in de handen van zondige mensen en gekruisigd worden en ten derden dage opstaan. En zij herinnerden zich zijn woorden” Lukas 24:5-8. Ze waren niet alleen verbaasd maar ook verschrikt door hetgeen zij zagen. De engel stelt hen gerust en laat hen weten dat ze in het juiste graf waren. “Doch de engel antwoordde en zeide tot de vrouwen: Weest gij niet bevreesd; want ik weet, dat gij Jezus zoekt, de gekruisigde” Matteus 28:5. Dit was de plaats waar Jezus was gelegd. Maar Hij was er niet omdat Hij was opgewekt. De engel herinnert hen aan de woorden van Jezus die Hij tot hen had gesproken dat Hij moest worden gekruisigd en dat Hij op de derde dag zou opstaan.

16:7 Doch gaat heen, zegt Zijn discipelen, en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galiléa; aldaar zult gij Hem zien, gelijk Hij u gezegd heeft.

De engel beveelt hen dat om aan Jezus’ discipelen en in het bijzonder tegen Petrus, te zeggen dat Hij hen voorgaat naar Galilea. Daar zouden ze Hem zien zoals Hij gezegd heeft. Jezus had immers gezegd “Maar nadat Ik zal opgewekt zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea” Markus 14:28. Het was op deze woorden dat Petrus hoogmoedig had gezegd “Al zouden allen aanstoot aan U nemen, ik zeker niet!” Markus 14:29. We kunnen begrijpen hoe vertroostend deze woorden voor Petrus moeten zijn geweest als hij van de vrouwen hoorde dat Hij Jezus terug zou zien. Petrus moest weten dat Jezus leefde!

16:8 En zij, haastig uitgegaan zijnde, vluchtten van het graf, en beving en ontzetting had hen bevangen; en zij zeiden niemand iets; want zij waren bevreesd.

De vrouwen waren danig onder de indruk van wat er had plaatsgevonden en ze vluchtten weg van het graf. Ze waren bang en buiten zichzelf en durfden niemand iets te zeggen. “En zij gingen terstond weg van het graf, met vrees en grote blijdschap, en liepen haastig voort om het zijn discipelen te berichten” Matteus 28:8. Johannes vertelt ons dat Maria van Magdala zich naar Petrus en Johannes had gehaast nadat ze het open graf had gezien, omdat ze dacht dat iemand het lichaam had weggenomen (Johannes 20:2).

16:9 En toen Jezus opgestaan was, des morgens vroeg, op de eerste dag der week, verscheen Hij eerst aan Maria Magdaléna, uit wie Hij zeven duivelen uitgeworpen had.

Opnieuw maakt Markus duidelijk dat Jezus vroeg in de ochtend van de eerste dag van de week was opgestaan. Maria van Magdala was de eerste aan wie Hij verscheen. Maria was ondertussen terug naar het graf gekomen waar ze aan het wenen was. Zie Johannes 20:3-17 wat er toen gebeurde.

16:10 Deze, heengaande, boodschapte het hun, die met Hem geweest waren, die treurden en weenden.

“Maria van Magdala ging heen en boodschapte de discipelen, dat zij de Here had gezien en dat Hij haar dit gezegd had” Johannes 20:18. Nadat Jezus aan Maria was verschenen ging zij heen om de discipelen te vertellen dat zij Hem had gezien. De discipelen waren aan het treuren en het wenen vanwege de grote verwarring en onzekerheid van de afgelopen dagen.

16:11 En toen dezen hoorden, dat Hij leefde, en van haar gezien was, geloofden zij het niet.

Hun wanhoop moet groot zijn geweest, want hoewel Jezus hen had voorzegt dat dit zou gaan gebeuren, toch geloofden ze het niet. “En deze woorden schenen hun zotteklap en zij geloofden haar niet” Lukas 24:11.

16:12 En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante, aan twee van hen, daar zij wandelden, en in het veld gingen.

Lukas 24:13-32 leert ons dat Jezus verscheen aan 2 discipelen die op weg waren naar het dorp Emmaus. Zij herkenden Jezus niet. Markus vertelt ons dat Jezus Zichzelf aan hen openbaarde in een ander gedaante. In hun gesprek met Jezus over de gebeurtenissen van de afgelopen dagen, zeggen ze Hem “Maar ook hebben enige vrouwen uit ons midden ons doen ontstellen: zij waren in de vroege bij het graf geweest en hadden zijn lichaam niet gevonden en zijn toen komen zeggen, dat zij ook een verschijning van engelen gezien hadden, die zeiden, dat Hij leeft. En enigen van de onzen zijn naar het graf gegaan en hebben het zo bevonden, als de vrouwen ook gezegd hadden, maar Hem hebben zij niet gezien” Lukas 13:22-24. Het is pas later op de avond dat ze Jezus herkennen, waarna Hij uit hun midden verdween (Lukas 14:31).

16:13 Dezen, ook heengaande, boodschapten het aan de anderen; maar zij geloofden ook die niet.

“En zij stonden op en keerden terzelfder tijd terug naar Jeruzalem en zij vonden de elven en die bij hen waren, vergaderd” Lukas 24:33. De apostelen geloofden eerder al niet wat de vrouwen hen zeiden en nu willen ze het getuigenis van deze twee discipelen ook niet geloven.

16:14 Daarna is Hij geopenbaard aan de elven, daar zij aanzaten, en verweet hun hun ongelovigheid en hardheid des harten, omdat zij hen niet geloofd hadden, die Hem gezien hadden, nadat Hij opgestaan was.

Het is niet duidelijk of Markus spreekt over de eerste keer dat Jezus aan de apostelen verscheen of over de tweede keer. De term ‘de elven’ of ‘de twaalf’ betekent niet noodzakelijk dat alle apostelen aanwezig waren. Johannes vertelt ons b.v. dat Thomas er de eerste keer niet bij was (Johannes 20:19-29). De discipelen worstelden enorm met ongelooft ondanks de verschillende getuigenissen die ze hoorden. Sommige apostelen geloofden blijkbaar wel dat Jezus was opgestaan, maar verkeerden toch in grote onzekerheid. Toen de Emmaus-gangers bij hen kwamen zeiden de apostelen hen “De Here is waarlijk opgewekt en is aan Simon verschenen. En zij verhaalden wat onderweg gebeurd was en hoe Hij door hen herkend was bij het breken van het brood. En terwijl zij hierover spraken, stond Hij zelf in hun midden; en zij werden ontzet en verschrikt en meenden een geest te aanschouwen. Doch Hij zeide tot hen: Waarom zijt gij ontsteld en waarom komen er overwegingen op in uw hart?” Lukas 24:34-38. Dat hun gemoed een emotionele warboel was, blijkt uit Jezus’ woorden wanneer Hij hen vraagt waarom ze overwegingen van ongelooft toelaten in hun harten. Markus vertelt ons dat Hij hun hun ongelovigheid verweet. Ze hadden de getuigenissen moeten geloven! Ongelooft leidde tot een verwerping van de waarheid. “Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat Ik heb. En bij dit woord toonde Hij hun zijn handen en voeten. En toen zij het van blijdschap nog niet geloofden en zich verwonderden, zeide Hij tot hen: Hebt gij hier iets te eten? Zij reikten Hem een stuk van een gebakken vis toe. En Hij nam het en at het voor hun ogen” Lukas 24:39-43. De Joodse Raad had ondertussen de leugen verspreid dat Jezus ‘ discipelen Zijn lichaam hadden gestolen (Matteus 28:11-15).

16:15 En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.

De verschijningen en gesprekken van Jezus duurden 40 dagen (Handelingen 1:3; 1Korintiërs 15:5). Het Grote Zendingsbevel werd eerst gegeven op een berg in Galilea (Matteus 28:16-20) en werd nog eens bevestigd op de Olijfberg waar de ten hemel opneming plaatsvond (Lukas 24:44-51; Handelingen 1:8-12). Bij het begin van de bediening van de apostelen had Jezus hen een beperkt zendingsbevel gegeven om enkel naar de verloren schapen van Israel te gaan (Matteus 10:6,23). Nu zegt Hij hen om in de hele wereld te gaan en om het evangelie aan iedereen te verkondigen.

16:16 Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.

De boodschap van het evangelie is duidelijk. Geloof in het offer van Jezus (1 Korintiërs 15:1-5) en een doop tot vergeving van zonden (Handelingen 2:38) leiden tot behoudenis van de ziel. Dit geloof komt er door het horen van het Woord van Christus (Romeinen 10:17), daarom dat Jezus Zijn getuigen in de wereld stuurt. Hoewel geloof en doop noodzakelijk zijn, is het ook nodig om zich te bekeren van zijn zonden (Lukas 24:47) en Jezus' Naam te belijden om behouden te worden (Romeinen 10:9). Daarna is het nodig om de leer van Christus te blijven onderhouden (Matteus 28:19). De opdracht spreekt dus niet alleen over wat iemand moet doen om behouden te worden, maar ook wat nodig is om behouden te blijven. Zij die niet geloven in dit evangelie zullen voor eeuwig verloren gaan.

Jezus had eerder gezegd dat Zijn bloed vergoten werd tot vergeving van zonden (Matteus 26:28), en op gelijke wijze leerden de apostelen een evangelie van bekering en doop tot vergeving van zonden (Handelingen 2:38; 22:16). De bijbel leert nergens dat geloof alleen redt, noch dat dopen alleen redt, noch dat horen alleen redt, noch dat bekeren alleen redt, noch dat belijden alleen redt, noch dat Het is triest dat het evangelie van de Schrift door zo goed als alle denominaties wordt verworpen en dat zij een evangelie leren waardoor zij zichzelf vervloeken (Galaten 1:6-10). Net zoals Noach door het water heen werd gered, redt ons vandaag de dag de doop (1 Petrus 3:20-21). Schaam u niet voor Gods evangelie, het is de kracht van God om een ieder die gelooft te behouden (Romeinen 1:16).

16:17 En hen, die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen; met nieuwe tongen zullen zij spreken.

Hoewel velen op de oordeelsdag zullen beweren op gezag van Jezus te hebben gehandeld, zal Jezus hen verwerpen omdat ze zich niet hebben gehouden aan Zijn wet (Matteus 7:21-23). Tijdens het Beperkte Zendingsbevel gaf Jezus Zijn apostelen de macht om zieken te genezen, doden op te wekken, melaatsen te reinigen en boze geesten uit te drijven (Matteus 10:8). Ook de zeventig kregen deze macht van Jezus (Lukas 10:17-19). Bij het Grote Zendingsbevel zegt Jezus dat de volgende tekenen de gelovigen zullen volgen. Zij zullen de macht krijgen van Jezus om duivelen uit te drijven en om in nieuwe tongen te spreken. Deze nieuwe tongen is de gave om een bestaande vreemde taal te spreken zonder dat ze die kenden of hadden geleerd (vgl Handelingen 2:4-11). Deze tongen waren een teken voor de ongelovigen (1 Korintiërs 14:22).

16:18 Slangen zullen zij opnemen; en al is het, dat zij iets dodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden.

Net als bij de zeventig, zegt Jezus ook nu dat noch slangen, noch een dodelijke drank hen zou kunnen schaden. Toen Paulus op het eiland Malta was, werd hij gebeten door een slang maar het deed hem niets (Handelingen 28:1-6). Ook zouden zij de handen op zieken kunnen leggen en mensen genezen. Het is duidelijk dat de apostelen deze gaven bezaten (Handelingen 5:12-16) en ook andere discipelen van Jezus (Handelingen 8:5-8). Toch leert het voorbeeld van Filippus ons dat hij, hoewel hij zelf deze macht kon uitoefenen, hij niet over de mogelijkheid bezat om deze gaven van de Heilige Geest door te geven aan andere mensen. Daartoe moesten de apostelen komen om de handen op te leggen om deze gaven te geven aan de christenen (Handelingen 8:13-18; Romeinen 1:11; 2 Timoteus 1:6). Dus het gehoorzamen van het reddende evangelie resulteerde niet automatisch in het bezitten van al deze gaven. In 1 Korintiërs 12-14 spreekt Paulus over deze gaven en merk op dat hij zegt "En God heeft sommigen aangesteld in de gemeente, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leraars, verder krachten, daarna gaven van genezing, bekwaamheid om te helpen, om te besturen, en verscheidenheid van tongen. Zijn zij soms allen apostelen? Allen profeten? Allen leraars? Allen krachten? Hebben soms allen gaven van genezing? Spreken soms allen in tongen? Vertolken zij soms allen?" 1 Korintiërs 12:28-30.

16:19 De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in de hemel, en is gezeten aan de rechter hand Gods.

Nadat Jezus hen had gesproken werd Hij opgenomen in de hemel waar Hij zit aan de rechterhand van God. Daar oefent Hij alle macht uit, zowel in de hemel als op de aarde (Matteus 28:18). Handelingen 2:25-36 leert ons dat Hij op de troon zit. Paulus zegt "Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden. Maar ieder in zijn eigen rangorde: Christus als eersteling, vervolgens die van Christus zijn bij zijn komst; daarna het einde, wanneer Hij het koningschap aan God de Vader overdraagt, wanneer Hij alle heerschappij, alle macht en kracht onttroond zal hebben. Want Hij moet als koning heersen, totdat Hij al zijn vijanden onder zijn voeten gelegd heeft. De laatste vijand, die onttroond wordt, is de dood, ..." 1 Korintiërs 15:22-26.

16:20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere werkte mee, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen.

Nadat Jezus in de hemel werd opgenomen werd op de pinksterdag de belofte van de Geest uitgestort (Handelingen 1-2) en begonnen de apostelen aan hun opdracht om het evangelie aan de ganse schepping te prediken. Een opdracht waarvan Paulus reeds in de eerste eeuw zegt dat de prediking van de waarheid in de gehele wereld vrucht draagt en in de ganse schepping is verkondigd (Kolossenzen 1:6,23). Terwijl zij dit woord predikten werkte de Here mee met hen en bevestigde Hij het Woord van Zijn boodschappers door de tekenen die daarop volgden (vgl Hebreëen 2:1-4). Markus begon zijn boek met de woorden “**Begin van het evangelie van Jezus Christus**” (Markus 1:1) en sluit zijn boek met “**Amen**”, hetgeen betekent ‘het zij zo’.